

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Vesna Prčić (predsjednica)
Slaven Bačić, Ivan Gregurić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Josip Stantić, Thomas Šujić,
Tomislav Žigmanov

DIREKTOR

Ivan Karan

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bačić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Zvonimir Perušić
Dražen Prčić (sport i zabava)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Mirko Kopunović (dopisništva i korektura)
Julijana Kujundžić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković-Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.rs

WEB: www.hrvatskarijec.rs

TISAK: »Rotografika« doo Subotica
List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Radost i zahvalnost

Velikom radošću, ponosom i zahvalnošću srijemski Hrvati su ove godine proslavili blagdan sv. Dimitrija u gradu koji po njemu i nosi ime – u Srijemskoj Mitrovici. Veliki je dan, za srijemske Hrvate i za čitav Srijem, bio te nedjelje 26. listopada, jer je svečanim euharistijskim slavljem proslavljena ponovna uspostava drevne Srijemske biskupije i preuzimanje službe dijecezanskoga biskupa srijemskog. Pročitana je Bula pape Benedikta XVI. kojom se Srijemska biskupija, nakon 235 godina tijekom kojih je bila pripojena Đakovačko-srijemskoj biskupiji, ponovno uspostavlja i postaje članicom Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda i Bula kojom se msgr. Đuro Gašparović imenuje srijemskim biskupom.

»Kao srijemski biskup mogu se kao punopravni član uključiti u suradnju s biskupima toga područja te s autoritetom razgovarati s predstavnicima ovdašnje vlasti«, rekao je u svome obraćanju vjernicima i uzvanicima u srijemsko-mitrovačkoj katedralnoj crkvi – manjoj bazilici biskup Gašparović.

Katolička crkva u Srijemu uvijek je bila oslonac zaštite i očuvanja kulturnog i nacionalnog identiteta svojih vjernika i srijemskih Hrvata i novo će crkveno ustrojstvo, istaknuli su visoki gosti koji su bili nazočni slavlju, puno značiti za opstojnost Hrvata na ovom području i za daljnje razvijanje dobrih odnosa među različitim crkvenim i nacionalnim zajednicama.

Na sjeveru Bačke, pak, prošli bi se vikend, kada je život hrvatske zajednice u pitanju, mogao neformalno (a da to pritom ne zvuči pretenciozno) nazvati i vikendom kulture. U Subotici su, naime, održani sedmi po redu »Dani Balinta Vujkova«, značajna kulturna manifestacija hrvatske zajednice u Vojvodini. Također su priredene i dvije izložbe u subotičkom Gradskom muzeju, za čiji su dolazak zaslužna diplomatska tijela Republike Hrvatske u Srbiji. Održan je i koncert Subotičkog tamburaškog orkestra. Dakle, kulturnih sadržaja, onima koje to zanima, nije nedostajalo.

Međutim, ono što je možda najupečatljivije, a tiče se protekloga vikenda »kulture«, jest novoustanovljena nagrada s područja književnosti među Hrvatima u Vojvodini, koja nosi ime Balinta Vujkova – Dide. Organizacijski odbor »Dana Balinta Vujkova« ove ju je godine dodijelio subotičkom književniku *Lazaru Merkoviću*. Lijep je to primjer vrednovanja nečijega rada, što baš i nije uobičajena praksa među ovdašnjim Hrvatima, ne zaboravljajući, naravno, i na »Antušovu nagradu«, koju redovito godišnje dodjeljuje Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice.

H.R.

Srijemska Mitrovica: misa je započela svečanim ophodom

Održana sjednica IO HNV-a zatvorena za medije

Prikupljanje ponuda za kupovinu nekretnine 5

Financiranje hrvatskih udruga i šanse za njihovo prijavljivanje na natječeje EU

Novo vrijeme, nove mogućnosti 12,13

U Subotici održani, sedmi po redu, Dani Balinta Vujkova

U znaku hrvatske knjige 30,31

Bojan Temunović, tenisač

Pokušaj ulaska u svijet profesionalnoga tenisa 43

Osamnaesta obljetnica podružnice Sombor

Otvorene prostorije DSHV-a

*Predsjednik DSHV-a Petar Kuntić izrazio je nadu da će ovaj ured označiti početak boljeg života za Hrvate na ovim prostorima poslije svih događanja u proteklih 18 godina * Predsjednik somborske podružnice DSHV-a Mata Matarić je ovom prigodom naglasio kako ovaj prostor nije samo prostor podružnice i mjesne organizacije Sombor, već je to prostor svih Hrvata koji nose broj 025 u telefonskom imeniku*

U povodu proslave 18. obljetnice podružnice DSHV-a Sombor održane u petak 24. listopada u Somboru, svečano su otvorene prostorije za potrebe ove stranke, koje su dobivene na korištenje dokle god je DSHV parlamentarna stranka. Ovaj prostor je presjecanjem vrpce otvorio Karlo Karas, potomak Šime Karasa koji je svojedobno bio domaćin

Vrpcu je presjekao Karlo Karas

HSS-ovcu Stjepanu Radiću ugovivši ga na svoje salašu prilikom održavanja mitinga u Somboru i Subotici. Predsjednik somborske podružnice DSHV-a Mata Matarić je ovom prigodom naglasio kako ovaj prostor nije samo prostor podružnice i mjesne organizacije Sombor, već je to prostor svih Hrvata koji nose broj 025 u telefonskom imeniku. Predsjednik DSHV-a Petar Kuntić izrazio je nadu da će ovaj ured označiti početak boljeg života za Hrvate na ovim prostorima poslije svih događanja u proteklih 18 godina i da je potreban veliki rad i suradnja kako bi hrvatska manjinska zajednica došla na razinu drugih, starijih manjinskih zajednica s ovih prostora. Prostorije je blagoslovio župnik župe sv.

Križ u Somboru dr. Marinko Stantić, a zatim je otpjevana pjesma »Zdravo Djevo«.

SVEČANA AKADEMIJA: Večer je svečanom akademijom nastavljena u Gradskoj vijećnici, odnosno županiji. U ime mjesnih organizacija nazočne je pozdravila predsjednica mjesne organizacije Sombor 1 Marija Radoš. Organizacijski je odbor predložio radno predsjedništvo, za predsjedajućeg je izabran Aleksandar Sabo, a za članove – Pavle Matarić, Ivan Periškić, Andrija Ađin i Slobodanka Radičev. Predsjedajući je svima zaželio dobrodošlicu i pozdravio konzula Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Antu Franjića, narodnog zastupnika u skupštini Republike Srbije i predsjednika DSHV-a Petra Kuntića, predsjednika Skupštine Grada Sombora Nemanju Delića, predsjednika HNV-a Branka Horvata, predsjednika UG Bunjevačko kolo Josipa Bošnjaka, dopredsjednike DSHV-a, članove Predsjedništva, članove Vijeća, predsjednicu Cro Femine, predsjednicu Forum žena DSHV-a, predsjednika Mladeži DSHV-a, predsjednike i članove mjesnih organizacija, velečasnog dr. Marinka Stantića, predstavnike kulturno-umjetničkih društava i predstavnike medija.

Alojzije Firanj je podsjetio na dane osnivanja stranke i izbor prvog predsjednika, a zatim je prikazan i film o osnivanju somborske podružnice DSHV-a u Gradskoj kući u Somboru 4. studenoga 1990. godine. Mata Matarić je nakon filma pozdravio osnivače DSHV-a i govorio o aktivnostima i planovima stranke. Predsjednica Forum žena DSHV-a Marijana Čović pozvala je na rad i veće angažiranje u cilju boljitka života hrvatskih žena i svih Hrvata u Vojvodini. Predsjednik Mladeži DSHV-a Siniša Skenderović je nazočnima čestitao obljetnicu i pozvao mlade da se organiziraju i ovu stranku radom učine još snažnijom. Predsjednik Skupštine Grada Sombora Nemanja Delić je, čestitavši obljetnicu, rekao kako film o osnivanju somborske podružnice DSHV-a pripada povijesti, kao što i grad Sombor govori o povijesti i zajedničkom suživotu već nekoliko stoljeća. On je naglasio kako se nada da smo nakon osamnaest godina svi puno iskusniji i pametniji.

SPRJEČAVATI KONFLIKTE: Završnu riječ na ovoj svečanoj akademiji imao je predsjednik stranke Petar Kuntić koji je nazočne pozvao da minutom šutnje odaju počast preminulim članovima i simpatizerima DSHV-a. On je govorio o povijesti stranke, o njenim najtežim trenucima i radu koji nikada nije bio uzaludan, te je naglasio:

Predsjednik DSHV-a i narodni zastupnik Petar Kuntić

»Činjenica je da postoji niz nagomilanih antagonizama u našoj zajednici koji idu prema tome da postanu vječni, jer ih nitko ne presijeca i ne ublažava. Treba naglasiti da u takvom ozračju i takvim uvjetima na plodnom političkom vođanskom humusu punih osamnaest godina u kontinuitetu uspijeva jedino Demokratski savez Hrvata u Vojvodini. S tim u svezi i odgovornost DSHV-a u sprječavanju konflikata i ublažavanju istih u zajednici je na visokoj razini.«

Izlaganjem predsjednika stranke završena je svečana akademija, a proslava je nastavljena u restoranu KTC-a.

Zlatko Gorjanac

Otvoren ured DSHV-a u Sonti

Ured DSHV-a u Sonti otvoren je u petak, 24. listopada. Otvorenju je bilo nazočno osamdesetak članova i simpatizera stranke iz – Sonte, Sombora, Vajske, Plavne i Subotice. Nazočnima su se obratili pred-

sjednik MO Sonta i dopredsjednik stranke Andrija Ađin i predsjednik Petar Kuntić. Prostoriju je blagoslovio sončanski župnik vlč. Dominik Ralbovsky, a zatim je vrpcu na ulazu presjekao predsjednik DSHV-a i zastupnik u Skupštini Srbije Petar Kuntić.

I. Andrašić

Održana sjednica IO HNV-a

Prikupljanje ponuda za kupovinu nekretnine

Odluka o raspisivanju oglasa za prikupljanje ponuda za kupovinu nekretnine za sjedište Hrvatskog nacionalnog vijeća u Subotici i prijedlog odluke o osnivanju Zaklade »Hrvatski dom«, donesene su na sjednici Izvršnog odbora HNV-a održanoj 25. listopada, navodi se u priopćenju iz ureda HNV-a.

Također, Izvršni odbor HNV-a je zauzeo pozitivan stav za pripreme glede raspisivanja natječaja za predpristupne fondove Europske Unije.

»Kupovina nekretnine znači da će Hrvatsko nacionalno vijeće konačno dobiti svoj prostor u

Subotici, u kojemu će se moći adekvatno raditi. Dužnosnici Vijeća sada rade u uvjetima koji nisu pogodni za rad krovne institucije hrvatske manjinske zajednice. Prostorije u kojima se sada odvija rad Vijeća u Preradovićevoj 4 su skučene, mala je kvadratura, prostorije dijelim s predsjednikom Vijeća *Brankom Horvatom*, a ovdje se nalazi i naš ured, gdje se obavljaju administrativni poslovi. U ovim prostorijama nema adekvatnog grijanja, a problem je i prokišnjavanje. Uštedjeli smo određena sredstva, koja smo izdvojili rebalansom godišnjeg proračuna, i sada smo pristupili realiziranju planira-

nog, nakon usvajanja rebalansa na sjednici Vijeća«, kaže predsjednica Izvršnog odbora HNV-a *Slavica Peić*.

Nakon izbora najpovoljnije ponude za kupovinu nekretnine i pregleda dokumentacije o nekretnini, ta će ponuda biti dana na razmatranje vijećnicima na sjednici HNV-a. Slavica Peić kaže kako kupljena zgrada možda neće moći odmah s potrebnim prostornim kapacitetima zadovoljiti i potrebe za rad Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i NIU »Hrvatska riječ«, ali se u budućnosti adaptacijom i nadogradnjom želi osigurati prostor i za rad tih profesional-

nih ustanova hrvatske manjinske zajednice u sjedištu HNV-a.

O prijedlogu odluke o osnivanju Zaklade »Hrvatski dom«, koji će biti upućen Hrvatskom nacionalnom vijeću na usvajanje, Slavica Peić kaže kako osnivanje zaklade ne treba vezivati za kupovinu nekretnine. »Prijedlog je da HNV bude osnivač, a kao suosnivači moći će se pridružiti i druge pravne i fizičke osobe. Zaklada će se prije svega baviti humanitarnim radom. Primjerice, nastojat će se osigurati stipendije za učenike i studente putem donacija«.

Z. S.

SAD potpisale Protokol o pristupanju Hrvatske i Albanije u NATO

Povijesni korak za jugoistočnu Europu

»Ulazak Hrvatske i Albanije u NATO povijesni je korak za jugoistočnu Europu«, rekao je u prošli petak američki predsjednik *George W. Bush* na prigodnoj svečanosti u Bijeloj kući, na kojoj je potpisao dokument o ratifikaciji Protokola o pristupanju Hrvatske i Albanije u NATO savez.

»Ulazak u NATO Hrvatskoj i Albaniji donosi stabilnost i sigurnost«, naglasio je američki predsjednik.

»SAD i njegovi saveznici stajat će zajedno u obrani ostalih članica saveza. Kada se Hrvatska i Albanija jednom priključe NATO-u, njihovi narodi moraju znati da, ako bila koja zemlja zaprijeti njihovoj sigurnosti, sve članice save-

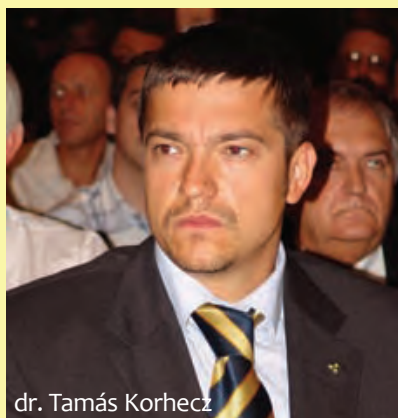
za bit će na njihovoj strani«, naglasio je Bush u prigodnom govoru. On je dodao kako NATO u najskorijem roku u svoje redove treba primiti i Makedoniju, te je izrazio podršku SAD-a »NATO aspiracijama Ukrajine, Gruzije, BiH i Crne Gore«. Američki je predsjednik istaknuo da NATO savez ostaje otvoren i za Srbiju, ako se ona odluči za pridruživanje.

Srbijanski ministar obrane Dragan Šutanovac smatra kako stupanje Hrvatske i Albanije, s kojima Srbija ima zajedničke granice, u NATO ne ugrožava sigurnost zemlje. »Ministarstvo obrane i vojska Srbije imaju korektne odnose sa svim ministarstvima i vojskama susjednih zemalja, pa ne smatramo da će, kao rezultat stu-

panja naših susjeda u NATO, sigurnost zemlje biti ugrožena«, izjavio je Dragana Šutanovac. Ujedno, Šutanovac je priznao kako će članstvo dvije zemlje u Alijansi izazvati reviziju stanja sigurnosti u regiji.

»Nakon stupanja Hrvatske i Albanije u NATO, osim Rumunjske, Mađarske i Bugarske, koje su već punopravne članice Alijanse, Srbija postaje skoro potpuno opkoljena od strane NATO-snaga, što će obvezno dovesti do promjene sigurnosnih uvjeta«, rekao je srbijanski ministar. On je dodao kako je članstvo Srbije u Partnerstvu za mir dovoljno za suradnju s NATO-om.

■

dr. Tamás Korhecz

Prvo javno predstavljanje Hrvatskog demokratskog foruma – Preporuke iz Lemeša

Tribina o novom zakonu o manjinskim vijećima

Nova hrvatska organizacija pod nazivom Hrvatski demokratski forum – Preporuke iz Lemeša (HDF) prvo će javno predstavljanje imati na tribini u petak 31. listopada. Osim o planovima rada ove organizacije, na toj će se tribini govoriti o nacrtu novog zakona o ovlastima nacionalnih vijeća nacionalnih manjina. Predavanje na tu temu održat će pokrajinski tajnik za propise, upravu i nacionalne manjine dr. Tamás Korhecz.

Tribina će biti održana u Plavoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Početak je u 19 sati.

Svečana euharistija u srijemskomitrovačkoj katedralnoj crkvi sv. Dimitrija

Ponovna uspostava drevne Srijemske biskupije

Misnome je slavlju predsjedao dijecezanski biskup Srijemske biskupije mons. Đuro Gašparović, Srijemac rodом iz Golubinaca, u koncelebraciji s nekoliko nadbiskupa, 20-ak biskupa, 50 svećenika i isto toliko bogoslova i čak dvojice papinskih nuncija, mons. Eugenia Sbarbara iz Beograda i Maria Roberta Cassara iz Zagreba

Mons. Eugenio Sbarbaro (desno) predaje biskupski štap mons. Đuri Gašparoviću

Pod geslom *Ovo je dan što ga učini Gospodin*, održana je u nedjelju 26. listopada, svečana euharistija u srijemskomitrovačkoj katedralnoj crkvi sv. Dimitrija u prigodi ponovne uspostave drevne Srijemske biskupije. Misnome je slavlju predsjedao dijecezanski biskup Srijemske biskupije mons. Đuro Gašparović, Srijemac rodом iz Golubinaca, u koncelebraciji s nekoliko nadbiskupa, 20-tak biskupa, 50 svećenika i isto toliko bogoslova i čak dvojice papinskih nuncija, mons. Eugenia Sbarbara iz Beograda i Maria Roberta Cassara iz Zagreba.

I doista, ovo je dan što ga učini Gospodin, rekao je u vrlo lijepoj homiliji biskup Đuro, zahvaljujući papi Ivanu Pavlu II., koji je prigodom pastoralnog pohoda Hrvatskoj navijestio promjenu ustrojstva, te aktualnom papi Benediktu XVI., koji je Bulom od

18. lipnja svečano i objavio te promjene, osnivanje nove crkvene pokrajine ili Đakovačko-osječke metropolije i ponovnu uspostavu Srijemske biskupije koja je sufragana toj pokrajini, a baš na blagdan Svetog Dimitrija, đakona-mučenika po kojemu Mitrovica i nosi ime i koji je nebeski zaštitnik ove biskupije, obznanjena je urbi et orbi.

NA DAN SV. DIMITRIJA: »Naš lijepi grad, Srijemska Mitrovica i čitav naš Srijem, slave danas svojega zaštitnika, sv. Dimitrija i s njim sve svete srijemske mučenike, o čemu svjedoči prepuna katedralna crkva i mnoštvo vjernika koji u dvorištu crkve misu prate putem video-zida, jer smo hodočastili iz svih naših župa, pa i iz susjedne Hrvatske u ovu lijepu baziliku sv. Dimitrija koja je danas uzdignuta na čast katedrale u kojoj prikazujemo ovu svečanu

euharistiju za ponovnu uspostavu drevne Srijemske biskupije i nove metropolije i Đakovačko-osječke nadbiskupije i za sve to smo zahvalni Bogu«, rekao je biskup Đuro i podsjetio na dugu povijest biskupije srijemske koja seže do rimskoga doba i vremena prvih apostola a već u četvrtom stoljeću padaju i prve žrtve, što je ne tako davno obilježeno velikim misnim slavljem u povodu 1700 godina prvih srijemskih mučenika. Crkva je u Srijemu preživjela i tursko vrijeme, sve strašne ratove i nije utihnula niti u vrijeme Drugog svjetskog, pa ni Domovinskog rata. U toj dugoj povijesti Katoličke crkve na ovim prostorima, djelovalo je 76 biskupa i još 11 u vrijeme dok je bila u sastavu Đakovačke, bosanske i srijemske biskupije, pa sve do ovih dana, kada je papa Benedikt XVI. obznanio da je imenovao biskupa u osobi Đure Gašparovića. Biskup je Đuro pozdravio sve nazočne, zahvalio nadbiskupima za tu čast, sve biskupe, subotičkoga i zrenjaninskoga, bosanske i biskupe iz susjedne Hrvatske, i iz Makedonije a posebice episkopa srijemskoga Vasilija sa suradnicima, zatim predstavnike vlasti Republike Srbije i Republike Hrvatske sve do lokalne razine i brojne predstavnike kulturnih ustanova, učilišta, sve svećenike, redovnike i redovnice i čitav puk srijemski.

Sve je započelo prelijepim ophodom uz zvuke zvona, orgulja i trube, najprije bogoslovi s križom i svijećama, pa svećenici, biskupi, nadbiskupi i dvojica nuncija, pa predsjedatelj misnoga slavlja mons. Đuro Gašparović. Potom je papinsku Bulu na latinskome pročitao mons. Eugenio Sbarbaro, nuncij u Republici Srbiji a prijevod

na hrvatskome, katedralni župnik i dekan mitrovačkog dekanata, preč. Eduard Španović. Nakon uvodnoga obreda misa je pošla svojim liturgijskim tijekom a valja napomenuti kako je svečanu euharistiju pratio milozvučni pjev Mješovitog katedralnog zbora Sveta Cecilija, kojim je ravnala sestra Cecilija Tomkić dok je za orguljama sjedila prof. Dragana Nešić.

ZAREDALE SE ČESTITKE: Prvi je čestitao prvi nadbiskup đakovačko-osječki mons. Marin Srakić a potom i beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar. Istina, on je svoju čestitku izrekao već na svečanoj euharistiji u povodu blagdana Gospe Tekijske u Petrovaradinu, no i sada je naglasio kako je brat Đuro dobrodošao u Međunarodnu biskupsku konferenciju sv. Ćirila i Metoda, te mu poželio pomoć sv. Dimitrija u svakodnevnom radu da postane stvarni predstavnik Katoličke crkve u Srijemu čiji su temelji napojeni mučeničkom krvlju već prvih stoljeća kršćanstva, i pravi predstavnik stada koje mu je povjereno.

U ime srijemskih svećenika, biskupa je pozdravio župnik u Zemunu preč. Jozo Duspara, a ujedno zahvalio Svetoj stolici na novome ustrojstvu i ponovnoj uspostavi drevne Srijemske biskupije. Nakon svete mise, gosti i uzvanici okupili su se u nedavno vraćenom Hrvatskom domu, gdje su domjenak pripremili Golubinčani.

Bila je to prigoda da čujemo kakve su dojmove ponijeli sudionici svečanosti. Gradonačelnik Srijemske Mitrovice Branislav Nedimović izrazio je zadovoljstvo dolaskom velikog broja hodočasnika i uzvanika u Srijemsku Mitrovicu i čestitao svim katoličkim vjernicima i kleru na ponovnoj

uspostavi Srijemske biskupije, što je svakako nova kvaliteta za lokalnu zajednicu.

VELIKI DAN ZA VJERNIKE:

Veliki je ovo dan za sve naše vjernike i za Katoličku crkvu u Srijemu, izjavio je dopredsjednik Hrvatskog Sabora *Vladimir Šeks* i naglasio kako je njegov dolazak u funkciji daljnjeg doprinosa poboljšanju međususjedskih odnosa. »Hrvatska zajednica u Srijemu ovim dobiva dobar oslonac i još bolju zaštitu i to ne na uštrb drugih ili na nečiju štetu, već da može razvijati svoj vjerski, kulturni i nacionalni identitet i time obogaćivati i druge, sredinu u kojoj žive i rade.«

I veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu *Tonči Staničić* istaknuo je kako je ovo predivno proslavljanje Dimitrijeva, jer nazočio je nekoliko puta, ali današnja je svečanost neponovljiva. »Bio sam ovdje i kada su nam vratili Hrvatski dom, zdanje u kojemu se sada nalazimo, bila je veličajna svečanost, ali ovo je doista predivno, jer osjećam kako se vjernici raduju, a znamo da su Hrvati uvijek imali pozitivnu i konstruktivnu ulogu ovdje i svakako su jedan od simbola Srijema. Raduje me i što vidim odličnu suradnju s lokalnim vlastima, jer ovo nije samo crkvena svetkovina, već je ujedno na dobrobit svih i puno znači za opstojnost našega življa na ovim prostorima. Zato moramo poraditi da nam mladi ostaju u Srijemu, da se slobodno izjašnjavaju kao Hrvati i da zbog toga ne trebaju imati problema, da se mogu školovati i zapošljavati, a onda će se i sve ostalo posložiti na svoje mjesto.«

Suglasni su s ovim i naši ostali sugovornici. *Zdenko Đaković*, rođeni je Mitrovčanin i svi su njegovi vjernici. Raduje se što je Srijem najzad priznat i na ovoj razini, jer to je velika čast za sve Srijemce, i one koji su ostali da svjedoče o opstojnosti Hrvata na ovim prostorima i one koju su pod raznim pritiscima iz Srijema morali otići, pa vjeruje kako je ovo i dobra poruka baš njima, da se jednoga dana mogu i vratiti, a Crkva je uvijek bila stožer oko kojega su se okupljali srijemski Hrvati. *Mato Groznica* iz Golubinaca voli reći da je vjernik-laik i vjeruje kako je ovo povijesni moment i novi korak u budućnost, jer ovo je samo ponovna uspo-

stava drevne Srijemske biskupije a ne nekakvo odcjepljenje od Đakova i Hrvatske niti kao definitivan razlaz. *Zvonimir Rajković* predsjednik je Udruge zemunskih Hrvata i knjižnice i čitaonice Ilija Okrugić Srijemac u Zemunu također je vidno uzbuđen, a kako i ne bi, kada srijemski Hrvati dobivaju svoju samostalnost makar i u vjerskom pogledu. *Jelka Čurčić*, vje-

biskupije i čestitati novom biskupu srijemskom. *Željko Kraljićak*, pročelnik je Ureda za gospodarstvo i poljoprivredu Osječko-baranjske županije, no podrijetlom je Mitrovčanin i raduje se, baš kao i svi oni koji su u ovoj crkvi primili svete sakramente, ministrirali ili pjevali u zboru.

I za kraj, izjava domaćeg sina, katedralnog župnika, začasnog

postavljena naša drevna Srijemska biskupija a biskupom je imenovan naš srijemski sin, podrijetlom iz Golubinaca. Puno je razloga za slavlje, puno razloga za ponos i puno razloga za zahvalu Bogu i ljudima. Ovo je jedan novi početak i valja nam se uzdati u se i u svoje stado. U Srijemu je, istina, ostalo malo stado, ali Isus nam poručuje – malo je stado Ocu omiljelo. U

Svečanoj euharistiji nazočili su i visoki dužnosnici

roučiteljica iz Šida, došla je skupa s više od 200 vjernika iz župa u Šidu, Gibarcu, Moroviću, Vašići, te filijalnih župa u Batrovcima i Jameni, a s njima su i vjernici iz župa u Sotu, Erdeviku i Ljubi i radosni su što mogu svjedočiti novome ustrojstvu Srijemske

kanonika i dekana mitrovačkog dekanata, preč. Eduarda Španovića: »Ovo je uistinu dan što ga učini Gospodin, i zato smo ga uzeli za geslo današnjeg misnog slavlja, jer je čista istina. Danas je veliki dan za nas srijemske Hrvate i za čitav Srijem općenito, jer ponovno je us-

Srijemu imamo pedesetak župa, imamo dostatan broj svećenika i oko 35-40 tisuća vjernika, ali ja vjerujem da po našim gradovima ima bar još desetak tisuća kriptio Hrvata, pa dakle i još 10 tisuća vjernika.«

Slavko Žebić

Dio iz papinskih poslanica

Dio iz papinskih poslanica, koje je na latinskom pročitao nuncij u Beogradu, Eugenio Sbarbaro, a prijevod na hrvatskome preč. Eduard Španović, katedralni župnik u Mitrovici:

»Određujemo, da se od Đakovačke i bosanske biskupije u cijelosti odijeli teritorij drevne Srijemske biskupije, čije će granice na sjeveru, istoku i jugu biti rijeke Dunav i Sava, dok će na zapadu biti one iste granice koje dijele države, Hrvatsku i Srbiju. Određujemo da ovoj, ponovno uspostavljenoj biskupiji sjedište bude u gradu Srijemskoj Mitrovici i u njoj, konkatedralu-manju baziliku, posvećenu Bogu a na čast sv. Dimitrija-đakona i mučenika, uzdižemo na stupanj i dostojanstvo katedralne crkve sa svim pravima i privilegijama koji iz toga proizilaze. U istoj katedralnoj crkvi neka se prema Zakonu osnuje katolički kaptol. Srijemsku biskupiju određujemo kao sufragana novoosnovanoj metropolitanskoj pokrajini i nadbiskupiji Đakovačko-osječkoj... Postupak neka se regulira prema kanonskim zakonima, stupa na snagu odmah, bez obzira ima li tko protiv. U Rimu, kod Svetog Petra, 18. lipnja 2008., četvrte godine našeg pontifikata.«

»Kada smo po apostolskoj i pastoralnoj skrbi, na ovaj isti dan, odlučili uspostaviti Srijemsku biskupiju, u isto vrijeme smatrali smo za potrebu odrediti dijecezanskog biskupa za istu, kako bi se vjerski život razvijao bez ikakve štete, te određujemo da se pomoćni biskup Đuro Gašparović imenuje za biskupa srijemskog a u isto vrijeme razrješujemo ga svih drugih dužnosti i otprađujemo mu apostolski blagoslov... U Rimu, 18. dana mjeseca lipnja godine gospodnje 2008., četvrte godine našeg pontifikata.«

Nasilje i krv na ulicama glavnog grada Hrvatske

Nesigurnost u Zagrebu

*Terorizam je ušao na ulice glavnog grada Hrvatske, ovo je trenutak kada se odlučuje: ili mi (pravna država, funkcioniranje institucija sustava i sigurnost građana), ili oni (kriminalci, teroristi i mafijaši) – poručio je Stjepan Mesić * Ivo Sanader je ustvrdio kako Vlada neće dozvoliti da Hrvatska postane Bejrut*

Nepunih mjesec dana nakon što je na stubištu zgrade u kojoj je stanovala s dvajetna u glavu ubijena Ivana Hodak, kći odvjetnika Zvonimira Hodaka i bivše potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske Ljerke Mintas-Hodak, u Zagrebu se dogodila još jedna likvidacija prema klasičnom mafijaškom obrascu. U snažnoj eksploziji, koja je protresla najuže središte grada, ubijen je glavni urednik tjednika »Nacional« i suvlasnik NCL Media grupe Ivo Pukanić (47), jedan od novinara koji je pisao o mafiji i obavještajnom podzemlju, te Niko Franjić (40), direktor marketinga iste grupacije. Obojica su ubijena 23. listopada na parkiralištu »Nacionala« u Palmotićevoj 3 aktiviranjem eksplozivne naprave, koja se nalazila u mopeđu bez registarskih oznaka, parkiranom pokraj Pukanićevog auta Lexus LS 600 H, uvezenom prije dva mjeseca iz Sjedinjenih Američkih Država. Od siline eksplozije zatresli su se čak i džipovi pripadnika MUP-ove interventne policije, koji su osiguravali nogometnu utakmicu Dinama i nizozemskog NEC-a, koja se tog dana igrala u Maksimiru, udaljeni tek nekoliko stotina metara od mjesta eksplozije.

Prema izjavama očevidaca, samo pola sata prije eksplozije Palmotićevo i Starom Vlaškom ulicom provedena je veća skupina nizozemskih navijača. Igru slučaja vaš je izvijestitelj bio udaljen samo tristotinjak metara od mjesta eksplozije, koja je snažno zatresla samo središte glavnog grada Hrvatske i bio svjedokom straha i panike Zagrepčana koji, šokirani onim što se događa, nisu mogli vjerovati da se njihov miran i siguran Zagreb u samo nekoliko mjeseci pretvorio u grad nalik Bejrutu.

ZABRINUTI GRAĐANI:

Policija je odmah opkolila mjesto ubojstva u krugu od stotinu metara i zapisivala podatke svih koji su se našli u blizini, dok je promet u središtu grada bio blokiran sve do ponoći. Obustavljen je bio i tramvajski promet, a policija je provjeravala sva vozila na izlazima iz hrvatske metropole.

»Jako je zabljesnulo, čula se strašna buka. Vidjela sam zapaljeni auto, iz njega je izletio motor. Požar je zahvatio i dva vozila koja su bila parkirana u blizini«, rekao nam je jedan svjedok eksplozije. Očevidac, koji je pohađao Visoku novinarsku školu NCL grupe, smještenu odmah uz parkiralište Nacionala, kaže da su u trenutku eksplozije vidjeli veliku plamenu loptu i osjetili strašan udarac. »S prozora smo vidjeli automobil u plamenu. Vatrogasci su stigli prvi i počeli gasiti požar na autu. Tijelo krvavog i slomljenog muškarca ispuzalo je iz auta. Još je kratko davao znakove života«, ispričao je uplašeni i zgroženi očevidac.

»Ovo što se događa u Zagrebu u zadnjih nekoliko mjeseci prebrutalno je i tjera strah u kosti. U Zagrebu se više ne osjećam sigurno, proganja me osjećaj da stvari više

nikada neće biti onakve kakve su bile prije nekoliko mjeseci«, kaže nam Igor Paulić i dodaje, kako će najvjerojatnije zbog ovih događaja morati mijenjati svoje životne navike, jer se premlaćivanja i ubojstva događaju u parkovima, kafićima, klubovima, na parkiralištima, i to usred bijela dana.

Naš poznati književnik i novinar, rođeni Hrtkovčanin, Miroslav Slavko Mader, koji stanuje u Palmotićevoj 6, samo tri kućna broja udaljena

od mjesta eksplozije, kaže da mu je supruga Marija tog dana parkirala automobil s druge strane parkirališta na kojem se dogodilo ubojstvo Ive Pukanića i Nike Franjića. »Oko 18 i 30 navečer iznenadila nas je snažna eksplozija, a od siline de-

Igru slučaja vaš je izvijestitelj bio udaljen samo tristotinjak metara od mjesta eksplozije, koja je snažno zatresla samo središte glavnog grada Hrvatske i bio svjedokom straha i panike Zagrepčana.

ma, klubovima, na parkiralištima, i to usred bijela dana.

Naš poznati književnik i novinar, rođeni Hrtkovčanin, Miroslav Slavko Mader, koji stanuje u Palmotićevoj 6, samo tri kućna broja udaljena

tonacije popucala su sva stakla na našoj zgradi. Nedugo zatim zagrebačku su noć proparale i sirene vatrogasnih, policijskih i vozila hitne pomoći«, priča nam šokiran, zgrožen i tužan Miroslav Slavko Mader

Sa sprovoda Ive Pukanića

»Ovo što se događa u Zagrebu u zadnjih nekoliko mjeseci prebrutalno je i tjera strah u kosti. U Zagrebu se više ne osjećam sigurno, proganja me osjećaj da stvari više nikada neće biti onakve kakve su bile prije nekoliko mjeseci«, kaže nam Igor Paulić i dodaje, kako će najvjerojatnije zbog ovih događaja morati mijenjati svoje životne navike, jer se premlaćivanja i ubojstva događaju u parkovima, kafićima, klubovima, na parkiralištima, i to usred bijela dana.

i dodaje, kako je ovaj tragičan događaj najgore moguće ugrožavanje sigurnosti u Hrvatskoj, ali i dosad najteži napad na slobodu medija. »U Hrvatskoj su do sada tukli novinare,

Nasilje i krv na zagrebačkim ulicama natjerale su hrvatske državne institucije na oštru i brzu reakciju.

proganjali ih i zastrašivali, ali od danas je to zemlja u kojoj ih i ubijaju«, zaključuje naš zagrebački Srijemac. Mađerova susjeda *Dubravka Kucelj* danima je nakon atentata skupljala popucano staklo u svom dvorištu, a našla je i ostatke Pukanićevog automobila, veličine i 20 centimetara. »Zamislite da me takav željez-ni dio pogodio«, zabrinuto se pita gospođa Kucelj.

ILI MI ILI ONI: Nasilje i krv na zagrebačkim ulicama natjerale su hrvatske državne institucije na oštru i brzu reakciju. »Kriminalno podzemlje suočilo je pravnu državu i cijeli sustav s izazovom s kakvim se do sada nismo susreli. Svaki građanin se sada s pravom pita: 'Tko je sljedeći?' Država mora oštro odgovoriti. Terorizam je ušao na ulice glavnog grada Hrvatske, ovo je trenutak kada se odlučuje: ili mi (pravna država, funkcioniranje institucija sustava i sigurnost građana), ili oni (kriminalci, teroristi i mafijaši)« – poručio je predsjednik Republike Hrvatske *Stjepan Mesić*, a premijer *Ivo Sanader* je ustvrdio kako Vlada neće dozvoliti da Hrvatska posta-

U Zagrebu je održana i sjednica Vijeća za nacionalnu sigurnost na kojoj su bili prisutni i predstavnici svih stranaka zastupljenih u Saboru, a zajednički je zaključak da se neće uvoditi izvanredno stanje, nego izvanredne mobilizacijske mjere. Donesen je paket »antimafijaških zakona« u sklopu kojih je i Zakon o policijskim ovlastima, baza DNK, takozvani uskočki sudovi, a apelirano je na sudbenu vlast da brže procesuiraju predmete koji su pred njima.

ne Bejrut. »Na ovom slučaju rade najbolji stručnjaci i policajci. Ono najbolje što Hrvatska ima uključeno je u rješavanje ovog slučaja i svih sličnih«, izjavio je premijer *Sanader* i dodao kako ga je nazvao i *Zo-*

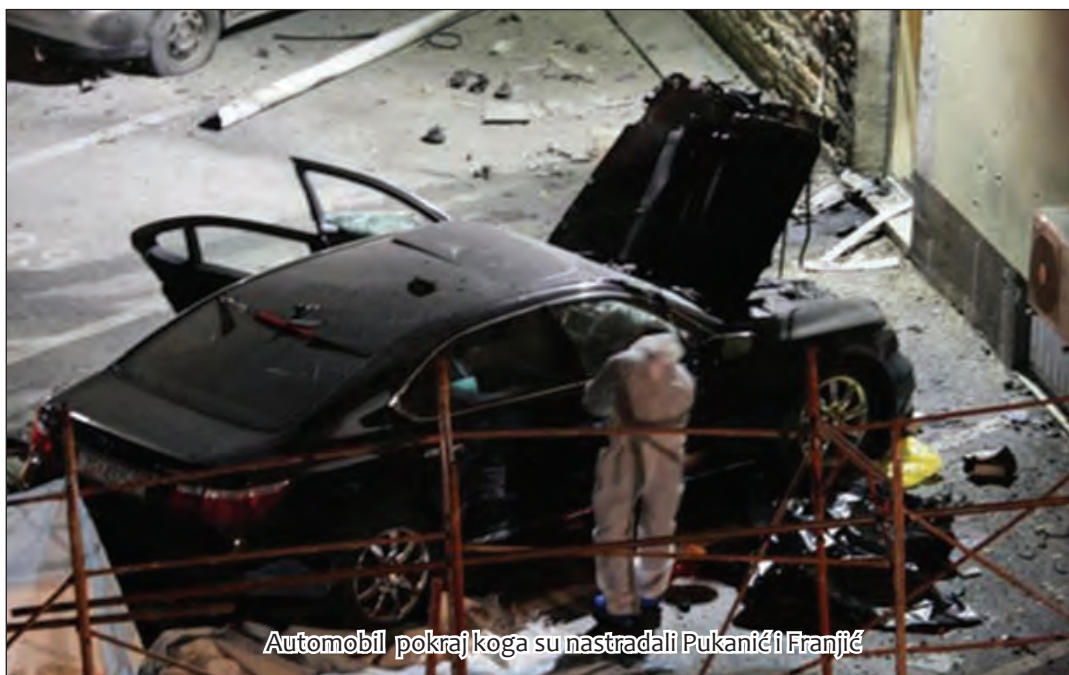
ran Milanović, predsjednik najjače oporbene stranke i stavio mu se na raspolaganje.

»U rješavanju ovog stanja moramo biti jedinstveni, moramo djelovati zajedno. Ovo je trenutak da

politiku i političke stranke stavimo po strani i da se suočimo s onim što imamo, a to je nesigurnost. Sigurnost nema cijenu, sigurnost moramo vratiti na ulice naših gradova«, poruka je predsjednika SDP-a *Zorana Milanovića*.

Dan kasnije je u Zagrebu održana i sjednica Vijeća za nacionalnu sigurnost na kojoj su bili prisutni i predstavnici svih stranaka zastupljenih u Saboru, a zajednički je zaključak da se neće uvoditi izvanredno stanje, nego izvanredne mobilizacijske mjere. Donesen je paket »antimafijaških zakona« u sklopu kojih je i Zakon o policijskim ovlastima, baza DNK, takozvani uskočki sudovi, a apelirano je na sudbenu vlast da brže procesuiraju predmete koji su pred njima.

Istog dana kada su ubijeni Pukanić i Franjić uspostavljena je i snažnija suradnja s policijom u susjednim zemljama. *Milorad Veljović*, direktor policije Srbije, koji se i zatekao u Zagrebu u vrijeme atentata, demantirao je medijske spekulacije da je mogući atentator na Ivu Pukanića i Nike Franjića, no s kolegama iz Hrvatske u stalnom smo kontaktu i pružit ćemo svu potrebnu pomoć i prosljediti im sva naša saznanja do kojih dođemo«, rekao je *Milorad Veljović*.

Automobil pokraj koga su nastradali Pukanić i Franjić

Zlatko Žužić

Davor Gjenereo, politički analitičar iz Zagreba

Hrvatskoj ne treba izvanredno stanje

Hrvatska ima problema s odvjetništvom koje se previše famijaliziralo s kriminalom, Hrvatska ima problema s jednim dijelom medija, pa su jednako tako neki ljudi u medijima počeli funkcionirati ne kao agenti javnosti, nego kao glasnogovornici jednog krila mafijaških organizacija i to je sad na neki način došlo na naplatu

Razgovor vodio: Zvonimir Perušić

Brutalno ubojstvo predsjednika uprave zagrebačkog tjednika Nacional *Ive Pukanića* i šefa marketinga te tvrtke *Nike Franjića* u središtu Zagreba, temeljito je uzdrmalo javnost u Hrvatskoj. Atentat se dogodio samo desetak dana nakon jednako tako brutalnog ubojstva mlade *Ivane Hodak*, kćerke poznatog zagrebačkog odvjetnika *Zvonimira Hodaka*, koji brani uhićenog hrvatskog generala *Vladimira Zagorca*. Budući da se ime *Ive Pukanića* vezivalo uz imena nekih osoba iz hrvatskog podzemlja, jedna od prvih reakcija bila je da je likvidacija *Pukanića* mafijaški odgovor na ubojstvo *Ivane Hodak*.

Na *Ivu Pukanića* već je jednom pokušao atentat. U proljeće ove godine u njega je na ulici u središtu Zagreba, ispred njegova stana, nepoznati napadač pucao iz pištolja, ali nije pogodio. Mnogi tada nisu vjerovali *Pukaniću*, podsmijavajući mu se kako je atentat izmislio. Napadač nikad nije pronađen.

Sada pokojni *Ivo Pukanić* bio je kontroverzna osoba. Izvan Hrvatske postao je poznat početkom 2000-tih nakon serije tekstova objavljenih

u Nacionalu u kojima je tada još živog *Zorana Đinđića*, te *Mila Đukanovića* i *Stanka Subotića Caneta* označio kao regionalne šefove nelegalne trgovine cigaretama. Indikativan je bio i njegov intervju s *Antom Gotovinom* u vrijeme kada je general još bio u debeloj ilegali, a hvalio se i prijateljstvom s jednim od najpoznatijih imena hrvatskog podzemlja *Hrvojem Petračem*.

Je li prošloga petka ubijen novinar ili je definitivno riječ o mafijaškom ubojstvu, te može li organizirani kriminal u Hrvatskoj ugroziti njen europski put, za Hrvatsku riječ objašnjava jedan od dobrih poznavatelja ove teme, diplomirani politolog i politički analitičar iz Zagreba *Davor Gjenereo*.

HR: Kakva je sigurnosna situacija trenutačno u Hrvatskoj? Što se to zapravo u Hrvatskoj događa?

U Hrvatskoj se zapravo ne događa ništa tako dramatično kako se to čini na prvi pogled. Hrvatska se postupno sređuje kao država, Hrvatska nije država nekakvih velikih kapaciteta i onda se ne možete istovremeno baviti s nekoliko nacionalnih prioriteta. Tako se dogodilo da cijeli ovaj sklop nacionalne sigurnosti u zadnjih, ajmo reći, deset godina nije bio nacionalni prioritet. Sada su se stvari promijenile i sada će u jednom razdoblju to biti, stjecajem okolnosti, prioritarno pitanje.

Hrvatska nema opasnosti od državnog udara kojim bi se potresao cijeli demokratski sustav, ali ima problem s funkcioniranjem načela vladavine prava.

Hrvatska nadalje, naravno, može imati problema, ali samo u onoj mjeri u kojoj ne bude bila sposobna ozbiljno se suočiti s tim problemom, ozbiljno konsolidirati sigurnosni aparat, znači policiju, tajne službe, tužiteljstvo i ako bi

se dopustilo da ono što se događa bitno utječe na temeljno funkcioniranje države. Ova mafijaška ubojstva koja su se dogodila, nisu ubojstva koja izravno pogađaju prosječne državljane. Ta se ubojstva odvijaju ipak u jednom uskom krugu koji se u zadnjim godinama bavio stvarima koje su zapravo nespojive s ulogom tih ljudi. Dakle, Hrvatska ima problema s odvjetništvom koje se previše famijaliziralo s kriminalom, Hrvatska ima problema s jednim dijelom medija, pa su jednako tako neki ljudi u medijima počeli funkcionirati ne kao agenti javnosti, nego kao glasnogovornici jednog krila mafijaških organizacija i to je sad na neki način došlo na naplatu. Kada bi se dogodilo da Hrvatska ne riješi te probleme u najkraćem roku, onda bi to bio ozbiljan problem.

HR: Situacija u Hrvatskoj često se uspoređuje sa situacijom u Srbiji prije i u vrijeme ubojstva premijera *Zorana Đinđića*. Koliko je takva usporedba vjerodostojna?

Hrvatska nije u situaciji u kakvoj je bila Srbija nakon *Miloševića*, gdje su organizirani kriminal vodili ljudi koji su direktno uključeni u sustav, kao što je bila Jedinica za specijalne operacije, čiji je pripadnik ubio demokratskog premijera. Mi nemamo taj tip nefunkcioniranja sustava. Hrvatska je, dalje, kroz operaciju lociranja generala *Ante Gotovine* bitno konsolidirala obavještajne službe i ovdje ta paraobavještajna struktura nema onaj utjecaj kakav je imala ranijih godina. Hrvatska nema opasnosti od državnog udara kojim bi se potresao cijeli demokratski sustav, ali ima problem s funkcioniranjem načela vladavine prava.

HR: Budući da, dakle, Hrvatska nije u istoj poziciji kao Srbija nakon *Slobodana Miloševića*, smatrate li da onda Hrvatskoj, za obračun s organiziranim kriminalom, nije potrebno izvanredno stanje?

Sasvim sigurno Hrvatskoj ne treba izvanredno stanje. Izvanredno bi stanje unazadilo Hrvatsku. Danas vi, živjeći u Srbiji, znate da rezultati *Sablje* dugoročno nisu nimalo senzacionalni.

Za takvu operaciju možete imati kratkoročnu podršku, takve operacije, već iz imena im vidite, funkcioniraju izvanredno, jer sablja siječe poprijeko. Takve operacije uvijek znače ugroženost ljudskih prava, jer ne funkcioniraju mehanizmi ograničavanja i kontrole vlasti. Takvi mehanizmi suzbijaju djelovanje redovitih institucija i u konačnici to bi značilo da Hrvatska nije sposobna iduće godine zatvoriti pregovaračka poglavlja s EU. To bi ujedno zna-

Hrvatska nije u situaciji u kakvoj je bila Srbija nakon Miloševića, gdje su organizirani kriminal vodili ljudi koji su direktno uključeni u sustav.

čilo i da bi zapravo pao u vodu temeljni hrvatski nacionalni cilj. Do neke mjere možemo spekulirati i o tome da je to upravo jedan od razloga zašto se ovo događa u Hrvatskoj sada.

Dakle, sustav organiziranog kriminala će pristupanjem Hrvatske Europskoj Uniji jako puno izgubiti, jer će Hrvatska postati bitno organiziranija država nego što je sada, kontrola će biti puno oštrija, puno ozbiljnija nego što je sada i jednostavno podzemni će sustav ostati bez šansi nastaviti živjeti na način na koji je do sada živio, pa se možda mnogima isplati angažirati se, uvjetno rečeno, kako bi se europeizacija Hrvatske zaustavila. Nažalost, čini mi se kako

to dio hrvatskih analitičara i medija ne vidi, što nije dobro za Hrvatsku.

HR: Smatrate li da u prošli četvrtak nije ubijen samo još jedan novinar, nego je likvidacija Ive Pukanića mafijaško ubojstvo?

Gospodin Ivo Pukanić nije bio novinar. On je bio vlasnik izdavačkog poduzeća čiji je glavni proizvod jedan spektar magazina. Gospodin Pukanić nije stradao zbog svog novinarskog rada, nego zbog svojih veza u kriminalnom miljeu. Gospodin Pukanić je u krajnjoj konzekvenci jedini akter u Hrvatskoj koji je tvrdio da Zoran Đinđić nije žrtva atentata, nego mafijaškog ubojstva i da je stradao kao kapo mafije u Srbiji, što je bila velika usluga gospodina Pukanića određenim mafijaškim krugovima u Srbiji. Nadalje, glavne operacije u koje je bio uključen gospodin Pukanić nespojive su s novinarskim poslom, tako da ja mislim kako ubojstvo gospodina Pukanića ni na koji način ne treba povezivati s profesijom.

HR: Smatrate li da će nedavne kadrovske promjene u Vladi i policiji pridonijeti borbi protiv organiziranog kriminala, konkretno i brzo?

Nadam se. Radi se o ljudima velikih profesionalnih kapaciteta, s jedne strane, i s druge strane, radi se o ljudima kojima je europeizacija Hrvatske jedna od točaka obilježja karijere.

HR: Srbijanski ministar unutarnjih poslova Iвица Dačić najavio je pomoć hrvatskoj policiji. Smatrate li da policije u regiji dobro surađuju?

Na to vam pitanje teško mogu odgovoriti, jer ne

poznam taj sustav. Ali, mislim da Srbija ima razloga pomoći Hrvatskoj u tim operacijama, jer time pomaže sebi, kao što je i Hrvatska pomagala sebi sudjelujući u suzbijanju mafije u Srbiji i drugim državama.

HR: Rekli ste da su dosadašnje žrtve ljudi iz jednog miljea. Međutim, ima i kolateralnih žrtava.

Nažalost, to je najgora stvar. Mene puno bole stvari kao što je bila pogibija Zorana Dominija (stradao kao slučajni prolaznik pri atentatu na Vjeka Sliška 1999. godine) ili pogibija malog

Danas vi, živjeći u Srbiji, znate da rezultati Sablje dugoročno nisu nimalo senzacionalni.

Luke Ritza (preminuo ljetos kao nasumična žrtva huliganskog premlaćivanja na zagrebačkoj ulici). To su strašne stvari koje bi morale mobilizirati javnost. Nažalost, čini mi se kako one manje mobiliziraju javnost nego neke druge stvari.

HR: Predsjednik Stjepan Mesić je rekao kako su svi građani Hrvatske ugroženi, pa se, dakle, i on sam plaši za svoju sigurnost. Što mislite o tome?

Predsjednik Republike sasvim sigurno nije ugrožen. Mislim da predsjednik Republike griješi kada to kaže, jer time podiže adrenalin. On bi morao građanima slati poruke sigurnosti. On je tu zato da bi, zajedno s predsjednikom Vlade, pribavljao sigurnost građanima.

Sustav organiziranog kriminala će pristupanjem Hrvatske Europskoj Uniji jako puno izgubiti, jer će Hrvatska postati bitno organiziranija država nego što je sada, kontrola će biti oštrija, puno ozbiljnija nego što je sada i jednostavno podzemni će sustav ostati bez šansi nastaviti živjeti na način na koji je do sada živio, pa se možda mnogima isplati angažirati se, uvjetno rečeno, kako bi se europeizacija Hrvatske zaustavila

Financiranje hrvatskih udruga i šanse za njihovo prijavljivanje na natječajne EU

Novo vrijeme, nove mogućnosti

*Novac iz europskih fondova nije besplatan, a uspješnost više ovisi o kvaliteti prijave nego li, često, o samom programu, kaže članica IO HNV-a zadužena za kulturu Antonija Čota * Svaki subjekt koji raspisuje natječaj, bilo u EU bilo u Mađarskoj, ima svoje principe i svoja očekivanja, kad je pisanje projekata u pitanju, kaže predsjednik Hrvatske manjinske samouprave iz Segedina Dušan Marjanović*

Pred hrvatskim organizacijama i udrugama u Srbiji, kao uostalom i pred svim drugim nevladinim udrugama građana, za potrebe financiranja redovitog rada i posebnih aktivnosti nalaze se, osim domaćih, odnedavno i predpristupni fondovi Europske Unije. Ima ih više, različitog su karaktera i podrijetla, no zajednički im je cilj da se ljudi i institucije u zemljama koje teže priključenju Europskoj Uniji postupno pripreme za uvjete pod kojima će živjeti i raditi u zajednici europskih naroda.

Ipak, sama činjenica da novca za ovu namjenu ima, ne znači kako je nadohvat ruke i da se do njega može lako doći. Ovo se pogotovu odnosi na hrvatske udruge, koje problema imaju s pribavljanjem novca i iz domaćih, državnih izvora. Natječajni EU su zahtjevniji, prijavljivanje projekata podrazumijeva relativnu stručnost i dobru obučenost, no korisnici s iskustvom kažu kako se trud svakako isplati.

DOMAĆI IZVORI: Dosadašnje iskustvo hrvatskih manjinskih organizacija u Srbiji, kad je o financiranju riječ, odnosi se gotovo isključivo na domaće državne izvore, odnosno na proračunska sredstva AP Vojvodine, Republike Hrvatske i Republike Srbije.

Svaki propušteni natječaj je veliki gubitak: Antonija Čota

»Najveći dio ukupnih sredstava hrvatske udruge dobivaju od Izvršnog vijeća Vojvodine (60 posto), pri čemu od Pokrajinskog tajništva za propise, upravu i nacionalne manjine najviše – 55 posto, a ostatak od 5 posto od Pokrajinskog tajništva za kulturu«, kaže članica Izvršnog odbora HNV-a zadužena za kulturu Antonija

Čota. »Sredstva iz Republike Hrvatske stižu preko Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija i čine 30 posto ukupnih sredstava, dok Srbija iz republičkog proračuna hrvatske udruge financira tek s 0,7 posto. Ostatak novca udruge priskrbljuju od lokalnih samouprava, gdje, osim u nekoliko izdvojenih primjera, nema sustavnog financiranja. Manifestacije hrvatske zajednice još uvijek su rijetkost u proračunima lokalnih samouprava. To je polje na kome je zatajila politika. Bilo je za očekivati da će se, nakon najavljanog sudjelovanja u vlasti, ovo stanje popraviti, ali, na žalost, težište politike stavljeno je samo na kadrovsku problematiku, ne i na poboljšanje stanja u zajednici. Slično je i kada je u pitanju informiranje, a gotovo ništa nije urađeno po pitanju obrazovanja, a napose službene uporabe jezika.«

Kad je riječ o samim udrugama, Antonija Čota smatra kako je problem što se većina njih bavi sličnim djelatnostima, te da se tek nekoliko njih izdvaja »unikatnim« manifestacijama, a to

nepodobne udruge. Jedan od četiri razloga zbog kojih je traženo moje isključenje iz DSHV-a jest i taj što sam predlagala da sredstva dobiju i one udruge čija vodstva nisu među članovima DSHV-a.«

TEČAJEVI: Kako bi pomoglo vodstvima udruga Hrvatsko nacionalno vijeće je, u suradnji s Ministarstvom kulture Republike Srbije, organiziralo nekoliko obuka. Međutim, nisu se svi pozvani odazvali, premda kod popunjavanja natječajnih prijavi, a još više kod kasnijeg pravdanja sredstava, itekako ima problema.

»Bitno je naglasiti kako kod ovih domaćih natječaja nitko nije odbijen zato što nije dobro popunio prijavu«, objašnjava Antonija Čota. »Međutim, kad su u pitanju europski predpristupni fondovi, tu je situacija znatno kompliciranija. Naime, novac iz ovih fondova nije besplatan, a uspješnost više ovisi o kvaliteti prijave nego li, često, o samom programu. Puno je dobrih projekata koji ostanu nefinancirani. Projekti kulturnih udruga spadaju u skupinu tzv.

Korak do EU

Kulturno-umjetničko društvo »Andrija Dugonić« iz Segedina i udruga hrvatske mladeži »KroV« zajednički provode prekogranični projekt pod naslovom »Korak do Europske Unije«. Financijer je Nacionalni fond civilnih organizacija u Mađarskoj.

»Riječ je o predavanjima koja će stručnjaci iz Mađarske održati u Subotici, na temu pisanja i vođenja projekata, te prijavljivanja na natječajne EU«, kaže predstavnik segedinskog partnera Dušan Marjanović. »Predavanja će biti održana do konca ove godine i to najvjerojatnije u Gradskom muzeju u Subotici i trajat će dva radna dana. Za ovaj projekt odobreno je 2000 eura.«

za posljedicu ima zgusnutost događaja u određenim vremenskim razdobljima.

»Osim toga, te manifestacije imaju pretežno lokalni karakter, čime se umanjuje prednost kod natječaja izvan tijela koja se bave manjinskom problematikom«, kaže Antonija Čota. »S druge strane, veliki problem predstavlja i loša tehnička opremljenost udruga. Naime, još je uvijek puno udruga koje nemaju računalo, a neke nemaju niti svoje prostorije. Kadrovi su ponegdje također problem, jer u velikoj mjeri riječ je o ljudima srednje i starije dobi, vrlo često bez visokog obrazovanja, pri čemu je njihova predanost radu i zajednici nesporna. Budući da udruge dijele »zajednički kolač«, to stvara i neku vrstu rivalstva među njima, a dodatni nemir unose i sve češće podjele na podobne i

»peoples to peoples« projekata, gdje su iznosi relativno mali. Daleko veći izvor predstavljaju projekti iz područja gospodarstva ili turizma, gdje neke naše udruge imaju što ponuditi, recimo etno-turizam, ili stari zanati, ali tu je i udio velik te treba osigurati partnera u državnim tijelima. U HNV-u su pokrenuti razgovori o ovoj temi, ali sredstva u financijskom planu nisu osigurana i udruge su prepuštene lokalnim samoupravama.«

Antonija Čota naglašava kako se i za budućnost planiraju tečajevi za predstavnike udruga, osigurana su i izvjesna sredstva za njihovo održavanje, a pokrenuti su i pregovori s Hrvatskom maticom iseljenika u Zagrebu, gdje u vukovarskoj podružnici, prema njezinim riječima, postoji spremnost za to.

Svaki euro mora se opravdati:
Dušan Marjanović

»S obzirom da naše udruge žive od malih prihoda, samo jedan propušten natječaj predstavlja veliki gubitak«, kaže Antonija Čota. »Trenutačno najvećim gubitkom smatram činjenicu da je HNV izdvojio sredstva u visini od 5 milijuna dinara za kupovinu nekretnine, zakažujući tako kulturi, obrazovanju i informiranju, a nekretnina, koja je nesumnjivo potrebna, trebala je i mogla biti jedan od glavnih projekata koji je trebalo provesti u suradnji s državnim tijelima, a preko predpristupnih fondova.«

Dobra ideja

Na pitanje – što ako netko ima jako dobru ideju, a ne zna napisati projekt, Dušan Marjanović odgovara: »Taj neka onda zaboravi svoju jako dobru ideju!«

PISANJE PROJEKATA: Predsjednik Hrvatske manjinske samouprave iz Segedina *Dušan Marjanović*, koji je ujedno i predsjednik tamošnjeg Kulturno-umjetničkog društva »Andrija Dugonić«, već tri godine redovito sudjeluje na natječajima koje raspisuju različite zaklade Europske Unije, ili Republike Mađarske, koja je članica EU. Godišnje, kaže, prijavi dvadesetak projekata, od kojih budu odobrena tri-četiri. Zbog toga njegovo iskustvo euro-natjecanja može biti dragocjeno za predstavnike hrvatskih udruga u Vojvodini.

»Trenutačno provodimo dva prekogranična projekta, jedan s udrugom 'Anima' iz Čantavira, a drugi s udrugom hrvatske mladeži 'KroV'«, kaže za HR Dušan Marjanović. »S 'Animom' obrađujemo 1100-godišnje veze Hrvata i Mađara, dok s 'KroVom' radimo projekt na temu 'Korak do Europske Unije'. To su partnerski programi i zbog toga svaki projekt moramo raditi zajedno s partnerom s druge strane granice. Svaki subjekt koji raspisuje natječaj,

bilo u EU bilo u Mađarskoj, ima svoje principe i svoja očekivanja, kad je pisanje projekata u pitanju.«

Prema Marjanovićevim riječima, svaki projekt počinje idejom, odnosno osmišljavanjem projektnog zadatka, u kojem zajednički cilj moraju imati obje organizacije-partneri.

»Kad osmislimo takav projekt, treba ga napisati i to tako da bude dobro obrazložen, upravo na način kako to onaj tko je natječaj raspisao – i zahtijeva«, kaže Marjanović. »U ovom dijelu treba objasniti tko su sve sudionici u projektu i kakvu korist od svega toga ima šire društvo. Nakon toga slijedi procjena vrijednosti projekta, odnosno ocjenjivanje koliko za taj projekt treba novca. Tu treba imati na umu koliki je ukupan iznos predviđen natječajem i taj se iznos ne smije prijeći. Unutar toga moramo točno procijeniti koliko projekt košta u svakom svom dijelu pojedinačno. Tako urađeni projekti

obično imaju nekoliko desetina, a ponekad i nekoliko stotina stranica.«

Kada su sredstva po projektu odobrena, ona se korisniku ubrzo prebacuju na žiro račun i provedba može započeti. Marjanović naglašava kako je možda i najteži korak u svemu – napraviti obračun troškova po završetku projekta.

»Svaku novčanu transakciju treba opravdati računima, ali svaki izdatak također treba i opisno obrazložiti. U posljednje je vrijeme obračun jako pooštren, jer je vjerojatno bilo i nekih pretjerivanja s izdancima. U svakom slučaju, tekstualno obrazlaganje je prva razina obračuna, a materijalni obračun je druga razina. Obračun se radi na posebnim obrascima, čije popunjavanje također ima strogo utvrđenu proceduru. Svaki potrošeni euro mora biti opravdan«, kaže Dušan Marjanović.

Zvonimir Perušić

U studenom tečaj za pisanje projekata

Nakon sjednice Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća, održane prošle subote, na kojoj je »zauzet pozitivan stav za pripreme glede raspisivanja natječaja za predpristupne fondove Europske Unije«, predsjednica IO HNV-a Slavica Peić kaže kako će u organizaciji HNV-a u studenome biti održan tečaj za predstavnike udruga kako bi se obučili za pisanje natječaja.

»Još prije dvije godine predvidjeli smo da Vijeće angažira projekt-menadžera. HNV će organizirati u studenome tečaj za pisanje projekata za predstavnike hrvatskih kulturno-umjetničkih društava. Stručna osoba će predstaviti kako se pišu projekti s kojima udruge mogu konkurirati na natječajima općinskog, pokrajinskog ili republičkog karaktera, a sljedeće godine planiramo angažiranje profesionalnog projekt-menadžera kako bi HNV, među ostalim, mogao konkurirati i na natječajima međuregionalnog povezivanja.«

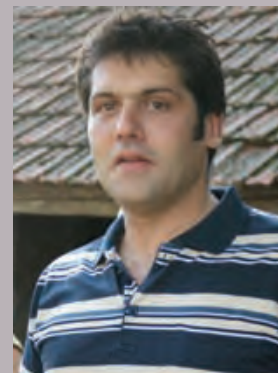

Slavica Peić

Koja priča više »ne pije vodu«?

Predsjednik Izvršnog odbora Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo« Davor Dulić kaže kako HKC u posljednje četiri godine intenzivno sudjeluje na raznim natječajima.

»Pisali smo projekte za natječaje kako smo znali i umjeli, a od nedavno smo angažirali stručnu osobu za pisanje projekata. Kao i druga hrvatska kulturno-umjetnička društva, tako i HKC mora prihvatiti suvremen način funkcioniranja, a to je transparentnost. Jedan od načina ostvarivanja transparentnosti jest i sudjelovanje na natječajima, jer u slučaju da se 'prođe' na natječaju, znamo kako realizirani projekt treba popratiti i odgovarajućom dokumentacijom o utrošku namjenskih sredstava dobivenim za određeni projekt na natječaju. Priča o osiguranju, ili ako hoćete dobivanju sredstava, preko poznanstava s biznismenima više 'ne pije vodu'. Izuzetci naravno i danas postoje, ali sam siguran da je za budući rad hrvatskih udruga neminovnost sudjelovanja na natječajima. HKC 'Bunjevačko kolo' ima u planu sljedeće godine po prvi put konkurirati i na natječajima za međuregionalnu suradnju. Organiziranje tečaja za pisanje projekata od strane Hrvatskog nacionalnog vijeća je pravi potez.«

Davor Dulić

Z. S.

Dvije gostujuće izložbe u subotičkom Gradskom muzeju

U duhu Marulićeva vremena

*Dokumentarna izložba »Split Marulićeva doba« nastoji prikazati političke, društvene i kulturne prilike Dioklecijanova grada iz vremena u kojem je živio slavni pjesnik i humanist * Priredena i izložba radova u keramici hrvatskih umjetnika*

Izložbe su otvorili Ljerka Alajbeg i Tonči Staničić (u sredini)

Do 7. studenoga u Gradskom muzeju u Subotici mogu se pogledati dvije izložbe koje su u suradnji sa spomenutom ustanovom kulture organizirala hrvatska diplomatska tijela u Republici Srbiji. Naime, posredstvom Generalnog konzulata Republike Hrvatske u subotički je muzej stigla dokumentarna izložba »Split Marulićeva doba«, dok je Veleposlanstvo RH u Beogradu osiguralo izložbu radova u keramici čiji su autori hrvatski umjetnici.

MARULIĆEV SPLIT: Izložba »Split Marulićeva doba« priredena je originalno 2001. u Splitu u povodu obilježavanja 550. obljetnice rođenja pjesnika i humanista europskih razmjera Marka Marulića (1450.-1524.) i 500. obljetnice nastanka njegove »Judite«, prvog književnog djela napisanog na hrvatskom jeziku.

like, Marulićeve knjige i rukopisi, Graditeljstvo, Kiparstvo, Slikarstvo, Sakralno zlatarstvo, Tekstil, Namještaj, Keramika, Numizmatika, Oružje i obrana Splita, Mjed i željezo.

Ispred Muzeja grada Splita, koji je priređivač izložbe, prigodom otvorenja obratila se viša kustosica Nela Žižić. Ona je rekla kako je

Nela Žižić
iz Muzeja grada Splita

ova izložba originalno podrazumijevala i Marulićeve knjige i rukopise, te različita umjetnička djela i predmete koji svjedoče o razvijenom kulturnom životu Splita toga

doba. Izložba je bila priredena u Papalićevoj palači u kojoj je ujedno otpočelo muzejsko djelovanje u Hrvatskoj.

»Sačuvano umjetničko naslijeđe iz Splita Marulićeva doba, premda bi teško pružilo potpunu sliku o onovremenoj umjetnosti, svjedoči o živoj produkciji naših majstora koji su uspješno prevodili strane utjecaje na osoben način. Premda je ova izložba sačinjena isključivo od panoa, ona nam je omogućila da prenesemo dio blaga hrvatske baštine«, rekla je Nela Žižić.

Prije Subotice, ova je izložba gostovala diljem Europe, u Argentini, a uskoro bi trebala otputovati za Japan.

IZLOŽBA KERAMIKE: Drugom izložbom predstavljena su djela hrvatskih umjetnika koja su nastala na Simpoziju »Svijet keramike« u okviru Smotre umjetnosti »Mramor i zvuci« koja se od 1974. tradicionalno održava u Arandelovcu. Na njemu se okupljaju keramičari iz cijeloga svijeta, a zbirka Simpozija »Svijet keramike« u okviru Smotre umjetnosti »Mramor i zvuci« sada broji preko 400 eksponata. Među njima se nalaze i djela hrvatskih keramičara koja su ovom prigodom predstav-

Renesansno ozračje

Odjevene u renesansne haljine, duh Marulićeva Splita oživjele su prigodom otvorenja izložbe učenice hrvatskih gimnazijskih odjela u subotičkoj gimnaziji – Dragana Sudarević, Ivana Stipić, Ivana Rudić i Antonija Sudarević, koje su ovom prigodom kazivale Marulićeve stihove.

1. listopada 2008.

ljena. Izložene radove odlikuje različitost umjetničkih škola i likovnih izričaja. Inače, ista je izložba priredena ove godine u Beogradu u povodu obilježavanja Dana državnosti Republike Hrvatske.

Gostujuće izložbe u subotičkom Gradskom muzeju otvorili su veleposlanik RH u Beogradu *Tonči Staničić* i generalna konzulica RH u Subotici *Ljerka Alajbeg*. Ispred domaćina obratio se i *István Hulló*, ravnatelj Gradskog muzeja, a otvorenju je nazočio i ravnatelj Arandelovačke kolonije keramike *Miodrag Fišeković*.

D. B. P.

Hrvatski keramičari

Na izložbi umjetničke keramike zastupljeni su radovi: Vladimira Kućine, Vladimira Stanislava, Božene Štih Balen, Edithe Merle, Bojana Švertaseka, Mirjane Rajković, Vere Deucht-Kralj, Višnje Jelačić, Josipa Diminića, Aleksandara Žižovića, Ljiljane Smodlake, Ivančice Cvitić-Žnidarčić, Lidije Maček Stanić i Marte Milunić.

Klapa »Adrion« u Subotici

Dalmatinske pjesme u vijećnici

*Klapa Adrion osnovana je 31. listopada 1993. godine, a ime je dobila po najstarijem nazivu za najvišu jadransku planinu Biokovo * Bogati repertoar pjesama koje klapa izvodi sadrži skladbe dalmatinskog, duhovnog, klasičnog i zabavnog karaktera, a klapa rado izvodi i razne obrade popularnih dalmatinskih pjesama*

VII dani Balinta Vujkova uljepšani su dolaskom klape »Adrion«, koja je došla na poziv organizatorice ove manifestacije *Katarine Čeliković*, te na osnovi prijateljstva članova klape i obitelji *Nene* i *Vlade Tumbas*, koji su ujedno bili i njihovi domaćini.

Klapa Adrion osnovana je 31. listopada 1993. godine, a ime je dobila po najstarijem nazivu za najvišu jadransku planinu Biokovo. Članovi klape Adrion su: I. tenor – *Bojan Mileta*, II. tenor – *Franjo Čovo*, II. tenor – *Igor Gojak*, bariton – *Matko Šabić*, bariton – *Josip Marinović*, bas – *Zvonko Gilić*, bas – *Jakša Gilić* i bas *Ivo Babić*. U Subotici su ovoga puta bila samo četiri člana, a to su Bojan Mileta, Franjo Čovo, Josip Marinović i Zvonko Gilić.

REPERTOAR KLAPE: Bogati repertoar pjesama koje klapa izvodi su dalmatinske pjesme, pjesme duhovnog, klasičnog i zabavnog karaktera, mise, šlageri, a klapa rado izvodi i razne obrade popularnih dalmatinskih pjesama. Svakako osnova njihovog rada su tradicijske klapske pjesme. Sve pjesme nadahnute su ljubavlju prema Bogu, domovini, Dalmaciji i njenom čovjeku. Klapa redovito sudjeluje na Festivalu dalmatinskih klapa u Omišu, kao i na mnogim drugim festivalima u Splitu, Kaštelu, Zagrebu i mnogim drugim mjestima, kako u Hrvatskoj tako i izvan nje. Glazbeno umijeće klape Adrion zabilježeno je na do sada dva objavljena nosača zvuka, CD-u i kazeti, te su česti gosti na radio valovima i u mnogim domovima. Svi koji su prisustvovali njihovom koncertu u Subotici mogli su kupiti CD i u svojim domovima uživati u dalmatinskoj pjesmi.

Kako je rekao i naš sugovornik Josip Marinović, u planu im je i treći CD, na kojem bi se trebale naći novije obrade. Od svog osnutka do danas obišli su veći dio Europe i cijele bivše Jugoslavije, te godišnje koncertiraju od 80 do 100 puta.

Bojan Mileta, Franjo Čovo, Josip Marinović i Zvonko Gilić

UNIKATNA NOŠNJA: Klapa »Adrion« glazbom se bavi isključivo kao hobbijem, no po pjevanju i radu moglo bi se reći kako je isključivo profesionalna klapa, te kako su i sami rekli, mogli bi i tako raditi, no svi imaju svoje poslove i obveze. Tri člana klape su profesionalni glazbenici i rade kao profesori u glazbenim školama. Kako su rekli, na njihovom se repertoaru nalaze raznovrsne pjesme, te tako rado pjevaju i poznate pjesme *Zvonka Bogdana*, kao i tamburaške pjesme općenito. »Ljudi u Dalmaciji, a i mi sami volimo slušati tamburašku glazbu i ona se sluša i traži. Slušamo kako slavonsku tamburašku glazbu, tako i ovu iz Bačke«, rekao je Marinović.

Sve klape imaju svoju tradicijsku nošnju, klapa »Adrion« ima zanimljivu i unikatnu nošnju koju je osmislila umjetnica iz Makarske, te

se na njihovim prslucima nalazi slika Makarske i Biokova, mora i neba, te kada stoje jedan pokraj drugog prikazuju prekrasnu sliku Makarske.

»Ime smo dobili sasvim slučajno. Prilikom jednog nastupa, jedan naš franjevac iz Makarske je rekao kako smo mi kao naša najveća jadranska planina koja se izvorno zove Adrion. On nas je oslovio tim imenom i nama se svidjelo, te smo i ostali klapa »Adrion«, objasnio je Marinović.

Svi članovi klape su oduševljeni, kako su sami rekli, bajkovitom Suboticom, građevinama, širokim ulicama i zelenilom, čega u Dalmaciji nema, te publikom i samim koncertom.

Obećali su suradnju i nadajmo se da će nas opet posjetiti u potpunom sastavu.

Ž. Vukov

Nikola Kvala, ravnatelj JKP »Pogrebno«

Uređena groblja za Svi svete

Racionalnim ulaganjima nastojimo dodatno poboljšati infrastrukturu

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Za dolazeći vikend, 1. i 2. studenoga, tisuće i tisuće ljudi izaći će, po tradiciji, na groblja i posjetiti vječna počivališta svojih najmilijih. Blagdan Svih svetih je dan kada se sjećamo svih onih kojih više tjelesno nema među nama, a dokaz kako oni još uvijek žive u nama je i posjet njihovim grobnim mjestima. Svi oni, koji i ovoga puta budu pohodili neko od subotičkih grobalja, moći će se uvjeriti kako su ona sve ljepše održavana i kako se, u skladu s financijskim mogućnostima, nastoje sve više oplemenjivati zasadenim zelenilom i poboljšanjem potrebne infrastrukture. Razgovor o ovoj temi bio je neposredan povod za intervju s *Nikolom Kvalom*, ravnateljem subotičkog JKP »Pogrebno«. **Bliži se blagdan Svih svetih, dan kada je najveća posjećenost grobljima, i tisuće posjetitelja obilazi vječne kuće svojih najmilijih. Što je sve JKP »Pogrebno« učinilo u pripremi za budući 1. i 2. studenoga?**

U nadležnosti JKP »Pogrebno« nalazi se, na teritoriju subotičke općine, trinaest grobalja, koje smo tijekom godine dužni uređivati i održavati. U pitanju su dvije posve odvojene zadaće, primjerice, održavanje podrazumijeva kontinuirano i permanentno košenje svih zelenih površina, saniranje i odvoženje smeća jednom tjedno, kao i održavanje postojećih građevinskih objekata, koji se nalaze na njima. Glede budućeg blagdana

Svih svetih radovi na održavanju su finalizirani još tijekom proteklog tjedna, a sada je glavni fokus na saniranju smeća, koje se tijekom tisuća i tisuća posjeta, kada građani uređuju svoja grobna mjesta, gomila i predstavlja ozbiljniji problem. JKP »Pogrebno« je i ove, kao i svih proteklih godina, učinilo sve potrebne radnje kako bi groblja izgledala što čistija i urednija.

Koji su radovi izvršeni na uređenju infrastrukture na pojedinim gradskim grobljima?

Pod uređenjem podrazumijevamo izgradnju i rekonstrukciju objekata koji se nalaze na prostoru groblja. U pitanju su svi dijelovi postojeće infrastrukture, poput – ograda, staza, rasvjete, vodovoda ili objekata raznovrsne namjene. Za tekuću poslovnu godinu bilo je planirano uložiti 3.700.000 dinara za sljedeće investicije: rekonstrukciju mrtvačnice na Kerskom groblju, rekonstrukciju sanitarnog čvora na Senčanskom groblju, betonske staze na Kerskom i Bajskom groblju, postavljanje dijela žičane ograde na Kerskom i Senčanskom groblju, kao i na groblju u Bačkim Vinogradima, nabava dva nova motokultivatora, sadnja novih sadnica i sl. Također, pripremljena je i potrebna tehnička dokumentacija za izgradnju mrtvačnice na groblju u Tavankutu, a sada predstoji odabir najbolje ponude za izvođenje građevinskih radova, kako bi se tijekom sljedeće godine izgradio navedeni objekt.

Je li bilo i nekih dodatnih ulaganja preostalih financijskih sredstava?

Od planiranih pozicija, koje su uspješno realizirane, ostala su i određena nerealizirana sredstva koje smo, odlukom Upravnog odbora, preusmjerili na postavljanje ograda na određenim grobljima na kojima postoji potreba za izvođenjem ovih radova. Jer proračunska sredstva javnih poduzeća se uvijek moraju utrošiti tijekom poslovne godine, a mi ih uvijek nastojimo iskoristiti za dodatno uređenje postojeće infrastrukture.

Kakvi su planovi za sljedeću poslovnu godinu?

Prema općinskoj odluci ustanovljeno je povećanje za 6 posto, pa bi naš proračun za sljedeću godinu trebao biti oko 3.900.000 dinara, i mi ćemo nastaviti s planskim investicijama glede unapređivanja efikasnosti rada naše tvrtke. Primjerice, planirana je nabava jednog tzv. zglobnog traktora, koji bi u znatnoj mjeri olakšao košenje trave na nepristupačnijim površinama, planirana je i kompletna rekonstrukcija rashladnog uređaja na Senčanskom groblju, te ostale

Nikola Kvala

investicije glede kvalitetnog uređivanja i održavanja.

Postoji li u Subotici problem novih mjesta za sahranjivanje pokojnika i na koji način bi se on mogao rješavati u bližoj budućnosti?

U Subotici se permanentno svake godine zaoštava problem nedostatka mjesta za sahranjivanje u rake i izgradnju zidanih grobnica. Naročito su veliki problemi na grobljima u Dudovoj šumi i Aleksandrovu, jer mjesta gotovo više nema. Za rješenje ovoga akutnog problema postoji, još od 1984. godine prema GUP-u, lokacija u Malom Bajmoku od 60 hektara na zahvatu Fočanske i Batinske ulice iza kuća u smjeru somborske pruge. Dokumentacija postoji, rješenje je usvojeno i lokacija zacrtana, a očekujemo da se aktivnost na tom planu što prije ubrza, jer mjesta za sahranjivanje ima sve manje.

Suradnja s građanima

»Ukoliko postoje određeni problemi, građani bi se trebali obratiti prvo grupovodama na grobljima, a potom i nama u službenim prostorijama JKP 'Pogrebno', sve u namjeri da bi groblja bila što urednija«, poručuje Nikola Kvala.

**DOLAZI PLIN DO VAS ?
ONDA POSJETITE NAS !**

**Cesta Jovana Mikića 56.
24000 Subotica
Tel: 024/621-000
www.cimgas.rs**

**VRHUNSKA OPREMA I MONTAŽA SISTEMA
ZA GRIJANJE I KLIMATIZACIJU**

Ansambl »Hajo«

Dvadeset godina zajedničkog rada

Orkestar koji postoji 20 godina u istom sastavu i profesionalno se bavi glazbom, u današnje je vrijeme prava rijetkost. Ansambl »Hajo« svoj je prvi nastup imao 10. srpnja 1988. godine, kada su svirali za vrijeme ručka nakon mlade mise tadašnjeg mladomislavika vlč. Miroslava Orčića.

Danas Ansambl »Hajo« u svom sastavu ima pet članova, od kojih su četvorica od osnutka: Tomislav Vukov – harmonika i glavni vokal ansambla, Branko Kutuzov – basprim 1, Ivan Piuković – kontra i Marinko Piuković – bas. Dejan Bažant, koji svira basprim 2, najmlađi je član orkestra i svira tri godine u ovome ansamblu. Nekadašnji stalni član orkestra Vojislav Temunović do prije tri godine u orkestru je svirao basprim 2, posljednje tri godine svirao je tamburaško čelo, a od nedavno više nije stalni član ansambla, iako povremeno nastupa zajedno. Od svog osnutka pa sve do danas, glazbom se isključivo bave profesionalno.

ČUVARI TRADICIJE: Kako je rekao i naš sugovornik Marinko Piuković, orkestar »Hajo« nije odmah dobio naziv. »U to vrijeme rijetki su bili orkestri koji su imali svoj naziv, najčešće su orkestri, ili 'bande' kako su ih tada zvali, nosili naziv po vodećem članu orkestra. Ime našeg orkestra nastaje kada je snimljena i objavljena kazeta s izvornim i tradicijskim bunjevačkim pjesmama, kolima i plesovima, koju je snimio orkestar u proširenom članstvu. Od tada orkestar nosi stalno ime Ansambl 'Hajo', rekao je Piuković. Orkestar je dobio ime po nadimku čuvenog virtuozu i skladatelja Pere Tumbasa – Haje. Za ovih 20 godina orkestar nije mijenjao sastav, osim u vrijeme kada su pojedini članovi bili u vojsci.

Proširili su se prije tri godine, kada su primili novog člana i na taj način omogućili svoj razvitak. Sve do nedavno njih šestorica su skupa

svirali. To je odlika profesionalnog sastava, gdje svatko »na svojoj liniji« posao obavlja savjesno, gdje se prilazi s puno tolerancije, uzajamnog poštovanja i gdje je povjerenje na najvišoj razini.

Ove godine u svibnju orkestar je prestao sa stalnim radom i angažmanom u restoranu »Majur«. Iako su bili jako mladi – bili su odlučni, s malo iskustva ali s velikim ambicijama, i spremno su prihvatili poziv šefa restorana Josipa Saulića da svaku večer sviraju u tada novootvorenom i ekskluzivno opremljenom restoranu »Majur«. Restoran je tada bio u vlasništvu »Interšpeda«, kojeg je vodio direktor Milenko Aleksić. Sam početak, kako je rekao i naš sugovornik, bio je težak – kako za orkestar tako i za njihove nadređene, ali uzajamno poštovanje, puno strpljenja i veliko povjerenje koje je orkestru ukazano, nije bilo naodmet. Orkestar je stasavao šireći svoj repertoar i glazbeno je napredovao. Ansambl »Hajo« je prvi orkestar koji je restoranski način sviranja vratio na razinu kavanskih orkestara, koji su svirali još prije Prvog svjetskog rata. U restoran su ponovno vratili instrumentalnu glazbu, od vođanskih instrumentalata, pa sve do klasičnih, zabavnih i svih drugih glazbenih pravaca. U to vrijeme Ansambl »Hajo« bio je najmlađi orkestar koji se bavio ovim poslom. »Svakidašnji rad u restoranu, u kojemu smo radili nepunih sedamnaest godina, zahtijevao je velika odricanja. Kavanski način rada razlikuje se od onoga na koji sada radimo«, kaže Piuković.

»Mi, kao orkestar i kao pojedinci, slobodno se možemo nazvati čuvarima tradicionalnog tamburaškog repertoara i načina sviranja. Trudili smo se tamburaški repertoar sačuvati od zaborava i interpretirati ga onako kakvog smo ga zapamtili. Jednom prilikom, kad smo pratili Zvonka Bogdana, on je za nas rekao: 'Ovo je

jedini mladi orkestar u okolici, koji na pravi način njeguje i svira moj repertoar', prisjeća se Piuković.

BROJNI NASTUPI: Ansambl »Hajo« od uvijek je zastupao stav kako nije dovoljno svirati samo tamburaški repertoar, nego i druge glazbene pravce. Začetnik je mnogih promjena glede tamburaškog repertoara. Prvi je orkestar koji popularizira zabavne melodije među tamburašima u Subotici. To je bilo jako dobro prihvaćeno od strane publike, a i mladih sastava koji su ih slijedili.

Za vrijeme stalnog angažmana u restoranu ovaj je orkestar po neki put nastupao i na drugim mjestima. Važno je izdvojiti bunjevačka prela u Zagrebu 1994., '95., '96., '97. godine, trojedni nastup 1994. godine u hotelu »Esplanada«, kao i cjelovečernji koncert u Smaragdnoj dvorani istog hotela, a isti je koncert ponovljen u Muzičkom paviljonu na Zrinjcu. U istom razdoblju snimljene su studijske snimke izvornih bunjevačkih pjesama i kola za potrebe Radio Zagreba. Godine 2002. ansambl je imao jednomjesečni angažman na moru u Selcu, gdje je nastupao svaku večer. Posebno se izdvajaju nastupi sa Zvonkom Bogdanom – dva u Budimpešti, više nastupa u Subotici, zatim koncerti, gdje je ansambl s još dva orkestra nastupao u Novom Sadu, u Sarajevu i u Zagrebu u Koncertnoj dvorani »Lisinski«, gdje je Zvonko Bogdan članove ansambla predstavio kao svoje goste koncerta.

Ansambl »Hajo« danas slobodno i bez stalnog angažmana uspješno djeluje i radi, te tako i opstaje. Za njihovih 20 godina uspjeli su očuvati i povezati tradicionalno s današnjim trendovima, uz profesionalan pristup i visoku razinu tamburaške i glazbene kvalitete muziciranja.

Ž. V.

Sajam gospodarstva, građevinarstva i namještaja

Poduzetnici na okupu

Piše: Dražen Prčić

Hrvoje Žabarović

Tijekom četiri sajamska dana (23.-26. listopada) u subotičkoj Dvorani sportova svoju je poslovnu ponudu izlagalo sedamdesetak poduzeća i tvrtki iz Srbije, kao i nekoliko gostiju iz Hrvatske, Mađarske, Rumunjske i zemalja bivše Jugoslavije. Okupljeni poduzetnici razmjenjivali su poslovna iskustva, a brojni posjetitelji imali su mogućnost upoznati izloženu sajamsku ponudu koja je ovoga puta tematski bila usmjerena na gospodarstvo, građevinarstvo i namještaj. Subotica kao najrazvijenije poduzetničko središte sjeverne Bačke i nekadašnji glasoviti sajamski grad (u vremenima bivše zajedničke države), zavređuje jednu ovakvu poslovno-izložbenu manifestaciju, a ponovni kontakti sa zemljama u okruženju

nju navješćuju povratak na veliku sajamsku scenu.

U sklopu sajma upriličena su brojna stručna predavanja i prezentacije, te bogat kulturno-umjetnički program subotičkih folklor-nih skupina.

Posjet Hrvatske riječi sajmu bio je neposredno vezan uz dolazak izaslanstva grada Osijeka u petak 24. listopada, kada smo obišli izloženu postavku i zabilježili izjave gostiju iz Hrvatske.

možda u nekoj perspektivi pokrenuti i proizvodnju. Ovo nam je prvi nastup i dojmovi su iznimno ugodni.

Hrvoje Žabarović,
savjetnik u gospodarstvu i predstavnik grada Osijeka

Na sajmu ćemo predstaviti dio gospodarske ponude grada Osijeka, inače grada prijatelja Subotice koji je, također, nedavno gostovao na našem sajmu. Namjera nam je

pokazati kroz naš primjer rada gospodarske zone u Osijeku, rad inkubatora malih poduzetnika, način gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u našem vlasništvu, i što je iznimno važno, što nudimo ulagačima i budućim investitorima kao pogodnosti da dođu i posluju kod nas. Izuzetno nam je drago što imamo priliku doći u Suboticu i razmjenom poslovnih iskustava pospješiti našu suradnju.

Pero Horvacki,
dogradonačelnik Subotice

Suradnja Subotice i Kiskunhalasa

Za vrijeme sajma član Gradskog vijeća za regionalnu i međunarodnu suradnju Gyula Ladocki je vodio razgovore sa zamjenikom gradonačelnika Kiskunhalasa Lászlom Lukácsom o konkretnijim mogućnostima izgradnje budućeg logističkog centra na obje strane, te ureda za poticanje kulturne suradnje između dva grada. Dvije strane su se složile da zajedno konkuriraju za finansijska sredstva od Europske unije. Na sljedećem sastanku, koji će se održati u Kiskunhalasu, bit će započeti konkretni razgovori o ovim projektima.

Zlatko Gregačević,
vlasnik Apemela

Moje poduzeće se bavi proizvodnjom, obradom i doradom meda i proizvoda na bazi meda. Posjet sajmu u Subotici dio je promidžbe, jer smo u fazi finaliziranja otvaranja predstavništva naše tvrtke u Vojvodini sa sjedištem u Somboru, a ovakve poslovne manifestacije uvijek su praktične za ostvarivanje novih kontakata s potencijalnim partnerima. Imamo namjeru izići i na ovo tržište, ući u kooperaciju s ovdašnjim pčelarima, pa čak i

Subotičke gimnastičarke na vrhu

U nedjelju 26. listopada, u Subotici je održano drugo kolo Pionirske gimnastičke lige Vojvodine u ženskoj sportskoj gimnastici, na kojem su sudjelovale 42 gimnastičarke iz 6 vojvodanskih gradova. U konkurenciji prve selekcije djevojčica do 10 godina, u ekipnoj konkurenciji, Subotičanke su osvojile prvo mjesto, Novosađanke drugo, dok su gimnastičarke iz Srijemske Mitrovice osvojile treće mjesto.

U pojedinačnoj konkurenciji, Nadežda Bijelić iz Subotice osvojila je prvo mjesto, dok je Marijela Sabo zauzela drugo mjesto. Subotičke gimnastičarke dominirale su i u drugoj selekciji za djevojčice do 12 godina. Staša Naumović je osvojila prvo, a Marijana Parać treće mjesto.

Zbrajanjem rezultata proljetnog i jesenskog dijela natjecanja, dobiven je sveukupni pobjednik Pionirske gimnastičke lige Vojvodine, a to su također subotičke gimnastičarke prve selekcije, dok je u pojedinačnoj konkurenciji prvo mjesto osvojila Marijela Sabo, a treće mjesto Žofija Šel.

U konkurenciji djevojčica do 12 godina u drugoj selekciji, sveukupna pobjednica je također Subotičanka, Staša Naumović.

Sljedeće veliko natjecanje, Gimnastičko društvo »Partizan«, točnije subotičke gimnastičarke očekuje u Kostolcu, gde će 8. studenoga 2008. godine biti održano drugo kolo Pionirske gimnastičke lige Srbije. Na ovom natjecanju Subotičanke brane titulu državnih prvakinja, koju su osvajale neprekidno prethodnih 16 godina, što potvrđuje uspješan rad i visoke rezultate ovog subotičkog sportskog kolektiva.

Komemoracija žrtvama iz 1994. godine

U povodu komemoracije žrtvama iz 1944. godine lokalna samouprava i odbor za komemoraciju obavještavaju građane Subotice, da će svečana komemoracija i polaganje vijenaca biti održano na Dan mrtvih, u nedelju 2. studenoga 2008. godine, u 15 sati kod spomenika »Ptica slomljenih krila« na Senčanskom groblju.

U Bajmoku kod Bagrema, istog dana u 12 sati počinje sjećanje na nevine žrtve. Autobus za Bajmok u 11 sati kreće ispred restorana »Népkör«. U povodu 64. obljetnice pogibije nevinih žrtava iz 1944. i 1945. godine, u petak 31. listopada 2008. godine u 17,30 sati u franjevačkoj crkvi bit će služena sv. misa.

Zimski program narodne kuhinje

Zimski program narodne kuhinje za najugroženije građane počeo će u ponedjeljak 3. studenoga. Uz pomoć lokalne samouprave Crveni križ je osigurao 320 kuhanih obroka, a kompanija »Vojput« još 80 obroka dnevno. Prvi ciklus programa narodne kuhinje završen je posljednjih dana lipnja, a nastavlja se u ponedjeljak, najavio je tajnik subotičkog Crvenog križa Mihály Pece.

»Sve pripreme za početak zimskog ciklusa koji je planiran od 1. studenoga su obavljene. Tako korisnici narodne kuhinje za studeni i prosinac mogu otići na distribucijske punktove i primiti prve obroke. U zimskom ciklusu, uz potporu lokalne samouprave, Crveni križ osigurava 320 obroka dnevno, a zahvaljujući donaciji kompanije »Vojput« dodatnih 80 obroka. Ukupan broj korisnika narodne kuhinje do kraja prosinca ove godine bit će 400.«

Korisnici su isti ljudi, koji su ovu pomoć koristili i u prvom ciklusu. »Na temelju prijedloga Centra za socijalni rad, svi ti ljudi, kao i mjesne zajednice u kojima će se obavljati distribucija hrane su obaviješteni«, rekao je Pece.

Plan za sljedeću godinu već postoji i zahtjev je upućen na pravu adresu, najavio je Pece:

»Subotički Crveni križ je još krajem kolovoza podnio zahtjev Gradskom vijeću za davanje financijske potpore programu narodne kuhinje za sljedeću godinu. Kao osnovu zahtjeva s jedne strane smo koristili iskustva stečena u prethodnim godinama, a s druge sve ono što je

napisano u usvojenoj Strategiji razvoja socijalne zaštite do 2012. godine vezano za siromaštvo i nezaposlenost. To znači da smo se trudili omogućiti ujednačen pristup korisnika s čitavog područja grada. Uključili smo mjesne zajednice koje do sada nisu bile uključene u taj program, što znači da neke mjesne zajednice koje su do sada bile korisnici narodne kuhinje, ubuduće to neće biti, jer je broj korisnika ograničen.«

U skladu s preporukama strategije ove organizacije, predviđeno je povećanje broja korisnika za iduću godinu. »Predložili smo da ukupan broj korisnika u 2009. godini bude pet stotina i da 60 posto od ukupnog broja korisnika bude iz vangradskih mjesnih zajednica. Ovaj prijedlog treba usvojiti lokalna samouprava i podržati ga odgovarajućim financijskim sredstvima«, istaknuo je Pece.

Lokalna samouprava u ukupnim troškovima narodne kuhinje sudjeluje s oko 40 posto, a ostala sredstva se osiguravaju iz vlastitih resursa ove humanitarne organizacije i donacija koje osigurava Crveni križ.

J. B. i I. P. S.

Cijepljenje protiv gripe

Dom Zdravlja Subotica obavještava građane da je u utorak 28. listopada počelo cijepljenje protiv gripe za rizične kategorije bolesnika u kvartovnim ambulantama. Cijepljenje će se obavljati dok traju zalihe.

Sjednica Gradskog vijeća

Usrijedu 29. listopada održana je 11. sjednica Gradskog vijeća grada Subotice na kojoj su članovi ovog tijela usvojili predložene točke dnevnog reda koje su se između ostalog doticale problematike gradskog proračuna, korišćenja općinskog poslovnog prostora, građevinskog zemljišta, davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta, izgradnji objekata zatvorenih bazena, osnovanju Stambeno-kreditnog pronatalitetnog općinskog fonda, mreži dječjih vrtića, uvećanju temeljitog kapitala JKP-a. Većina točaka ove sjednice odnosila se na razmatranje rješenja o razrješenju i imenovanju članova UO i NO u gradskim JKP-ima, školskih odbora na teritoriju općine.

D. P.

IZVRŠNI ODBOR HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA

Na temelju Odluke **IO-058- 004** donesene na 58. sjednici održanoj dana 25. 10. 2008. godine raspisuje:

JAVNI OGLAS

za prikupljanje ponuda za kupovinu objekta za sjedište Hrvatskog nacionalnog vijeća u Subotici

1. Traži se objekt koji ispunjava sljedeće uvjete:

- ukupna korisna površina potrebnih prostorija treba biti od 140-170 m²,
- maksimalna udaljenost od Gradske kuće u Subotici je do 1000 m
- objekt se treba sastojati od najmanje četiri prostorije podobne za uredski odnosno konferencijski prostor, jedne čajne kuhinje i dva sanitarna čvora
- prednost imaju prostorije s daljinskim sustavom grijanja, parketom, parkirališnim prostorom, mogućnošću nadogradnje, dogradnje ili dokupnje.

2. Zainteresirani ponuđači mogu slati ponude poštom, preporučeno, na adresu Hrvatskog nacionalnog vijeća, Subotica, Preradovićeve br. 4, u roku od 15. dana od dana objavljivanja u novinama »Hrvatska riječ«, »Subotičke novine«, »Magyar szo«, »Dnevnik« i na službenim web stranicama Hrvatskog nacionalnog vijeća www.hnv.org.rs

3. Sve ponude moraju sadržavati sljedeće:

- ime i prezime, adresu i broj telefona ponuđača,
- adresu, površinu i opis ponuđenih prostorija,
- cijenu po kojoj se nudi objekt za kupnju,
- dokaz o pravu svojine,
- dokaz o izmirenosti poreza na imovinu i nadoknade za komunalne usluge (električna energija, telefon, potrošnja vode itd.)
- potpis ponuđača

4. Neće se uzeti u razmatranje neblagovremene ili nepotpune ponude.

5. U roku od 30 dana od posljednjeg dana predviđenog za primanje ponuda, ponuđači će biti pismeno obaviješteni o odabiru objekta, nakon čega će biti upućeno Hrvatskom nacionalnom vijeću na usvajanje.

Godišnji koncert HKPD-a »Matija Gubec« iz Tavankuta

Prikazano plesno umijeće

*Program su ispunili plesovi iz različitih krajeva Hrvatske, odnosno iz Baranje i Like, dok je završnica koncerta bila namijenjena za izvedbu spleta tradicijskih bunjevačkih plesova * Plesnim koracima, zvucima i nošnjama dalmatinskoga kraja mladi Kaštelani uljepšali su svečanost*

Ovogodišnji rad Folklornog odjela Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Matija Gubec« iz Tavankuta zao-kružen je godišnjim koncertom, održanim protekloga vikenda u mjesnom Domu kulture. Brojnoj publici svoje su plesno umijeće pokazale sve tri skupine ovog odjela. Program su ispunili plesovi iz različitih krajeva Hrvatske, odnosno iz Baranje i Like, dok je završnica koncerta bila namijenjena za izvedbu spleta tradicijskih bunjevačkih plesova. Ovom prigodom Tavankučani su ugostili članove Kulturno-umjetničkog druš-

Horvacki, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Branko Horvat*, predstavnica Hrvatske matice iseljenika *Marija Hećimović*, ravnatelj NIU »Hrvatska riječ« *Ivan Karan*, ravnateljica škole »Matija Gubec« *Stanislava Stantić-Prčić* te brojni drugi uzvanici. U stankama između plesnih koreografija publiku su tamburaškom pjesmom zabavljali članovi Tamburaškog odjela sa solistom *Borisom Godarom*.

DAR IZ DALMACIJE: Osim nastupa na koncertu, gosti iz Dalmacije darovali su Tavankučanima i postav jedne

kažu, ples mogao i na ovim prostorima prikazati u pravome svjetlu. Tijekom proba vježbali su svi zajedno, a trud je donio i rezultate, koje će publika vjerojatno moći vidjeti na nekom od Gupčevih idućih godišnjih koncerata.

A da kulturno-umjetnička društva iz Dalmacije još uvijek nisu tako česti gosti u našim krajevima govori i činjenica da su većina članova KUD-a »Ante Zaninović« po prvi puta u Srbiji. Tek je nekoć, među kojima i predsjednica Društva *Marica Tadin*, boravila u Srbiji prije Domovinskog rata, od kada, kaže, ima osjećaj da se nije

a ljudi su uposleni u marini, velikim trgovačkim centrima, a mnogi su i pomorci«, objašnjava *Marica* dodajući, kako je jedna od glavnih gospodarskih grana – turizam, u njihovom gradu zamro još od 90-tih. Prema njezinim riječima razlog tomu su uništeni hoteli, a obnavljanje smještajnih kapaciteta potrebnih za novi početak očekuje se u idućih pet do šest godina.

PIJESAK POD NOGAMA: Vremena netrpeljivosti i međunarodne netolerancije Dalmatinaca prema turistima iz Srbije smatra prošlošću, iako se, kaže, svugdje može naići na osobu s negativnim

Domaćini pokazali splet bunjevačkih plesova

Članovi KUD »Ante Zaninović« iz Kaštel Kambelovca na sceni

tva »Ante Zaninović« iz Kaštel Kambelovca. Plesnim koracima, zvucima i nošnjama dalmatinskoga kraja mladi Kaštelani uljepšali su svečanost, na koju bi, kažu, rado ponovno došli. Nazočne je prigodnim riječima pozdravio predsjednik HKPD-a »Matija Gubec« *Ladislav Suknović*, istaknuvši važnost održavanja ovakvih manifestacija. Očuvanje kulturnog naslijeđa i folklorne tradicije te su večeri došli, među ostalima, podržati i generalna konzulica RH u Subotici *Ljerka Alajbeg*, predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić*, dogradonačelnik Subotice *Pero*

od najstarijih autohtonih plesnih koreografija iz svog kraja. Naime, tijekom trodnevnog posjeta Dalmatinci su Gupčeve članove poučili plesnim koracima »Kaštelanske narodne četvorke« ili tzv. »Kvadrilje«, plesa koji su Francuzi donijeli u Kašte u 19. stoljeću. Tavankutski folklorci vidjeli su izvedbu ovoga plesa gostujući u Kaštel Kambelovcu te su ga Dalmatinci, radi velikog interesa Tavankučana, odlučili prenijeti i s druge strane granice. Osim toga, gosti su obećali pomoći i u rekonstrukciji kaštelanske narodne nošnje, da bi se, kako

puno toga promijenilo. »Koliko smo tijekom puta uspjeli vidjeti – ceste su ostale iste, a čini se i da je izgradnja još uvijek slaba«, opaža *Marica* praveći usporedbu s Kaštel Kambelovcem u kojem se, kaže, u proteklih nekoliko godina broj stanovnika peterostruko povećao, a sukladno tome izgradio se i veliki broj luksuznih stambenih objekata. »Ako pogledamo unatrag 30 godina, kada je u našem gradu bila razvijena industrija, uz koju su se ljudi bavili i vinogradarstvom i maslinarstvom, danas ga ne možete prepoznati po tomu, jer je novo vrijeme srušilo tvornice,

načinom razmišljanja o prošlosti. »Članovi našeg Društva su većinom malodobni, te su njihovi roditelji prije našega putovanja u Vojvodinu imali upita oko njihove sigurnosti ovdje. Međutim, bila sam uvjerena da ćemo biti lijepo primljeni ovdje, u što sam uvjerila i njih«, kaže predsjednica Društva, a u prilog tome svjedočio je njihov uspješni nastup, druženje mladih, kao i njezine riječi: »Kad sam osjetila pijesak pod nogama i čula kako ljudi ovdje govore na ikavici, počela sam se osjećati kao doma«.

Marija Matković

Jedanaesta godina »Miroljuba«

List za cijelu obitelj

Od postojećih 900 primjeraka, kolika je sada naklada, 100 izdajamo za razne prezentacije, knjižnice, darujemo, dakle, 800 naših obitelji čita i analizira »Miroljub«, a ljudi nam i dostavljaju mišljenja o tome, kaže Matija Đanić

Urednik »Miroljuba« Matija Đanić

Malo je kulturno-umjetničkih društava koja imaju svoja glasila. HKUD »Vladimir Nazor« iz Sombora već jedanaestu godinu objavljuje list »Miroljub« koji izlazi tromjesečno, odnosno kvartalno u godini. U proteklih jedanaest godina Miroljub je imao svoj razvojni put, pa se od nekadašnjih šesnaest stranica proširio na dvadeset, a u posljednje vri-

jeme izlazi na dvadeset četiri stranice. »Miroljub« ne čitaju samo članovi HKUD »Vladimir Nazor«, što pokazuje i njegova naklada od 900 primjeraka koja, kako kaže urednik lista *Matija Đanić*, nije dovoljna, te bi je trebalo povećati na 1200, a možda i na veći broj primjeraka.

»Od postojećih 900 primjeraka, kolika je sada naklada, 100 izdajamo za razne prezentacije, knjižnice, odnosimo u poklon, dakle, 800 naših obitelji čita i analizira »Miroljub«, a ljudi nam i dostavljaju mišljenja o tome. U posljednjih nekoliko brojeva objavljivali smo pisma čitatelja koja pokazuju kako se list čita u bližoj i daljnjoj okolici, pa čak i na drugim kontinentima. Taj svijet s radošću prima i analizira list jer on ljude povezuje s rodnim krajem«, rekao nam je Matija Đanić.

Tiskanje lista započeto je u Somboru, zatim u Subotici, a sada se suradnja proširila s NIU »Hrvatska riječ«, te je zahvaljujući tome Miroljub dobio na kvaliteti. »Suradnja s Hrvatskom riječi je odlična«, kaže urednik Đanić. »Pokušavamo zajednički pronaći sredstva za financiranje našeg lista i suradnjom s Hrvatskom riječi smo dobili mnogo. Miroljub čita svaki uzrast, on je jednostavno obiteljski list. Obitelj ga čita, analizira, ističe što je dobro a što ne, daje preporuke, a oko preporuka mladi imaju svoju posebnu ulogu. Nastojimo pridobiti što veći broj suradnika što je dosta teško, jer u krajnjoj liniji ni pisanje

ne leži svakome. Za sada su naši suradnici članovi naše udruge.«

Osim veće naklade, Matija Đanić kaže kako bi trebalo raditi i na kvaliteti lista, baviti se prošlostima ovoga naroda i zaslužnim članovima udruge posvetiti još veću pozornost i isticati njihov rad.

»Što se tiče sadržaja lista, na prvom mjestu želimo registrirati sve aktivnosti članstva u udruzi i van Sombora, odnosno naša gostovanja. Povijesti društva želimo pridati poseban značaj, a pozornost posvećujemo i našim pjesnicima, istaknutim ličnostima koje su dale svoj doprinos u društvu, najmlađima, zdravlju itd. U svakom se broju mogu vidjeti i crno-bijele fotografije naših predaka, a tu je i humoristična strana, pa je tako sve obuhvaćeno«, kaže urednik Đanić.

U vrijeme pokretanja Miroljuba 1998. godine, prvi urednik, do prije tri godine bio je *Josip Zvonko Pekanović*, nakon koga je ovu dužnost preuzeo sadašnji urednik.

Iako u mirovini, Matija Đanić svoj urednički posao, koji je i mnogo više od toga, obavlja punim srcem. Mladi rado surađuju s njim, te na zamolbu rado šalju svoje tekstove, fotografije i priče. Dokaz je to, ali i nada da će Miroljub opstati i dugo živjeti, jer su za ovaj list zainteresirani i oni »na kojima svijet ostaje«.

Z. Gorjanac

Radovi na obilaznici

USomboru su započeti radovi na završetku izgradnje dijela obilaznice oko grada od Apatinske do Staparske ceste, presvlačenjem trase ceste završnim slojem asfalta. Kompanija »Vojput a.d.« će nakon asfaltiranja obaviti obilježavanje obilaznice vodoravnom i okomitom signalizacijom. Otvaranje ceste očekuje se nakon provođenja tehničkog pregleda i davanja suglasnosti mjerodavnih republičkih tijela za ceste i Ministarstva unutarnjih poslova. Izvođenje završnih radova na ovom dijelu zaobilaznice financira Javno poduzeće Putevi Srbije, prema trojnom ugovoru potpisanom krajem 2005. godine između Općine Sombor, Direkcije za puteve Srbije i kompanije »Vojput a.d.« iz Subotice. Grad Sombor je u potpunosti izvršio svoje obveze osiguranjem projektne dokumentacije, rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa i pomjeranjem instalacija.

Radove su obišli gradonačelnik Sombora mr. *Dušan Jović* i glavni direktor kompanije »Vojput a.d.« iz Subotice *Dušan Dražić*.

Nakon završetka ovih radova očekuje se presvlačenje ceste od benzinske crpke »Kalos« do carinarnice.

Z. G.

Temeljem članka 10. i članka 29. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04), Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, Subotica, Trg slobode br. 1

OBAVJEŠTAVA

Da je nositelj projekta Svetozar Malbašić, Subotica – Višnjička br. 2, podnio Zahtjev za odlučivanjem o potrebi izrade studije na okoliš za projekt »Poslovni objekt – skladišna dvorana«, koji se planira na katastarskoj čestici br. 15813/3, k.o. Novi Grad, na području Općine Subotica.

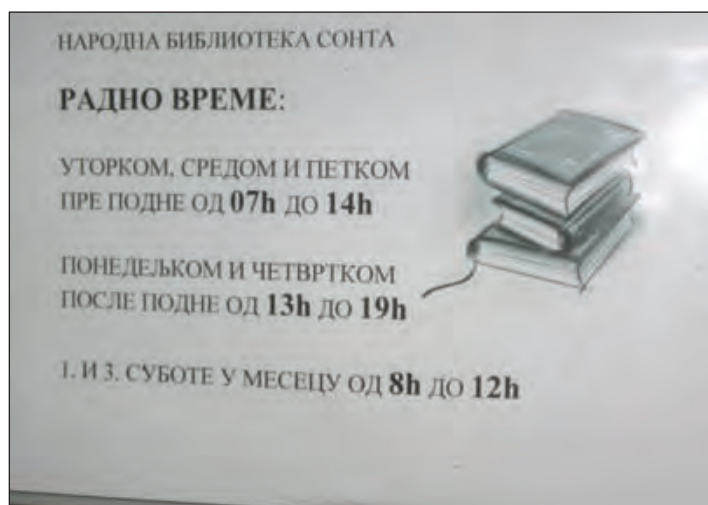
Uvid u podatke i dokumentaciju iz Zahtjeva nositelja projekta može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, II. kat Stare gradske kuće – ured 226, svakoga radnoga dana od 10 do 12 sati, u razdoblju od 31. 10. 2008. do 17. 11. 2008. godine.

Nova djelatnica, novo radno vrijeme

Po mjeri ustanove

Kako smo već ranije pisali, u Sonti je nepune dvije godine po odluci apatinske Skupštine u službenoj uporabi, pokraj srpskog, i hrvatski jezik i latinično pismo. Naziv i radno vrijeme knjižnice ispisani su samo ćirilicom

Knjižnica s čitaonicom u Sonti, poput svih seoskih u općini Apatin, odjel je općinske knjižnice. Ovaj topli kutak od svojega otvorenja bio je okupljalište ne samo ljubitelja knjige, nego i ljudi željnih druženja, raspoloženih za razmjenu informacija i mišljenja o bilo kojoj temi ili problemu. Sončansku knjižnicu godinama je vodio *Laza Šokac*, godinama je radno vrijeme bilo dvokratno. U travnju ove godine Lazica, kako ga svi Sončani zovu, umirovljen je. Seosku knjižnicu danas vodi, svakodnevno putujući na posao, *Bojana Beslač* iz Apatina. Ova prijazna djevojka, primljena je u radni odnos i danas je zadovoljna što se »druži« sa Sončanima. »U Sonti mi je lijepo raditi. Ljudi su pristojni i prijazni, jedino se sporo privikavaju na novo radno vrijeme. Knjige na čitanje uzimaju uglavnom djeca, kako lektiru, tako i beletristiku. Stariji dolaze najviše zbog dnevnog tiska, a srednje generacije podjednako zanima stručna literatura i beletristika. Otkako sam počela raditi u Sonti imamo oko 200 novih naslova, a u tijeku je i nabava još jedne količine«, kaže nam knjižničarka. Njezino zadovoljstvo ne dijele i Sončani kojima su narušene navike. Naime, dolaskom nove djelatnice promijenjeno je i radno vrijeme knjižnice, pa tako sada radi utorkom, srijedom i petkom od 7 do 14, ponedjeljkom i četvrtkom od 13 do 19 i 1. i 3. subote u mjesecu od 8 do 12 sati. Broj onih koji su se družili u prostorijama knjižnice smanjio se, ljudi teško prihvaćaju promjenu ustaljenih navika. »Bili smo prinuđeni uvesti

ovakvo radno vrijeme, jer nam djelatnica svakodnevno putuje iz Apatina u Sontu, pa bi tako dvokratno radno vrijeme bilo maltretiranje za nju, a probilo bi i proračun troškova putovanja u okviru naše ustanove. Nemojte misliti da je u pitanju bilo kakva diskriminacija, takva je situacija i u Prirevici«, kaže nam u telefonskom razgovoru ravnateljica Narodne knjižnice Apatin *Branka Vejin*. Ukoliko bismo zašli u dublje analize, postavio bi se niz pitanja, o kojima bi najviše trebali razmišljati politički čimbenici Sonte, prvenstveno oni vezani za hrvatsku zajednicu, koja u ovom selu čini većinu od blizu 60 posto. Kako smo već ranije pisali, u Sonti je nepune dvije godine po odluci apatinske Skupštine u službenoj uporabi, pokraj srpskog, i hrvatski jezik i latinično pismo. Naziv i radno vrijeme knjižnice ispisani su samo ćirilicom. Samo po sebi postavlja se pitanje nije li se problem radnoga vremena, ukoliko je samo to kamen spoticanja, mogao preduprijeti upošljavanjem nekoga od Sončana kvalificiranih za ovaj posao. A ima ih i uredno su već godinama prijavljeni na tržištu rada.

I. Andrašić

□kola animatora u Sonti

Okupljanjem polaznika u Sonti posljednjega vikenda u listopadu počela je treća godina Škole animatora subotičke biskupije. Njezini voditelji i domaćini vlač. *Dominik Ralbovsky* i katehistica *Kristina Ralbovsky* okupili su, pokraj animatora i veći broj pripadnika sončanske katoličke mladeži. U subotu 25. listopada, kroz predavanje i kreativno sudjelovanje u raspravi svih nazočnih, temu »Nemojte se prilagođavati ovom svijetu« obradio je župnik iz Bačkog Monoštora vlač. *Goran Vilov*. »Dušu mi je ispunila radost susreta ove mladeži, druženja i međusobnog uvažavanja, radost odanosti Bogu. Kristina i Dominik provode ovu misiju svim srcem i dušom i odistinski su uzori ove mladeži. Raduje me što sam počastvovan da makar u jednom dijelu i ja budem dio ove skupine«, kazao je vlač. *Goran Vilov*. Glazbeni i radionički dio susreta vodila je katehistica Kristina, uz svesrdnu pomoć *Katarine Ralbovske*. Kruna okupljanja bila je nedjeljna sveta misa. Molitva, razgovjetna čitanja i skladna pjesma animatora oplemenili su euharistijsko slavlje, a popratili su i glasan plač bebe, koja je sakramentom krštenja upravo postala članom katoličke zajednice. Poslije zajedničkog ručka animatori su otputovali svojim domovima, unaprijed se radujući budućim okupljanjima.

I. Andrašić

Temeljem članka 20. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (»SI. glasnik RS« br. 135/04) i članka 24. Odluke o općinskoj upravi (»Službeni list općine Subotica« br.5/05, 16/06 i 06/07), Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša:

OBAVJE□TAVA

Da je nositelj projekta »ENERGOMONT« d. o. o, Segedinska cesta br. 89, Bački Vinogradi, podnio zahtjev za davanjem suglasnosti na Studiju o procjeni utjecaja na okoliš Projekta »Proizvodni i poslovni objekt«, na katastarskoj čestici broj 3333/5 k.o. Bački Vinogradi, općina Subotica.

Suglasno članku 20, stavak 2 i 3, Zakona o procjeni utjecaja na okoliš, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša osigurat će javni uvid u predmetnu Studiju u razdoblju od 24. 10. 2008. do 13. 11. 2008. godine u prostorijama Stare gradske kuće, II. kat – ured 226, svakog radnog dana od 10 do 12 sati. Javna prezentacija i javna rasprava o predmetnoj Studiji o procjeni utjecaja na okoliš bit će održana 14. 11. 2008. godine u 12 sati u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, II. kat Stare gradske kuće – ured 226.

Obilježavanje 250 godina školstva u Golubincima

Velika obljetnica

*Ministar obrazovanja u Vladi Republike Srbije Žarko Obradović istaknuo je kako Golubinci mogu biti ponosni na školu koja postoji i radi 250 godina * Hrvatska niža pučka škola radila je u zgradi Bernatovog dvorca od 1850. do izgradnje nove školske zgrade 1889. godine*

U četvrtak 23. listopada, u kazališnoj dvorani u Staroj Pazovi održana je svečana akademija u povodu 250 godina školstva u Golubincima, doista velik jubilej za jedno seosko srijemsko mjesto.

Na početku akademije ravnatelj Osnovne škole »23. oktobar« Milorad Bosančić istaknuo je kako je cijela ova godina posvećena 250-godišnjici školstva u Golubincima, a da se ova akademija održava na sam Dan škole. Među mnogobrojnim gostima ravnatelj je pozdravio ministra obrazovanja Republike Srbije Žarka Obradovića, predsjednika Općine Stara Pazova Gorana Jovića, golubinačko svećenstvo i posebice nekadašnje i sadašnje učenike i nastavnike. Pri kraju svog govora Bosančić je pročitao pristigle čestitke u povodu obljetnice, među njima i čestitku HKPD »Tomislav«. Posebno je za program ove akademije ravnatelj škole zahvalio HKPD-u »Tomislav« i KUD-u »Golubinci«, koji su svoje koncerte u ovoj godini posvetili 250. obljetnici školstva u Golubincima.

Ministar obrazovanja u Vladi Republike Srbije Žarko Obradović istaknuo je kako Golubinci mogu biti ponosni na školu koja postoji i radi 250 godina. Jubilej je doista velik kada se zna da je u Srbiji 90 škola staro 150 godina i da je škola u ovih 250 godina bila i opstala u devet raznih država i sustava.

Kroz program akademije i kroz povijest škole u Golubincima goste je vodila Aleksandra Majkić. U programu su pokraj recitatora sudjelovali: Gradski zbor Stare Pazove, KUD »Golubinci« i HKPD »Tomislav«. Večer prije tamburaški je orkestar održao koncert u holi osnovne škole u Golubincima u povodu 250 godina škole.

POVIJEST ŠKOLE U GOLUBINCIMA: Sačuvani dokument iz 1758. godine, kada je iz riznice Spske pravoslavne crkve izdvojen dio novca za tadašnju školu u Golubincima, uzet je kao prvi službeni dokaz o postojanju škole i ta je godina uzeta za prvu godinu škole.

Do 1770. sve su škole (kao srpske, tako i rimokatoličke, nje-

mačke i mađarske) imale crkveni karakter. U svim tim školama učilo se iz crkvenih knjiga. Školskim reformama iz 1774., 1776. i 1777. godine kompanijske škole postaju državne-erarske škole, učitelji državni činovnici, nose odoru i potpadaju pod zapovijed mjesnog satnika. U Austro-Ugarskoj to je razdoblje prosvjetljenosti, dolazi do masovnog osnivanja i gradnje škola od tvrdog materijala. Prvi pisani zakon za srpske škole izdala je Ilirska dvorska deputacija, najviša vlast u narodno-crkvenim

škola preraste u trirazrednu. Hrvatski kao materinji jezik u školi u Golubincima uveden je 1868. godine. Školske 1902./03. u hrvatsku školu u Golubincima upisano je 216 djece. Ovi podaci o izneseni u tekstu uzeti su iz knjige »Pomeni i trajanja« Ratka Rackovića.

Kako ljudi koji se bave poviješću često barataju mnogobrojnim podacima i datumima, osvrnut ćemo se na dijelove o školi u Golubincima iz knjige vlč. Marka Kljajića »Golubinci kroz povijest«.

ne škole i hrvatske pučke škole. Međutim i dalje su odjeli, učitelji i upravitelji bili odvojeni. Tako su se u istoj školi s učenicima učiteljima koji govore isti jezik, našle ustvari dvije škole.«

Kroz obje škole u Golubincima prošli su mnogobrojni učitelji i svi su oni ostavili traga, ali imena dvaju učitelja a kasnije i ravnatelja ostala su u najvećem sjećanju Golubincana do današnjih dana. To su učitelj srpske škole Miloš Žegarac i hrvatske Davorin Prstec.

poslovima za Srbe u Austriji, pod naslovom: »Ustav Ilirske dvorske deputacije od 2. novembra 1776. za ilirske male škole«. Početkom 19. stoljeća u Golubincima djeluju dvije škole i to Opća pučka srpska škola i Opća pučka hrvatska škola koja je osnovana 1827. godine kao njemačko-hrvatska škola.

Hrvatska niža pučka škola radila je u zgradi Bernatovog dvorca od 1850. godine do izgradnje nove škole 1889. godine. Potom je ta škola pretvorena u dva učiteljska stana.

Adaptacija učiteljskih stanova i izgradnja nove škole stajali su 23.000 forinti. Izgradnju škole i adaptaciju učiteljskih stanova u visini od 3000 forinti financirala je Hrvatska zemaljska vlada u Zagrebu. Na molbu općine u Golubincima, ban Dragutin grof Kuen Hedervari krajem 1889. godine odobrio je još 5000 forinti. Kraljevska zemaljska vlada svojim je dopisom iz 1891. godine dopustila da dvorazredna hrvat-

PRVA ŠKOLA: »Prema sačuvanim zapisima prva škola u selu bila je otvorena 1732. godine, godinu dana nakon izgradnje pravoslavne crkve, prvi učitelj bio je Jęfta Barbarić i to od 1732. do 1735. godine. Škola je bila pod starateljstvom mjesne pravoslavne crkve koja je snosila materijalne troškove za njeno uzdržavanje, kupovinu knjiga i plaće učitelja. Nema podataka o tome gdje su se nalazile prve učionice za desetak daka koliko ih je bilo niz godina. Srpska i hrvatska škola bile su odvojene. Najveća zajednička akcija izvedena je izgradnjom nove školske zgrade 1888. godine u čiju je izgradnju uloženo 27.000 forinti. Gotovo svi mještani dali su svoj novčani prilog i sudjelovali u svim radovima. Projektant i majstori bili su iz Petrovaradina: mjernik Valentin Lakajner, preduzimač Ferdinand Kun i pristav Vojislav Kampf. Po izgradnji nove škole prvi put su se u jednoj školskoj zgradi našli svi golubinački đaci, srpske osnov-

Današnja Osnovna škola »23. oktobar« nosi naziv od 1961. godine i predstavlja sjećanje na dan oslobođenja Golubinaca u Drugom svjetskom ratu (23. listopada 1944.) Posljednjih godina nastavu pohađa oko 420 đaka od prvog do osmog razreda. Nastava vjeronauka (pravoslavnog i katoličkog) pohađa se od prve godine uvođenja vjeronauka u školama). Đaci pohađaju nastavu samo u jednoj smjeni u dvadesetak učionica u novijim školskim kabinetima, a stara škola sagrađena 1888 godine stoji u školskom dvorištu pod zaštitom Zavoda za zaštitu spomenika kulture kao opasnost za učenike od mogućeg urušavanja. U školi uvijek ima razumjevanja za sportske i kulturne udruge u Golubincima kod ustupanja svojih prostorija za treninge, probe ili održavanje priredaba u holi ili sportskoj dvorani, i time je postala škola ne samo za osnovce nego i za starije generacije.

Ivan Radoš

Temeljem članka 11. Pravilnika o dodjeli sredstava proračuna Općine Subotica u području kulture, javnoga informiranja i nakladničke djelatnosti (»Službeni list Općine Subotica«, broj 5/2005 i 7/2007), Povjerenstvo za dodjelu sredstava u području kulture i nakladništva raspisuje

NATJEČAJ

Za dodjelu sredstava za posebne programe i manifestacije u kulturi za 2008. godinu i to za:

Djelatnost kulturno-umjetničkih društava i amatera-pojedinaca u ukupnom iznosu od 460.000,00 dinara, i za posebne programe i manifestacije u kulturi u ukupnom iznosu 720.000,00 dinara.

Korisnici sredstava mogu biti ustanove, organizacije, udruge iz područja kulture, ostale organizacije, udruge, kao i autori-pojedinci koji se bave djelatnošću iz područja kulture koji su registrirani i imaju račun u skladu s propisima.

Sredstva iz područja djelatnosti kulturno-umjetničkih društava i amatera pojedinaca mogu se dodijeliti za grupe programa ili projekata i to:

- a) programi ili projekti kulturno-umjetničkih društava i amatera pojedinaca koji doprinose afirmaciji mladih stvaratelja u području glazbe, folkloru i drugih oblika rada;
- b) organiziranje festivala, natjecanja, smotra i izložaba kao i sudjelovanje na istim po pozivu;
- c) nabava (otkup) narodne nošnje i druge opreme izvornog podrijetla (potrebno je priložiti mišljenje dva muzejska kustosa).

Sredstva iz područja manifestacije u kulturi mogu se dodijeliti za stvaralaštva-programe ili projekte iz sljedećih grupa stvaralaštva:

- a) Glazbeno stvaralaštvo: klasična, džez i suvremena glazba, ozbiljna glazba i zbarsko pjevanje;
- b) Likovno stvaralaštvo: autorske i skupne izložbe;
- c) Književno stvaralaštvo: književni susreti;
- d) Dramsko stvaralaštvo: suvremena drama (tekst i realizacija predstave);
- e) Filmsko stvaralaštvo: kratkometražni i dokumentarni film;
- f) Organiziranje festivala, natjecanja i smotra kao i sudjelovanje na istima;
- g) Organiziranje kao i sudjelovanje na savjetovanju i konferenciji iz područja: zaštite spomenika kulture, biljnih i drugih rijetkosti;
- h) Otkup likovnih djela, muzejskih predmeta i stare i rijetke knjige, odnosno pokretnih kulturnih dobara.

Odabrani za dodjelu sredstava moraju dati suglasnost (prije dobivanja sredstava) da će odobreni iznos namjenski utrošiti za predviđene svrhe. Povjerenstvo zadržava pravo, po potrebi, tražiti i drugu dokumentaciju i informacije od podnositelja natječaja, ili se informirati na licu mjesta.

O rezultatima natječaja sudionici će biti pismeno obaviješteni.

Sudionici natječaja prijave podnose na natječajnoj prijavi – formularu, koji mogu preuzeti na porti službenog ulaza u Predsjedništvo Skupštine grada Subotice (Gradska kuća – ulaz pored Ljekarne) radnim danom od 7 do 14 sati.

Natječajni formular se nalazi i na Internetu www.subotica.rs Natječajni formular se može preslikati.

Popunjene prijave – formulare sudionici natječaja predaju u uslužnom centru Općine Subotica, Trg slobode 1- Gradska kuća.

Rok za predaju natječajnih prijava – formulara je 15 dana od dana objavljivanja Natječaja u listovima: Subotičke, Subotičke novine, Dani, Hét Nap, Hrvatska Riječ, Službeni list Općine Subotica i na Internetu (www.subotica.rs).

Korisnici sredstava dužni su, u roku 30 dana od dana završetka realizacije programa ili projekta, dostaviti izvješće o realizaciji s financijskim pokazateljem utroška sredstava. Izvješće dostaviti Službi za društvene djelatnosti, Trg slobode 1/III.

Nepravodobne i nepotpune prijave neće se uzeti u obzir. Također se neće uzeti u obzir ni prijave onih organizacija koje u prošloj 2007. godini nisu priložile financijsko izvješće o dobivenim sredstvima, kao i prijave onih organizacija koje su sredstva dobile i realizirale po natječaju objavljenom u travnju 2008. godine.

Temeljem članka 11. Pravilnika o dodjeli sredstava proračuna Općine Subotica u području kulture, javnog informiranja i nakladničke djelatnosti (»Službeni list Općine Subotica«, broj 5/2005 i 7/2007), Povjerenstvo za dodjelu sredstava u području kulture i nakladništva raspisuje

NATJEČAJ

Za dodjelu sredstava za nakladničku djelatnost u iznosu od 466.000,00 dinara za tekuću 2008. godinu.

Pravo konkuriranja imaju ustanove, organizacije, udruge i pojedinci s teritorija grada Subotice iz područja kulture, nakladničke djelatnosti i to za sljedeće skupine nakladništva:

- izdavanje knjiga i časopisa;
- prijevod knjiga;
- izdavanje CD i audio-vizualnih izdanja;
- otkup knjiga, CD i audio-vizualnih izdanja.

Osnovni kriteriji za dodjelu sredstava u području nakladničke djelatnosti temeljem natječaja po skupinama jesu:

- za objavljivanje knjige potrebno je priložiti dvije pozitivne recenzije kritičara;
- za prijevod knjiga potrebno je stručno mišljenje ovlaštenog prevoditelja;
- za izdavanje CD-a i audio- vizualnih izdanja prvenstveno će se dati onim autorima koji u svojim djelima oslikavaju kulturnu baštinu naše sredine i njeguju suvremene trendove u umjetnosti.

Odabrani za dodjelu sredstava moraju dati suglasnost (prije dobivanja sredstava) da će odobreni iznos namjenski utrošiti za predviđene svrhe. Povjerenstvo zadržava pravo da po potrebi traži i drugu dokumentaciju i informacije od podnositelja natječaja, ili se informira na licu mjesta.

O rezultatima natječaja sudionici će biti pismeno obaviješteni.

Sudionici natječaja prijave podnose na natječajnoj prijavi – formularu, koji mogu preuzeti na porti službenog ulaza u Predsjedništvo Skupštine grada Subotice (Gradska kuća-ulaz pored Ljekarne) radnim danom od 7-14 sati.

Natječajni formular se nalazi i na Internetu, www.subotica.rs

Natječajni formular se može i preslikati.

Popunjene prijave – formulare sudionici natječaja predaju putem natječajnih prijava u Uslužnom centru Općine Subotica, Trg slobode 1, Gradska kuća.

Rok za podnošenje, odnosno predaju natječajnih prijava-formulara s prilogima je 15 dana od dana objavljivanja u listovima: Subotičke novine, Subotičke, Dani, Hét Nap, Hrvatska Riječ, Službeni list Općine Subotica i na Internetu (www.subotica.rs).

Korisnici sredstava dužni su u roku 30 dana od završetka realizacije programa ili projekta dostaviti izvješće o realizaciji s financijskim pokazateljima utroška sredstava. Izvješće dostaviti Službi za društvene djelatnosti, Trg slobode 1/III.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u obzir. Također se neće uzeti u obzir ni prijave onih organizacija koje u prošloj 2007. godini nisu priložile financijsko izvješće o dobivenim sredstvima, kao i prijave onih organizacija koji su sredstva dobili i realizirali po natječaju objavljenom u travnju 2008. godine.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine »Službeni glasnik RS«, broj 6/2002), Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje časopisa za kulturu, književnost i umjetnost na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina i etničkih zajednica Vojvodine, koji su od posebnog značaja za razvoj kulture i umjetnosti u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će objavljivanje **časopisa za kulturu, književnost i umjetnost, časopise za mladež, časopise za djecu**, koji izlaze u pisanoj i elektroničkoj formi na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina i etničkih zajednica Vojvodine i koji su od posebnog značaja za razvoj kulture, književnosti i umjetnosti u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini u 2009. godini.

Opći uvjeti Natječaja

1. Pravo sudjelovanja na Natječaju imaju **nakladnici i druge pravne i fizičke osobe s teritorija AP Vojvodine koje se bave nakladničkom djelatnošću.**
2. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje objavljivanja časopisa.*
3. *Upitnik za sufinanciranje objavljivanja časopisa* može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za kulturu, treći kat, soba 19, ili na web adresi Tajništva: www.psok.org.yu**
4. Uz prijavu na Natječaj treba dostaviti i **posljednji objavljeni broj časopisa ili adresu web site-a**, ako je časopis u elektroničkoj formi, ili **rukopis**, ukoliko je riječ o prvom broju časopisa, kao i **kritičke priloge o časopisu** koji su objavljeni u sredstvima javnog informiranja.
5. Prijave na Natječaj **podnose se od dana objavljivanja Natječaja do 28. studenoga 2008. godine Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/487-46-20), i to putem pošte ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Neće se uzimati u razmatranje prijave koje se dostave poslije navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom, kao i prijave onih korisnika koji nisu podnijeli izvještaj o realizaciji sredstava odobrenih prethodnih godina za sufinanciranje časopisa.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine »Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

za snimanje dugometražnih igranih filmova u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će proizvodnju igranih filmova koji pridonose razvoju kinematografije Autonomne Pokrajine Vojvodine i:

- koji predstavljaju vrhunski umjetnički doprinos u oblasti umjetničkog stvaralaštva u sadržajnom i umjetničkom pogledu;
- koji pridonose afirmaciji mladih stvaralaca;
- koji svojim suvremenim filmskim izrazom pridonose unapređivanju kulturnog života i stvaralaštva u području kinematografije;
- kojima se ostvaruje razvoj novih tehnologija, alternativnih smjerova i istraživanja u području filmske umjetnosti; kao i
- filmove s tematikom Vojvodine namijenjenih prvenstveno za kinematografsko prikazivanje.

Opći uvjeti Natječaja

1. Na Natječaj se mogu prijaviti organizacije čija je osnovna djelatnost proizvodnja filmova (producent), šifra djelatnosti 92200.
2. Producent može prijaviti najviše jedan igrani film.
3. Prijava na Natječaj podnosi se **na obrascu Upitnika za sufinanciranje igranih filmova u AP Vojvodini za 2009. godinu** Pokrajinskog tajništva za kulturu, uz koji se prilaže ostala potrebna dokumentacija.
4. Navedeni **upitnik** sastavni je dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za kulturu**, ili na **web adresi: www.psok.org.yu**.
5. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (021 457-103 i 457-513) poštom ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Prijave koje se dostave nakon navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom, kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za kulturu tijekom 2008. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje igranih filmova i koji nisu podnijeli izvještaj o njihovoj realizaciji, neće se razmatrati.
6. Iznos sredstava za Natječaj bit će opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu.

Posebni uvjeti Natječaja

Osim upitnika popunjenog **na obrascu Upitnika za snimanje igranih filmova u AP Vojvodini za 2009. godinu**, za sudjelovanje na Natječaju za sufinanciranje snimanja igranih filmova potrebno je dostaviti i:

1. **scenarij (dva primjerka) – scenarij se vraća,**
2. **dvije recenzije,**
3. **listu autora s kratkim životopisom,**
4. **detaljan financijski plan pripreme i realizacije filma,**
5. **iznos vlastitog sudjelovanja financijskih sredstava.**

Producent može sudjelovati na Natječaju samo ako ima 30% prikupljenih sredstava od cjelokupnog iznosa filma (dokaz iz banke o postojanju navedenih sredstava u iznosu od 30%), ili podatke o osiguranim sredstvima u istom postotku na osnovi udruživanja sredstava s domaćim ili stranim partnerima, donatorima i slično (s dokazima o njihovom udjelu u financiranju filma, s punom odgovornošću).

Vremenski rok za završetak snimanja filma može se odlagati samo **jednput**, a na vremensko razdoblje od dvanaest mjeseci. U protivnom, producent mora vratiti dobivena sredstva u proračun AP Vojvodine.

Film koji je dvaput uzastopno sudjelovao na Natječaju nema pravo ponovno konkurirati.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine »Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

za snimanje kratkometražnih, dokumentarnih, dokumentarno-igranih i animiranih filmova u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će proizvodnju dokumentarnih, dokumentarno-igranih, kratkometražnih i animiranih filmova koji pridonose razvoju

kinematografije Autonomne Pokrajine Vojvodine i koji su:

- od posebnog značaja za razvoj filma u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini;
- koji predstavljaju vrhunski umjetnički doprinos u području umjetničkog stvaralaštva u sadržajnom i umjetničkom pogledu;
- koji pridonose afirmaciji mladih stvaralaca;
- koji svojim suvremenim filmskim izrazom pridonose unapređivanju kulturnog života i stvaralaštva u području kinematografije;
- kojima se ostvaruje razvoj novih tehnologija, alternativnih smjerova i istraživanja u području filmske umjetnosti, kao i
- filmove s tematikom o Vojvodini namijenjenih prvenstveno za kino prikazivanje i afirmiranje vojvodanske kinematografije.

Opći uvjeti Natječaja

1. Na Natječaj se mogu prijaviti organizacije čija je osnovna djelatnost proizvodnja filmova (producent), šifra djelatnosti 92200.
2. Producent može prijaviti najviše **dva** dokumentarna i dokumentarno-igrana, kratkometražna i animirana filma.
3. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (021 457-103 i 457-513) poštom ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
4. Prijava na Natječaj podnosi se **na obrascu Upitnika za sufinanciranje snimanja kratkometražnih, dokumentarnih, dokumentarno-igranih i animiranih filmova u AP Vojvodini u 2009. godini** Pokrajinskog tajništva za kulturu, uz koji se prilaže ostala potrebna dokumentacija.
- Navedeni **Upitnik** sastavni je dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za kulturu**, ili na **web adresi: www.psok.org.yu**.
5. Prijave koje se dostave nakon navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom, kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu tijekom 2008. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje snimanja dugometražnih i kratkometražnih igranih, dokumentarnih i animiranih filmova, a koji nisu podnijeli izvještaj o njihovoj realizaciji neće se uzimati u razmatranje.
6. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu.

Posebni uvjeti Natječaja

Osim prijave podnesene **na obrascu Upitnika za sufinanciranje snimanja kratkometražnih, dokumentarnih, dokumentarno-igranih i animiranih filmova u AP Vojvodini u 2009. godini**, za sudjelovanje na Natječaju za sufinanciranje snimanja dokumentarnih, dokumentarno-igranih, kratkometražnih i animiranih filmova, potrebno je dostaviti i:

1. scenarij (ili sinopsis za dokumentarne filmove),
2. dvije recenzije,
3. listu autora s kratkim životopisom,
4. detaljan financijski plan pripreme i realizacije filma,
5. iznos vlastitog sudjelovanja financijskih sredstava,
6. podatke o osiguranim sredstvima na osnovi udruživanja sredstava s domaćim ili stranim partnerima, donatorima i slično (s dokazima o njihovom udjelu u financiranju filma, s punom odgovornošću),
7. filmovi moraju biti snimljeni u proračunskoj 2009. godini zaključno s 31. prosinca 2009. godine.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje programa, projekata u projektu suvremenog i narodnog umjetničkog stvaralaštva nacionalnih manjina u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će u 2009. godini programe i projekte profesionalnih i amaterskih ustanova, nevladinih organizacija, udruga, neformalnih grupa i samostalnih umjetnika koji su od značaja za očuvanje nacionalnog identiteta, za razvoj vrhunskog suvremenog i narodnog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva u području književne, kazališne, glazbene, glazbeno-scenske i likovne umjetnosti **nacionalnih manjina** u AP Vojvodini.

Opći uvjeti natječaja

1. Na natječaju mogu sudjelovati isključivo registrirane profesionalne i amaterske ustanove, nevladine organizacije, udruge, neformalne grupe i samostalni umjetnici na teritoriju AP Vojvodine, koji svojim vrhunskim umjetničkim stvaralaštvom pridonose razvoju kulture i umjetnosti nacionalnih manjina u AP Vojvodini.
2. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje programa i projekata nacionalnih manjina u kulturi u 2009. godini*, uz koji se obvezno prilaže ostala neophodna dokumentacija, navedena u *Upitniku*, koji je sastavakni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za kulturu, treći kat, soba 15 ili na web-adresi Tajništva: **www.psok.org.yu**.
3. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/ 487-44-39) putem pošte ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine. Natječajna dokumentacija se ne vraća.
4. Prijave koje se dostave nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom, prijave poslane putem faksa ili elektroničke pošte, kao i nepotpisane i neovjerljive prijave neće se uzimati u razmatranje.
5. Prijave korisnika kojima je Tajništvo tijekom 2008. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje projekata, a koji nisu podnijeli izvještaj o njihovoj realizaciji, neće biti razmatrane.
6. Iznos sredstava za Natječaj će biti opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu i detaljnog financijskog plana.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002), Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

Za sufinanciranje objavljivanja prijevoda značajnih djela u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu u cilju afirmiranja kulturne osobitosti AP Vojvodine, poticanja otvorenosti prema drugim kulturama i unapređenja međusobnog upoznavanja i razumijevanja, sufinancirat će objavljivanje prijevoda značajnih djela sljedećih žanrova: roman, pripovijedačka proza, poezija, esejistika, umjetnička kritika, drama, umjetničke monografije, djela iz povijesti umjetnosti i djela iz humanističkih i društvenih znanosti i to:

- sa srpskog jezika i jezika nacionalnih manjina na svjetske jezike,
- sa srpskog jezika na jezike nacionalnih manjina,
- s jezika nacionalnih manjina na srpski jezik,
- s nekog od jezika nacionalnih manjina na neki drugi jezik nacionalnih manjina.

Opći uvjeti natječaja

1. Pravo sudjelovanja na natječaju imaju pravne i fizičke osobe s teritorija AP Vojvodine koje se bave nakladničkom djelatnošću, kao i inozemni nakladnici.
2. **JEDAN NAKLADNIK MOŽE PODNIJETI NATJEČAJNU DOKUMENTACIJU ZA NAJVIŠE PET KNJIGA.**
3. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje objavljivanja prijevoda značajnih djela u 2009. godini.*
4. Navedeni **Upitnik** je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za kulturu, treći kat, soba 49 ili na web adresi: www.psok.org.yu
5. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine** Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad (telefon: 021/487-47-15) putem pošte ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Prijave koje se dostave poslije navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za kulturu dodijelilo sredstva za financiranje programa i projekata, a koji nisu podnijeli izvještaj o njegovoj realizaciji neće se uzimati u razmatranje.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

Za sufinanciranje objavljivanja knjiga od značaja za kulturu i umjetnost naroda i nacionalnih manjina u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će objavljivanje prvih izdanja u području kulture i umjetnosti na jezicima naroda i nacionalnih manjina u AP Vojvodini kojima se pridonosi objavljivanju:

- djela koja promiču vrhunsko književno i umjetničko stvaralaštvo,
- djela koja promiču kulturu Vojvodine i njeno najvrednije kulturno naslijeđe,
- djela koja pridonose razvoju humanističkih i društvenih znanosti,
- djela koja predstavljaju originalna djela iz kulture i umjetnosti,
- djela koja promoviraju najvrednije književno stvaralaštvo mladih autora iz Vojvodine,
- djela koja potiču otvorenost prema drugim kulturama i unaprjeđenja međusobnog upoznavanja i razumijevanja,
- djela koja promiču uvođenje međunarodnih standarda u svim područjima kulture.

Opći uvjeti natječaja

1. Pravo sudjelovanja na natječaju imaju pravne i fizičke osobe s teritorija AP Vojvodine koje se bave nakladničkom djelatnošću.
2. **JEDAN NAKLADNIK MOŽE PODNIJETI NATJEČAJNU DOKUMENTACIJU ZA NAJVIŠE 5 KNJIGA.**
3. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje objavljivanja knjiga u 2009. godini.*
4. Navedeni **Upitnik** je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za kulturu, treći kat, soba 49 ili na web adresi: www.psok.org.yu
5. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine** Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad (telefon: 021/487-47-15) putem pošte ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Prijave koje se dostave poslije navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za kulturu dodijelilo sredstva za financiranje programa i projekata, a koji nisu podnijeli izvještaj o njegovoj realizaciji neće se uzimati u razmatranje.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine* (»Sl. glasnik RS«, broj 6/2002) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, aspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje projekata u području zaštite kulturnog naslijeđa u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će u 2009. godini projekte u području zaštite, obrade, istraživanja, promicanja, razvijanja, afirmacije i prezentacije kulturnog naslijeđa AP Vojvodine, i to:

- projekte arheoloških istraživanja, iskapanja i prezentiranja lokaliteta u AP Vojvodini;
- izdavanje značajnih i vrijednih knjiga i publikacija kojima se prezentiraju rad i programi ustanova zaštite od značaja za Pokrajinu, promiče kulturno naslijeđe Pokrajine u zemlji i inozemstvu i potiče njegova zaštita, prezentiraju rezultati istraživanja i promoviraju međunarodni standardi u ovom području;
- projekte izrade ili osuvremenjivanja stalnih postava ustanova zaštite kulturne baštine na teritoriju AP Vojvodine;
- projekte kojima se vrši edukacija o potrebi čuvanja kulturnog naslijeđa kao važnog segmenta održivog razvoja;
- projekte suvremenih načina prezentiranja programa zaštite kulturnog naslijeđa na teritoriju AP Vojvodine u digitalnoj formi i novim medijima;
- projekte konzerviranja i restauracije pokretnih kulturnih dobara od posebnog značaja za očuvanje kulturnog naslijeđa AP Vojvodine;
- organiziranje tematskih izložbi od značaja za Pokrajinu kojima se promovira njeno kulturno naslijeđe;
- projekte povezivanja i suradnje ustanova zaštite u AP Vojvodini radi organiziranja zajedničkih programa u zemlji i inozemstvu;
- projekte kojima se promoviraju demokratski principi multikulturnog, multinacionalnog i kulturno raznovrsnog društva u Vojvodini kroz zaštitu kulturnog naslijeđa, i
- ostale projekte kojima se pridonosi istraživanju, obradi i prezentaciji kulturnog naslijeđa od posebnog interesa za Pokrajinu.

Opći uvjeti natječaja

1. Na Natječaju mogu sudjelovati ustanove i druge pravne osobe registrirane za poslove zaštite kulturnog naslijeđa (šifre djelatnosti: 92511, 92512, 92521 i 92522.), koje ove poslove obavljaju kao svoju pretežnu djelatnost, na osnovi zakona i drugih propisa kojima se regulira zaštita kulturnog naslijeđa.
- Na natječaju mogu sudjelovati i druge pravne osobe koja se bave prezentacijom kulturnog naslijeđa u suradnji s ustanovama registriranim za obavljanje ovih djelatnosti, o čemu, uz natječajnu dokumentaciju, dostavljaju mišljenje mjerodavne ustanove zaštite.
2. Na Natječaj se ne podnose projekti kojima se sredstva traže za građevinske i druge radove, tekuće popravke i održavanje objekata i nabavu svih vrsta tehničke i administrativne opreme.
3. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje programa i projekata u području zaštite kulturnog naslijeđa u AP Vojvodini u 2009. godini*, uz koji se **obavezno prilaže ostala neophodna dokumentacija, navedena u Upitniku**, koji je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za kulturu, drugi kat, soba 23 ili na web adresi Tajništva: www.psok.org.yu.
4. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine** Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad (telefon: 021/456-016, 487-45-34) putem pošte ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine. Natječajna dokumentacija se ne vraća.
5. Prijave koje se dostave nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom, prijave poslane putem faksa ili elektroničke pošte, kao i nepotpisane i neovjerljive prijave neće se uzimati u razmatranje.
6. Prijave korisnika kojima je Tajništvo tijekom 2008. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje projekata, a koji nisu podnijeli izvještaj o njihovoj realizaciji, neće biti razmatrane.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu i detaljnog financijskog plana.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje projekata u području vrhunskog profesionalnog suvremenog umjetničkog stvaralaštva u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će u 2009. godini projekte u području vrhunskog profesionalnog i suvremenog umjetničkog stvaralaštva (glazbene, glazbeno-scenske, likovne, kazališne, filmske i književne umjetnosti) u AP Vojvodini koji pridonose razvoju i promidžbi, i to:

- **multimedijalne glazbene, glazbeno-scenske, likovne, kazališne, filmske i književne projekte;**
- **organiziranje manifestacija u području vrhunskog profesionalnog suvremenog umjetničkog stvaralaštva, koje su pokrajinske ili više razine;**
- **realizaciju trajnih zapisa glazbenih djela klasične, etno i suvremene glazbe autora u AP Vojvodini;**
- **obilježavanje značajnih obljetnica – ustanova kulture i samostalnih umjetnika u području vrhunskog profesionalnog i suvremenog umjetničkog stvaralaštva;**
- **održavanje skupnih i monografskih retrospektivnih izložbi i likovnih kolonija koje njeguju suvremene tehnike u likovnom izrazu.**

Opći uvjeti natječaja

1. Pravo sudjelovanja na Natječaju imaju isključivo: ustanove kulture i druge pravne osobe registrirane za poslove kulture koji ove poslove obavljaju kao svoju pretežnu djelatnost, na osnovi zakona i drugih propisa kojima se regulira područje kulture i umjetnosti, kao i istaknuti samostalni umjetnici na teritoriju AP Vojvodine koji projekt ostvaruju u suradnji s ustanovama kulture i pravnim osobama registriranim za obavljanje ovih poslova, a koji svojim vrhunskim umjetničkim stvaralaštvom značajno pridonose razvoju i promidžbi vrhunskog profesionalnog i suvremenog umjetničkog stvaralaštva u AP Vojvodini.

2. Posebna pozornost bit će posvećena projektima koji potiču primjenu novih tehnologija i novih medija i projektima koji su namijenjeni djeci i dječjem stvaralaštvu i stvaralaštvu mladih.

3. Pravo sudjelovanja na ovom natječaju nemaju: projekti ustanova kulture iz članka 2. stavak 2. Zakona o djelatnostima od općeg interesa u području kulture, tj. "neizravni korisnici proračuna".

4. Ustanove kulture i druge pravne osobe, kao i istaknuti samostalni umjetnici, koji ispunjavaju uvjete ovog natječaja, ne mogu se prijavljivati s istim projektom i na druge natječeje Pokrajinskog tajništva za kulturu.

5. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje projekata u području vrhunskog profesionalnog suvremenog umjetničkog stvaralaštva u AP Vojvodini u 2009. godini* Pokrajinskog tajništva za kulturu, uz koji se prilaže ostala neophodna dokumentacija.

Navedeni upitnik je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za kulturu, treći kat, ured 50, ili na web adresi Tajništva: www.pskok.org.yu.

6. Prijave na Natječaj podnose se od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad (telefon: 021/457-513, 487-45-60) poštom, ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine. Natječajna dokumentacija se ne vraća.

7. Prijave koje se dostave nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom i prijave poslane faksom ili elektroničkom poštom, nepotpisane i neovjerljive prijave, kao i prijave korisnika kojima je Tajništvo prethodnih godina dodijelilo sredstva za sufinanciranje projekata, a koji nisu podnijeli izvještaj o njihovoj realizaciji, neće biti razmatrane.

8. Iznos sredstava za Natječaj bit će opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu i detaljnog financijskog plana.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, **POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA KULTURU**

Temeljem članka 7. stavak 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002 točka 3) Pokrajinsko tajništvo za kulturu, raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje projekata tradicionalnog narodnog umjetničkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini u 2009. godini

Pokrajinsko tajništvo za kulturu sufinancirat će u 2009. godini:

- **znanstveno-istraživačke projekte (sakupljanje, zapisivanje i proučavanje narodnih igara, običaja, rituala, izvornog pjevanja, glazbenih skladbi, sviranja na tradicionalnim glazbenim instrumentima, usmenih predaja, narodne poezije), čiji se rezultati istraživanja prezentiraju putem izložbi, publikacija, multimedijalnih zapisa, i**
- **projekte prezentiranja etnološkog (tečevina duhovne kulture), etnomuzikološkog, etnokoreološkog i folklorističkog stvaralaštva Srba**

koje realiziraju ustanove kulture i obrazovanja, znanstvene i istraživačke ustanove, amaterske ustanove, nevladine organizacije, udruge koje se bave znanstveno-istraživačkim radom, prezentacijom i edukacijom o potrebi čuvanja, njegovanja tradicionalnog narodnog umjetničkog stvaralaštva a koji su od značaja za očuvanje nacionalnog identiteta i kojima se pridonosi otkrivanju, obradi, razvoju, promicanju, vrednovanju i dostupnosti ovog područja.

Opći uvjeti natječaja

1. Na Natječaju mogu sudjelovati ustanove kulture i obrazovanja, znanstvene i istraživačke ustanove, amaterske ustanove, nevladine organizacije, udruge koje se bave znanstveno-istraživačkim radom, prezentacijom i edukacijom u etnološkog (tečevina duhovne kulture), etnomuzikološkog, etnokoreološkog i folklorističkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini.

2. Na Natječaju ne mogu sudjelovati privatne osobe.

3. Podnositelj prijave može prijaviti najviše dva projekta na Natječaj.

4. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu *Upitnika za sufinanciranje programa i projekata tradicionalnog narodnog umjetničkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini u 2009. godini* Pokrajinskog tajništva za kulturu, uz koji se prilaže ostala neophodna dokumentacija.

Navedeni Upitnik je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za kulturu, drugi kat, soba 23 ili na web adresi Tajništva: www.pskok.org.yu.

5. Prijave na Natječaj podnose se od dana objavljivanja natječaja do 28. studenoga 2008. godine Pokrajinskom tajništvu za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad (telefon: 021/487-45-34) putem pošte ili osobno u Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine. Natječajna dokumentacija se ne vraća.

6. Prijave koje se dostave nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom, prijave poslane putem faksa ili elektroničke pošte, nepotpisane i neovjerljive prijave, kao i prijave korisnika kojima je Tajništvo tijekom 2008. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje programa ili projekata, a koji nisu podnijeli izvještaj o njihovoj realizaciji, neće se uzimati u razmatranje.

7. Iznos sredstava za Natječaj će biti opredijeljen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2009. godinu.

Završavaju se radovi na vojvođanskim njivama

Gdje sa zlatnim zrnavljem?

*Visoke temperature ubrzale su sazrijevanje svih ratarskih usjeva, pa je tako i berba kukuruza počela znatno ranije nego što je uobičajeno * Povećanje površina pod kukuruzom, smanjen stočni fond kao i prognoze o natprosječnim prinosima uvjetovale su pad cijene kukuruza, smještenog prošle jeseni u čardacima proizvođača*

U Vojvodini je ove godine zasađeno oko 720.000 hektara kukuruza, a očekuje se prosječan prinos od oko 5 t/ha, što je za oko 41 posto veća proizvodnja nego prethodne godine. Međutim, zbog visokih prijelaznih zaliha starog roda kukuruza nastalih kao posljedica zabrane izvoza i smanjenog stočnog fonda, ukupno raspoložive količine kukuruza značajno prelaze domaće potrebe. Na poljima Sjevernobačkog okruga, kukuruz je ove godine najrasprostranjenija kultura u posljednjih pola stoljeća, zastupljena na 37.000 ha, s prosječnim urodom od 7,5 t/ha.

Visoke temperature ubrzale su sazrijevanje svih ratarskih usjeva, pa je tako i berba kukuruza počela znatno ranije nego što je uobičajeno. Berba kukuruza je u punom jeku i na poljima Marka i Anice Crnković. Od ukupno 30 ha koje obrađuju, na 10 ha nalaze se zlatna zrna, čijim su prinosom u odnosu na prošlu godinu, kako kažu, vrlo

zadovoljni. »Proizvođačima koji su bacili dovoljno mineralnog gnojiva i uradili zaštitu od korova, suša nije nanijela puno štete. Međutim, zbog lošeg prinosa prošle jeseni i malih prihoda, ja nisam mogao poduzeti sve potrebne mjere zaštite, ali sam unatoč tome zadovoljan količinom i kvalitetom ovogodišnjeg roda«, kaže Marko.

Crnkovići su do sada obrali polovicu od ukupne površine posadenog kukuruza i prema njihovim procjenama prinos je oko 5 do 6 tona klipova po jutru, što smatraju dobrim urodom. »Mi se svrstavamo u manja poljoprivredna gazdinstva kod kojih, nerijetko zbog loših financijskih prilika, izostane redovito tretiranje usjeva dušičnim gnojivom, što je kod veleposjednika rjeđi slučaj, a godine kontinuiranog ulaganja u zemljište donose i bolje rezultate«, tvrdi Crnković.

Marko i Anica Crnković i njihove tri kćeri, obitelj je koja živi isključivo od poljodjelstva. Osim

kukuruza, na svojim i posjedima koje rade u arendu, imaju zasijanu pšenicu i suncokret. Crnkovići su mještani Tavankuta, a njive se nalaze na Kaponji, pokraj jezera i starog obiteljskog salaša. Put do njive, ali i radovi na njoj, zahtijevaju uredno održavanu i ispravnu mehanizaciju kojom, tvrde, u potpunosti raspolažu. A kako su odrastali u ratarskim obiteljima, s poljodjelskim poslovima imali su se prigodu susretati od malih nogu. Tako potrebne sezonske radove u polju, uglavnom obavljaju sami ili uz pomoć još jednog čovjeka.

Poljodjelstvo je izbor zbog kojeg, ističu, nisu zažalili, ali, kao i svaki drugi posao, nosi puno rizika. Među najvećim brigama jesu klimatske promjene, koje ih uvijek drže u neizvjesnosti glede prinosa. »Proteklih 15 godina sijem više sorti kukuruza kako bih imao određenu sigurnost da će neka od njih dobro roditi«, objašnjava Marko. Međutim, osim klimatskih uvjeta,

nesigurnost poslovanja svakako donosi i nestabilnost otkupnih cijena, čiji se pad teško može nadomjestiti visokim prinosima.

CIJENA I SKLADIŠTENJE: Povećanje površina pod kukuruzom, smanjen stočni fond kao i prognoze o natprosječnim prinosima uvjetovali su pad cijene kukuruza, smještenog prošle jeseni u čardacima proizvođača. Istodobno se javlja i problem daljnjeg očuvanja kvalitete starog kukuruza. »Malo tko od nas se jesenas i zimus odlučivao na prodaju očekujući da će zbog slabijeg roda cijena kasnije biti znatno veća. Bila je to slaba procjena. Nitko nije mogao pomisliti da će tadašnja cijena od skoro 20 dinara za kilogram zrna biti ubrzo prepolovljena«, kaže Marko. Osim ove muke, proizvođače opterećuje i gdje će smjestiti ovogodišnji bogat urod. Izgradnja silosa i sušara zahtijeva velika financijska sredstva, prerađivača kuku-

ruza malo je u ovim krajevima, a nedovoljni su i skladišni kapaciteti ovdašnjih tvornica stočne hrane.

Crnković su svoj čardak uspjeli isprazniti jer im je prošlogodišnji prinos bio mali, te ovih dana smještaju novi kukuruz, čije je branje već dobro odmaklo. Međutim, i pokraj sunčanih dana, ovaj posao ratari odugovlače, jer su veliki kupci, kojih je trenutačno i vrlo mali broj, snizili otkupne cijene na svega 6,40 dinara po kilogramu uz vlagu od 14 posto, što ratarima ne odgovara. Nagadanja da će se krenuti s izvozom kukuruza ohrabruju, ali niske cijene u otkupu navode ratare na razmišljanje da klip prezimi na njivi, jer za sav urod ne postoje skladišta. »Mi imamo mogućnost smještaja, ali npr. moj brat *Miroslav* nema, te je odlučio berbu kukuruza odgoditi za kasnije, odnosno kada se budu mogli prodati po, za nas, prihvatljivijim cijenama«, kaže Marko, navodeći

kako će prodaja i njegovog uroda čekati bolje dane, ali u čardaku. Prema njegovim riječima, sadašnja prodaja rezultirala bi vrlo malom zaradom. U prvoj polovici ove godine cijena se u prosjeku kretala oko 15,5 din/kg bez PDV-a. Šansu za izvoz na tržište CEFTA po cijeni od oko 200 €/t, do početka žetve pšenice propuštena je zbog kasnog prestanka Vladine uredbe o privremenoj zabrani izvoza, iz straha da ga neće biti dovoljno za domaće potrebe. S početkom žetve i velikim pritiskom ogromnih količina stočne pšenice iz Rumunjske i Ukrajine, po znatno nižim cijenama od kukuruza, veliki kupci kukuruza povukli su se s tržišta, što je dovelo do značajnog pada njegove cijene. S druge pak strane, osiromašeni stočni fond nije mogao apsorbirati ponuđene količine kukuruza, pa je cijena kukuruza imala stalni trend opadanja. Stoga i stočarstvo uveliko unosi neizvjesnost u agrarnu proizvodnju, jer je i potrošnja kukuruza znatno manja.

Razlog za trenutačnu cijenu je, kako kažu u Ministarstvu poljoprivrede, odnos ponude i tražnje na tržištu, ali i izuzetno dobar urod kukuruza i u zemljama u okruženju, što ne zvuči nimalo ohrabrujuće za naše proizvođače. Većina svjetskih analitičara predviđa da će se cijena kukuruza oporaviti, ali to treba očekivati tek početkom iduće godine.

TROŠKOVI PROIZVODNJE: Na temelju postojećih troškova i prihoda koje je, po trenutačnoj

cijeni, moguće ostvariti proizvodnjom kukuruza, očito je da se ekonomičnost ove proizvodnje u 2008. godini drastično pogoršala. Manji proizvođači nalaze se u gubitcima, tako da dio pripadajućih fiksnih troškova gazdinstvo mora prenijeti na ostale proizvode ako je kod njih ostvaren profit.

Obitelj Crnković je prošlogodišnje velike troškove održavanja mehanizacije, te gubitak na malim prinosima, morala financirati kratkoročnim bankarskim kreditima, koji su kod manjih gazdinstava postali nužno sredstvo poslovanja. »Poljodjelstvo je jedino što volimo i znamo raditi, ali će nam veliki dio ovogodišnjih prihoda otići na otplatu kredita, koji su ipak od velike pomoći ukoliko uspijemo prodati naše proizvode po boljoj cijeni nego što je to sada«, naglašava Crnković. Nekada se, prisjeća se, opstajalo na temelju pariteta, odnosno razmjene usjeva za kemijska sredstva zaštite koja osim nafte, predstavljaju najveći dio ulaganja, a po povoljnim cijenama mogu se nabaviti obično u vrijeme jeseni, kada ih ratari najteže si mogu priuštiti. »Cijena prošlogodišnjeg uroda kukuruza i dalje pada, unatoč rastu cijena gotovo svih inputa za proizvodnju ove strateške kulture. Prošle se godine započelo s državnim poticajima za ratarstvo registriranim poljodjelicima, koji za dobivanje subvencije moraju prikazati račun o kupljenoj nafti, mineralnom gnojivu i sjemenu«, kaže Crnković.

Subvencije države u dijelu

troškova proizvodnje imaju sve značajniju ulogu u poslovanju poljoprivrednih subjekata. Ova izdvajanja ograničena su visinom agrarnog proračuna koji je iznosio oko 300 milijuna eura, odnosno 10.000 dinara po hektaru, što je poljodjelicima pokrilo oko 28 posto izravnih troškova u ovogodišnjoj proizvodnji pšenice i kukuruza.

ŠTO DALJE...?: I ove godine poljodjelci »ratuju« s mjerodavnim državnim tijelima, trgovačkim i raznim drugim interesnim lobijima, što može dovesti do toga da jeftin kukuruz posluži kao ogrjevni materijal. Privređujući u navedenim uvjetima, ratarska proizvodnja postaje problem i za ona komercijalna gazdinstva koja primjenjuju punu agrotehniku i ostvaruju visoke prinose. Većina gazdinstava nedovoljno je spremna boriti se s cjenovnim udarima s tržišta, prije svega jer nisu gospodari vlastite robe. Mjere agrarne politike trebale bi osigurati da ona grupa proizvodnih gazdinstava koja ima šansu nositi se s izazovima na otvorenom širem tržištu, dobije posebnu potporu države.

Međutim, i pokraj boljih prinosa koji se u ovoj godini očekuju u biljnoj proizvodnji, proizvodne mogućnosti i dalje ostaju neiskorištene u uvjetima nepostojanja državne strategije prilagođavanja poljoprivrede europskim integracijama. Vođenje kratkoročne agrarne politike za sada još uvijek nije dovoljno motivirajuće za povećana ulaganja proizvođača.

Marija Matković

Koncert folklornog ansambla »Bitola« u Subotici

Folklorni ansambl »Bitola« iz Republike Makedonije održat će danas navečer (petak, 31. listopada) cjelovečernji koncert u Subotici. Koncert će biti održan u svečanoj dvorani HKC-a »Bunjevačko kolo« s početkom u 20 sati. Ulaz je slobodan.

Radionica VacuumPack u Subotici

Uponedjeljak 3. studenoga, u Galeriji »Dr. Vinko Perčić« bit će predstavljena Radionica VacuumPack iz Sombora te prikazano nekoliko njihovih dosadašnjih projekata. Početak je u 19 sati.

Radionica VacuumPack se kroz multidisciplinarni pristup bavi istraživanjem društvenih, kulturnih, političkih okolnosti/datosti sredine u kojoj djeluje, a svoje stavove uobličava kroz projekte iz oblasti suvremene vizualne kulture i komunikacije. Grupa je započela rad kao radionica u okviru projekta Otvoreni klub – Sombor. Radionicu je vodio Dragan Rakić, član Asocijacije Apsolutno, okupivši umjetnike najmlađe generacije iz Sombora. Aktivnosti radionice su obustavljene u vrijeme NATO intervencije na Kosovu i u Srbiji 1999. godine. Nakon šestogodišnje stanke prepoznata je bliskost u načinu promišljanja i koncipiranja individualnih projekata nekih bivših članova, što je 2006. godine dovelo do ponovnog okupljanja radionice s istim ciljem i konceptom, ali sada kao tročlanog kolektiva. VacuumPack danas čine – Andreja Petraković, Dragiša Mirković i Dragan Rakić. Rad na ideji, konceptu i realizaciji je kolektivni čin, tako da se projekti potpisuju imenom radionice, ne navodeći individualna imena članova radionice.

Novi vizualni identitet MSUV-a

Muzej suvremene umjetnosti Vojvodine, prema najavama, predstavlja je u srijedu svoj novi vizualni identitet. Godinu dana nakon realizacije natječaja za idejno rješenje nove zgrade MSUV, ušlo se u drugu fazu rada koja obuhvaća stvaranje novog identiteta (logo, internetsku stranicu, art shop), misiju i viziju, kao i standarde, koji bi učinili da MSUV postane važna i prepoznatljiva institucija u domaćem i međunarodnom kulturnom kontekstu, navodi se u priopćenju MSUV-a. Rješenje logo-a kao forme vizualnog zastupanja reflektira misiju i viziju muzeja i slaže se s definicijama muzeja kao otvorene institucije, mjesta dijaloga i mjesta transfera. Logo Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine čini jednostavna uočljiva forma koja se lako pamti, dok ideja logo-a prati idejno arhitektonsko rješenje nove zgrade muzeja, budi pozitivnu emociju i doprinosi novoj percepciji muzeja u javnosti, dodaje se u priopćenju. Autorica novog vizualnog identiteta MSUV-a je mr. Katarina Balažikova.

Riječko HNK Ivana pl. Zajca gostovalo u Beogradu

Na velikoj sceni Jugoslovenskog dramskog pozorišta u utorak se u Beogradu Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca iz Rijeke publici predstavilo predstavom »Ukročena goropadnica« Williama Shakespeara u režiji Vita Taufera, piše Hina.

Tauferovoj predstavi i nije potrebno tražiti neka dublja – ideološka, politička ili rodna značenja. Njegovu »Ukročenu goropadnicu« uputnije je gledati kao zanimljivo i duhovito ispričanu priču, a prije svega kao predstavu glumačkog majstorstva i namjerno izražene teatralnosti, navedeno je u programu za predstavu, što su dugim pljeskom potvrdili i gledatelji.

Istom se predstavom riječko kazalište predstavilo prethodnog dana publici na 16. međunarodnom festivalu klasičke »Vršačka kazališna jesen«, a u srijedu, prema najavama, nastupilo je i u Novom Sadu na sceni Srpskog narodnog pozorišta.

Ministar Biškupić s pečuškim gradonačelnikom o kulturnoj suradnji

Hrvatski ministar kulture Božo Biškupić sastao se u četvrtak, 23. listopada, u Zagrebu s gradonačelnikom Pečuha Peterom Tasnádiom i zahvalio mu na pomoći mađarske države hrvatskoj manjinskoj zajednici te razgovarao o suradnji u projektu »Pečuh – europska prijestolnica kulture 2010.«, priopćilo je Ministarstvo kulture, a prenosi Hina.

Podsjetivši na važnost suradnje nacionalnih manjina u tome projektu, Biškupić je rekao da će Ministarstvo kulture imenovati skupinu stručnjaka iz kulturnih vijeća koji bi pomogli u izboru i sudjelovanju hrvatskih umjetnika u tom projektu, navodi se u priopćenju.

Dodao je kako je važna i potpora mađarske države u obnovi Hrvatskog kazališta u Pečuhu.

Tasnádi, s kojim je u izaslanstvu među ostalima bio i Ivica Đurok, predsjednik Hrvatske manjinske samouprave, podsjetio je na dugu suradnju s hrvatskim gradovima, a za primjer je naveo Osijek, Samobor i Pulu.

Po priopćenju gradonačelnik je kazao da će osnova buduće suradnje biti Hrvatska manjinska samouprava u Pečuhu i Hrvatsko-mađarski obrazovni centar »Miroslava Krlež«.

Izložba slika Jasminke Selig

Samostalna izložba članice Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo« Jasminke Selig pod nazivom »Gina 08« bit će otvorena u ponedjeljak, 3. studenoga, u klubu ljubitelja lijepih umjetnosti »Aliass« (Cara Dušana 4) u Subotici. Izložbu će otvoriti Jakov Makai, slikar i teolog. Otvorenje je u 18 sati, a izložba će se moći pogledati do 17. studenoga.

U Subotici održani, sedmi po redu, Dani Balinta Vujkova

U znaku hrvatske knji

Bogatim programom dopunjenim i novim sadržajima – ustanovljavanjem nagrade za životno djelo te mini sajmom hrvatskih nakladnika – ovogodišnje izdanje Dana uspjelo je opravdati svoj podnaslov »dana hrvatske knjige i riječi«

Piše: Davor Bašić Palković

Lazar Merković, laureat novoustanovljene književne nagrade za životno djelo

Mini sajmom hrvatskih nakladnika, kao što smo već u prošlom broju pisali, otpočeli su ovogodišnji »Dani Balinta Vujkova«, jedna od najvećih i najznačajnijih kulturnih manifestacija hrvatske zajednice u Vojvodini, koja je u trajanju od 22. do 26. listopada održana u Subotici. U namjeri da privuče što širu publiku, programski segment

Dana namijenjen djeci »Narodna književnost u školama« održan je u četvrtak (opširnije na stranicama rubrike Hrcko), kada je predstavljena za ovu prigodu tiskana knjiga »Mali diplomat«, u izdanju Hrvatske čitaonice.

STRUČNI SKUP: Stručno-znanstveni skup, kao središnji događaj »Dana«, ove je godine okupio mahom predavače iz Vojvodine, ali i

iz Hrvatske te Austrije. Uz već tradicionalnu temu posvećenu sakupljačkom i književnom radu Balinta Vujkova, ove je godine naglasak skupa stavljen na liriku Hrvata u Podunavlju.

A upravo o toj temi govorili su: dr. sc. *Sanja Vulić* iz Zagreba (»Lirika Hrvata u Mađarskoj i Rumunjskoj«), dr. sc. *Nikola Benčić* iz Austrije (»Lirika Hrvata u Austriji«), te izlagači iz Vojvodine: *Ivan Andrašić* (»Sonta u stihu i stih u Sonti«), *Marija Šeremešić* (»Šo-

znanstveni skup bio je prilika i za sumiranje književne produkcije Hrvata »od Dana do Dana«, a te se zadaće ponovno prihvatio književnik Tomislav Žigmanov. Kako je istaknuo, u tom je razdoblju objavljeno 28 različitih književnih djela i publikacija, od čega najviše knjiga poezije (9). Po broju izdanja, od nakladnika i dalje prednjači NIU »Hrvatska riječ«, aktivni su bili i ostali hrvatski nakladnici iz pokrajine, a zadržana je i institucija samizdata.

Iduće godine o književnim časopisima

U okviru stručno-znanstvenog skupa najavljeno je kako bi tema iduće godine trebala biti – književni časopisi Hrvata u Podunavlju. Kao jedan od zaključaka navedena je potreba sustavnog praćenja i ponovnog tiskanja djela hrvatske književnosti u Bačkoj.

Također, naglašena je i potreba uspostavljanja institucije književne kritike ovdašnjih djela pisanih na hrvatskom jeziku, poglavito u časopisima (»Klasje naših ravni«) i novinama (tjednik »Hrvatska riječ«).

kačka lirika«), *Lazar Francisković* (»O zbirci narodnih pjesama i poslova 'Narodno blago – svatovske pjesme' prisvitlog Blaža Raića iz 1910.«) i *Željka Zelić* (»Lirika bačkih Hrvata u 20. stoljeću«).

S druge strane, Vujkovljevim književnim djelom u svojim su se radovima bavili: *Milovan Miković* (»Sva lica smrti u djelima Balinta Vujkova«), *Zlatko Romić* (»Dakazmi u djelima Balinta Vujkova«) i *Vojislav Sekelj* (»Lirika Balinta Vujkova«). Na stručnom skupu sudjelovali su i *Tomislav Žigmanov* (»Crtica o tzv. književnim sadržajima u 'Bunjevačkom govoru s elementima nacionalne kulture'«) i *Katarina Čeliković* (»Sakupljač narodne lirike Ive Prčić«).

KNJIŽEVNA PRODUKCIJA: Po već ustaljenoj praksi, stručno-

Prema Žigmanovljevim riječima, jedan od problema s kojima se suočavaju ova djela jest da ona nisu doživjela svoje promocije što književni sustav podrazumijeva. On je također naveo kako ne postoje ozbiljniji mehanizmi selekcije pri objavljivanju djela, kao i da nema književne kritike koja bi ova djela vrjednovala i stavljala u kontekst dosadašnjeg stvaralaštva na hrvatskom jeziku na ovom području.

NAGRAĐA LAZARU MERKOVIĆU: Organizacijski odbor manifestacije ove je godine ustanovio nagradu za životno djelo na području književnosti među Hrvatima u Vojvodini, koja nosi ime Balinta Vujkova Dide. Prvi njezin laureat je subotički književnik i novinar *Lazar Merković*, koji je prije dvije godine obilježio šest desetljeća

ge

stvaranja. Nagrada mu je uručena pred punom dvoranom subotičke Gradske kuće, neposredno prije nastupa poznate makarske klape »Adrion« (opširnije na stranici 15).

Obrazlažući nagradu, član Organizacijskog odbora Dana Balinta Vujkova, književnik i filozof Tomislav Žigmanov je istaknuo kako je Lazar Merković jedna od rijetkih institucija hrvatske književnosti u Vojvodini. »Svojim

Stručno znanstveni skup je ove godine okupio sudionike iz Vojvodine, Hrvatske i Austrije

Po prvi puta priređen je mini sajam hrvatskih nakladnika

književnim opusom tematski je proširio i umjetnički osuvremenio prostore književnog elaboriranja u ovdašnjim regionalnim književnostima, napravivši radikalni otklon od uveliko samoskrivljene zakašnjelosti romantizmom, tradicionalizmom, diletantizmom, koji su još uvijek prisutni, približivši tako ovdašnjem čovjeku sadržaje koji uveliko korespondiraju s njegovim iskustvom«, rekao je, među ostalim, Žigmanov.

NASTAVITI ZAPOČET POSAO: Zahvaljujući na nagradi Merković je kazao kako je duboko dirnut ovim prelijepim trenutkom. On je ovom prigodom podsjetio da je djelo Balinta Vujkova golemo,

te da osim neosporive književne vrijednosti, ima i filološko, etnografsko, sociološko i antropološko značenje, kao i posebnu nacionalnu vrijednost. »Obveza i dužnost sadašnjih naraštaja trebala bi biti usmjerena na pothvate koji će nastaviti započeti posao Balinta Vujkova i njegovih sljedbenika, te se usredotočiti na posao objavljivanja, ili ukoričavanje 'Sabranih djela Balinta Vujkova'. Radujem se što sam više od pet desetljeća bio jedan od njegovih najbližih suradnika, zatim urednik, izdavač i prikazivač djela Balinta Vujkova. Na tom poslu su mi pomogli mnogi, te je ova nagra-

da i dio njihovih zasluga«, rekao je laureat Lazar Merković.

Osim priznanja, Lazar Merković je dobio i nagradu koju, uz novčani dio, čini i slika subotičke grafičarke *Jasmine Vidaković-Jovančić*.

Velikom brojem priredaba, kao i novim sadržajima – ustanovljavanjem nagrade kao potrebe priznavanja i valorizacije autora koji su obilježili hrvatsku književnost u Vojvodini i mini sajmom hrvatskih nakladnika koji je zasad bio samo izložbenog tipa – ovogodišnje izdanje Dana Balinta Vujkova uspjelo je opravdati svoj podnaslov »dana hrvatske knjige i riječi«.

Predstavljene »Šaljive narodne pripovijetke«

U okviru manifestacije predstavljena je i knjiga Balinta Vujkova »Šaljive narodne pripovijetke« objavljena nedavno u izdanju NIU »Hrvatska riječ«. Kako je istaknuto, riječ je o reizdanju knjige koja je prvi put tiskana 1958. godine, koja je prilagođena današnjem vremenu i saznanjima koja su stečena uz pomoć jezikoslovaca. O knjizi su govorili njezini priređivači Lazar Merković i Milovan Miković, dok je pripovijetke kazivao glumac Bela Francišković.

Godišnji koncert Subotičkog tamburaškog orkestra

Tambura za sva vremena

I ovoga je puta Subotički tamburaški orkestar pokazao svoje umijeće i velike mogućnosti ovog tradicionalnog instrumenta. Mnogi tamburu smatraju instrumentom koji je namijenjen tradicijskoj glazbi i folkloru, no STO pokazuje kako je tambura svestrani instrument kojim se može raditi više nego ljudi mogu zamisliti.

Kao i svake godine i ovoga su puta oni pripremili novi repertoar koji u Subotici nije izvođen do sada. Bilo je puno sati rada i uvježbavanja, a da je tako pokazalo se i na koncertu, koji je održan 23. listopada u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici, te je zbog velike zainteresiranosti ponovljen i 30. listopada.

Od samog osnivanja orkestar se izdvajao od drugih po iznimnom izvođenju klasične glazbe, a to su potvrdili i glazbeni stručnjaci i kritičari. Klasičnim skladbama orkestar je postigao najveće uspjehe i prilikom mnogobrojnih gostovanja u inozemstvu. Aranžmane za sve ove kompozicije uradio je *Zoran Mulić*, koji je i direktor ovoga orkestra, a ujedno je zaslužan i za posebnu izvedbu. Glazbeni stručnjaci ovaj pravac zovu »simfonizam u tamburaškoj glazbi«.

Ravnatelj ovoga orkestra je *Stipan Jaramazović*, dok je na ovom koncertu koncertmajstorica bila *Sonja Berta*.

Izvedbama klasičnih skladbi orkestar je postigao najveće uspjehe

Na programu su se našle narodne melodije te klasične skladbe, kao što su »Valcer broj 2« *Dmitrija Šostakovicha*, »Igra sabljama« *Arama Hacaturijana*, »Carmencita«, »Laka konjica« *Franca Suppea*, »Valcer cvijeća« iz baleta Krcko Orašić *Petra Iljiča Čajkovskog*, »Pepeljuga« *Djoakina Rosinija*, uvertira za poznatu operu

»Karmen« *Žorža Bizeta*, te nekoliko evergrin melodija »Sleep wolk« i »La bamba«.

Osim Subotičkog tamburaškog orkestra predstavili su se i vokalni solisti: *Antonija Piuković*, *Ivana Mulić*, *Antun Letić* – *Nune* i *Josip Francisković*.

Ž. Vukov

Predstavljanje 8. sveska »Leksikona« u Plavni

Poziv na suradnju

U organizaciji HKUPD »Matoš«, u Plavni je u nedjelju 26. listopada predstavljen 8. svezak »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca«. Zalaganjem Društva, poglavito povijesno-istraživačkog odjela ove udruge, bilo je ovo prvo predstavljanje nekog sveska Leksikona u ovom mjestu.

U predstavljanju su sudjelovali: dr. *Slaven Bačić*, prof. *Katarina Čeliković* i vlč. *Josip Štefković*.

Skup, kome je nazočilo pedesetak osoba iz Plavne, Bača, Bošana i Vajske, otvorila je *Kata Pelajić*, voditeljica povijesno-istraživačkog odjela HKUPD »Matoš«. Ona je, među ostalim, naglasila kako se ovakvi programi s područja »visoke kulture« rijetko događaju u ovom kraju, te da se djelovanje većine hrvatskih udruga temelji još uvijek samo na folkloru.

Glavni urednik Leksikona dr. *Slaven Bačić* pojasnio je kako je nastala ideja o Leksikonu, kako je dobio ovaj naziv i kako se, zapravo, radi na ovom višegodišnjem kapitalnom djelu. Naveo je i koji se znameniti šokački Hrvati nalaze u pojedinim svescima, a pojasnio je da se Leksikon bavi ne samo prošlošću nego i sadašnjosti. U 8. svesku, primjerice, obrađena je, pod pojmom Gradovrh, manifestacija »Tragovi Šokaca od Gradovrha do Bača 1688.-2008.«. U

Leksikonu su obrađeni i pojmovi kao što su: Agrarna reforma, Milovan Đilas i dr., a dr. Bačić je iscrpno pojasnio razloge obrade ovih natuknica. Naveo je i kako se broj suradnika od 1. do 8. sveska značajno povećao tako da je u 8. svesku svojim priložima sudjelovalo čak 56 osoba različitih zanimanja. Kao što je već poznato, u 8. svesku obrađene su natuknice koje počinju slovom G, od naselja Gabrić, pa do franjevačkog provincijala Emerika Gyulanskog. Dr. Bačić je spomenuo i suradnike iz ovog kraja, a na koncu izlaganja pozvao je na suradnju sve koji to mogu i žele.

Vlč. *Josip Štefković*, koji je također suradnik Leksikona, govorio je kako je on sam započeo prikupljanje raznih podataka i kako to i drugi mogu raditi. Pri tome nije važno neko osobito obrazovanje nego volja i upornost. I on je pozvao sve na suradnju i istraživanje kako bi očuvali svoj identitet i baštinu.

Prof. *Katarina Čeliković* je pozvala sve nazočne na suradnju i skupljanje starih knjiga, kalendara, novina, što se još uvijek može naći u gotovo svim kućama. Njezino izlaganje imalo je i edukativan karakter. Pojasnila je neke pojmove iz 8. sveska, a govorila je i o groktalicama

Vlč. *Josip Štefković*, *Slaven Bačić* i *Katarina Čeliković*

koje su gotovo zaboravljene u našoj zajednici. Također, ponudila je pomoć »Matošu« u osnivanju knjižnice, što se nalazi u planu literarnog odjela udruge.

Zvonimir Pelajić

Etno izložba

Za ovu prigodu domaćini su priredili malu etnografsku postavku, koja je trebala biti samo ukras koji naglašava i samo značenje Leksikona ali je za goste iz Subotice ona imala mnogo ozbiljniji karakter. Njih su zanimali nazivi i namjena postavljenih predmeta, koje su Plavanjci koristili u prošlosti.

Oprezno s prijedlogom od

Piše: Miranda Glavaš-Kul

Nerijetko čujem rečenice poput ove: »Mama od Ivane mi je rekla da joj kupim kruh.«

Nije dobro umjesto posvojnoga pridjeva upotrijebiti imenicu s prijedlogom *od*. Stoga je trebalo reći: *Ivanina mama*, umjesto: *mama od Ivane*. Ova je pogreška ukorijenjena kod velikoga broja govornika hrvatskoga jezika.

Posvojni pridjevi odgovaraju na pitanja:

- Čiji je pas? Hrvojev pas.
- Čija je kuća? Susjedova kuća.
- Čije je pletivo? Bakino pletivo.

Posvojnim pridjevima iskazujemo pripadnost, a imenicama u genitivu ispred kojih je prijedlog *od* izričemo građu. Ukoliko se posvojni pridjevi tvore od imenica koja su vlastita imena, pišu se velikim slovom samo ako završavaju na *ov*, *ev*, *in*: Marko – Markov, Hrvatica – Hrvatičin, Ena – Enin... Ostali pridjevi tvoreni od vlastitih imena pišu se malim slovom, a to su pridjevi na *ski*, *ški*, *čki*: Split – splitski, Omiš – omiški, Subotica – subotički...

Nije dobro reći:

- Jesi li pročitala roman »Povratak Filipa Latinovicza« od Miroslava Krleže?

Pitanje možemo ljepše i točnije postaviti upotrijebimo li **posvojni pridjev**:

- Jesi li pročitala **Krležin** roman »Povratak Filipa Latinovicza«?

Ili **posvojni genitiv**:

- »Jesi li pročitala Povratak Filipa Latinovicza« **Miroslava Krleže**?

Uz imenice (i druge imenske riječi) u genitivu možemo rabiti prijedlog *od*, ali samo kada izričemo građu. Nećemo pogriješiti ukoliko kažemo:

- Prvi je prašćić sagradio kuću od slame, drugi od drveta, a treći od cigala.

U ovome smo primjeru rekli od čega je nešto izgrađeno te smo pravilno upotrijebili prijedlog

od. Ukoliko iskazujemo pripadnost, rabiti ćemo posvojni pridjev umjesto prijedloga *od* i imenice u genitivu. Kada govorimo o građi, možemo rabiti prijedlog *od* i imenicu u genitivu:

- Baka je napravila džem od šljiva.
- Kušala sam domaći sok od maline.

No često nam je uobičajeniji izraz s posvojnim pridjevom: narančin sok, jabučni ocat, zlatni lančić, umjesto: sok od naranče, ocat od jabuke, lančić od zlata.

Ukoliko odlučimo »izbjeci« prijedlog *od*, nećemo pogriješiti. Stoga ovu kratku riječ trebamo rabiti samo kada izričemo građu, a ne možemo ju izreći posvojnim pridjevom.

Povijest hrvatske književnosti

Srednji vijek

Piše: Miranda Glavaš-Kul

Hrvati su književno progovorili, prije desetstogodina, rečenicom: U ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Zazivajući Božji blagoslov riječima koje su uklesali u kamen Bašćanske ploče, da ih vrijeme ne izbriše, svjedoče o postojanju hrvatskoga pisma i jezika, naroda i kralja te pravnoj uređenosti države na početku 12. stoljeća. Današnje shvaćanje književnosti bitno se razlikuje od srednjovjekovnog jer su se tada pod pojmom književnosti svrstavali povijesni i zakonski tekstovi, gotovo sve što je bilo zapisano jer toga ne bijaše mnogo.

Iako nije doslovce prvi i najstariji dokument hrvatskoga jezika, Bašćanska ploča simbolički stoji na početku hrvatske srednjovjekovne književnosti. Tijekom srednjega vijeka Hrvati su se služili trima pismima: latinicom, glagoljicom i ćirilicom, a o svojoj su kulturi svjedočili na tri jezika: latinskom, straoslavenskom i starohrvatskom. Najstarije potvrde narodnoga jezika pronalazimo u epigrafskim natpisima, tri najvažnija su: Plominski natpis, Valunski natpis i Krčki natpis. Najstariji spomenik liturgijskoga sadržaja, a ujedno i prvi spomenik hrvatske redakcije crkvenoslavenskoga jezika, su »Bečki listići«.

Hrvatsku srednjovjekovnu prozu uglavnom čine pravno-povijesni dokumenti, legende, apokrif i hagiografije (životopisi kršćanskih sve-

Bašćanska ploča

taca u književnom obliku). »Ljetopis papa Dukljanina« najprije je bio napisan na slavenskome jeziku, vjerojatno hrvatskim tipom ćirilice, na latinski je jezik preveden u 12. stoljeću. U tom nam je spisu posebno važna i zanimljiva »Legenda o smrti kralja Zvonimira«. Po latinskom apokrifu »Vita Adae et Evae« nastao je hrvatski prijevod »Život Adama i Eve«. U zapadnoeuropskoj, pa i hrvatskoj, kulturi javljaju se prvi svjetovni romani. Talijansko moralističko djelo »Fiore di virtù« prevedeno je na hrvatski jezik pod naslovom »Cvet vsake mudrosti«. Sačuvano je nekoliko glagoljskih rukopisa i jedan pisan bosančicom (hrvatskom ćirilicom). U glagoljaškim zbornicima iz 15. st. sačuvana je popularna prirodosnanstvena enciklopedija »Lucidar«, a

viteški roman o Troji, »Rumanac trojski«, sačuvan je u nekoliko glagoljskih rukopisa.

Počeci hrvatskoga pjesništva vezani su uz liturgiju. Naše najstarije sačuvane pjesme bile su namijenjene javnom pjevanju, a vezane su uz velike crkvene blagdane Božić i Uskrs. Jedna od najstarijih pjesama na hrvatskome jeziku zasigurno je »U se vrime godišća«. Kako je poezija u srednjem vijeku bila iznimno popularna, razvija se dijaloška forma pasionske tematike čiji razvoj dovodi do pojave srednjovjekovne drame. Najomiljenija dramska pjesma bila je Plač Marijin. Ona govori o Marijinu doživljaju smrti Isusa Krista. Najčešću dramatizaciju doživljavale su legende o mučenicima koji su proglašeni svecima. O svetišci Margariti dramatizirana je »Muka svete Margarite«.

Važno mjesto u hrvatskoj književnosti zauzima marijanska tematika. U okviru marijanske književnosti posebno mjesto zauzima Šibenska molitva iz 14. stoljeća. Značajna je jer je pisana latinicom i čistim hrvatskim narodnim jezikom, a prema dosadašnjim saznanjima nije prijevod, nego je izvorna hvala (lauda) pjesma Gospi.

Vrhunac hrvatske srednjovjekovne književnosti zasigurno je prva hrvatska tiskana knjiga Misal po zakonu rimskoga dvora iz 1483. Samo 28 godina nakon Gutenbergova izuma, negdje u Hrvatskoj, tiskana je prva hrvatska glagoljska knjiga. Od tada knjiga postaje pratiteljicom Hrvata u povijesnim kušnjama i kako navodi akademik Dubravko Jelčić u »Povijesti hrvatskoga jezika«: »Knjiga je duhovno oružje kojim su Hrvati branili svoj opstanak i samobitnost.«

Predstavници nekoliko biskupija u Petrovaradinu

Sastanak Caritasovih volontera

U Petrovaradinu je 25. listopada u crkvi posvećenoj Gospi Tekijskoj (Snježnoj Gospi) održan sastanak Caritasovih volontera svih biskupija. Budući da su se okupili predstavnici nekoliko biskupija, a ne samo Srijemske, ovaj događaj je u velikoj mjeri dobio na značaju. Prisutnima se na samom početku obratio nadbiskup *Stanislav Hočevar* izrazivši tom prilikom veliko zadovoljstvo što se okupio doista velik broj volontera. Kroz njegovo izlaganje u više navrata je istaknuto da se ne treba i ne smije dopustiti da u našim zajednicama postoje pojedinci koji su u nekoj potrebi, a da mi ne poduzimamo ništa u vezi toga. Nakon ovog pozdrava i izlaganja volonterima se obratio *Vladislav Varga*, direktor na-

cionalnog Caritasa, koji je u kratkim crtama naglasio značaj Caritasa i što bi on doista trebao predstavljati na svim razinama jednog društva. *Danijel Galun*, koordinator župnog Caritasa u Srbiji i Crnoj Gori, upoznao je nazočne s daljnjim programom samog sastanka. Tom prilikom je iznio svoj stav, kada je u pitanju karitativni rad, a zatim dao riječ pateru *Tadeju Vojnoviću*, koji je govorio o paraleli između apostola Pavla i Caritasa iz teološkoga ugla i u praksi. Na kraju ovog svog izlaganja pater Tadej je dao zaključak da mi možemo o Caritasu razgovarati samo na temelju novoza- vjetnih činjenica, da je Caritas vjernički čin prepoznavanja otajstva Krista, čin prepoznavanja otajstva krštenja, djelo Crkve, tj. kršćanske zajednice u jednom mjestu u kojoj se događa Crkva te da se samim tim ne može odijeliti od nje, i da Caritas treba voditi i nadzirati starješina Crkve. Zatim je uslijedio rad volontera po grupama u okviru koga se razgovaralo o svemu što se do tada kroz izlaganja čulo, ali i o tome kako bi se mogli animirati ljudi na nivou župa da se više posvete karitativnom radu. Animatori koji su predvodili grupe nakon toga su u kratkim crtama izložili o čemu se razgovaralo i tom prilikom se moglo čuti dosta veoma korisnih ideja od kojih je osnovna uglavnom bila ta, da se moraju prevazići sve razlike među ljudima i da je svaki čovjek u potrebi ili čovjek koji pati na bilo koji način – naš brat. Svih pet grupa volontera došlo je do zaključka da je ljubav i volja da se čini mnoštvo malih žrtvi da bi se pomoglo bližnjem u potrebi osnovni pokretač kvalitetnog karitativnog rada. Nakon izlaganja animatora grupa uslijedila je svečana sveta misa, kao kruna ovog sastanka. Nju je predvodio nadbiskup Stanislav Hočevar, uz prigodnu propovijed. Na samom kraju susreta izrazio je želju da sljedeće godine bude još veći broj volontera i zamolio je da Božji blagoslov i Duh Sveti budu glavni motiv svih budućih karitativnih aktivnosti.

Danijela Lukinović

Dan zahvalnosti u crkvi sv. Jakova u Plavni

Darove ove stavljamo pred Tebe

Na Misijsku nedjelju i molitvom se sjećamo naših svećenika, redovnika, braće i sestara, koji se žrtvuju na nepreglednom misijskom polju. U župnoj crkvi sv. Jakova u Plavni slavljena je sveta misa zahvalnica za sve plodove što nam ih je Bog podario ove godine. Sveta misa je prikazana za sve župljane, koji su ovoga puta gotovo potpuno ispunili crkvu. Bog nam je pomogao da je renoviramo i oličimo tako da izgleda kao nova. Za to je najzaslužniji naš župnik vlč. *Josip Štefković*, koji je i predvodio misno slavlje, ali bez Božje pomoći ovo se ne bi moglo uraditi.

Misno slavlje krasila su djeca, ovoga puta obučena u prekrasne narodne nošnje i time su ovaj događaj i susret s Bogom podigla na višu razinu. I neki odrasli župljani bili su u narodnim nošnjama, što je sve skupa predstavljalo živi ukras u našoj crkvi i svim vjernicima koji su u zajedništvu prisustvovali ovoj svetom misi zahvalnici. Lijepo je bilo čuti kako naša djeca čitaju i prinose simbolične darove vlč. Josipu kod oltara: križ, svijeću, Bibliju, cvijeće, voće, povrće, hostije, vino, vodu... Naravno, sve je to bilo popraćeno pojašnjavanjem duhovnog značenja ovih darova. Župnik je prigodan program s djecom pripremio sam, a kao i uvijek održao je vrlo sadržajnu i poučnu propovijed i potakao nas na razmišljanje o zahvalnosti Bogu i bližnjima te o samoj našoj vjeri, načinu života i odnosa prema Bogu i ljudima. U propovijedi je glavni naglasak bio na potrebi zahvaljivanja Bogu za sve, jer On nas je stvorio i bez Njega ne bismo ništa mogli uraditi. Mi često to zaboravljamo, a zbog svog egoizma nezahvalni smo i svojim bližnjima. U ovom životu trebali bismo zahvaljivati na svemu i onda kada ima dobrih plodova, ali i kada smo u krizi, bolesti, tjeskobi, jer Bog je i tada s nama.

Na koncu misnog slavlja vlč. Josip je svima zahvalio, i onima koji su mu pomogli u pripremi ovog događaja i onima koji su sudjelovali u njemu.

Zvonimir Pelajić

Piše:

mons. dr. Andrija Kopilović

Nebeska Crkva – zajednica svetih – naša Crkva

Slijedi me!

Sutra je svetkovina Svih Svetih. Jedan blagdan koji nas sve objedinjuje. Radi se naime o činjenci da je nebeska Crkva – zajednica svetih – naša Crkva. Povezanost nas, zemaljskih putnika i nebeske Crkve je nerazdvojiv. Stoga je sutrašnji dan osobita prilika štovanja, sjećanja i zahvalnosti. O toj povezanosti nas sa Svetima II. Vatikanski sabor posebno naučava kada govori o općinstvu svetih: Dok ne dođe Gospodin u svome veličanstvu i svi anđeli s njim i dok mu, kad jednom bude uništena smrt, ne budu podložne sve stvari, neki su od njegovih učenika putnici na zemlji, neki se – ostavivši ovaj život – čiste, a neki uživaju slavu gledajući »jasno trojedinoga Boga kakav jest«, a ipak svi, iako na različitom stupnju i na različit način, sudjelujemo u istoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu i pjevamo istu pjesmu slave našem Bogu. Jer svi koji su Kristovi, imajući njegova Duha, tvore jednu Crkvu i među sobom su sjedinjeni u njemu. Sjedinjenje putnika s braćom koji su usnuli u Kristovu miru nipošto se ne prekida, dapače, po trajnoj se vjeri Crkve jača u saopćavanju duhovnih dobara. Zbog toga naime što su nebeski blaženici tješnje s Kristom sjedinjeni, oni jače utvrđuju cijelu Crkvu u svetosti, oplemenjuju štovanje koje ona ovdje na zemlji iskazuje Bogu i na mnogo načina pridonose njezinoj većoj duhovnoj izgradnji. Jer, primljeni u domovinu i stojeći pred Gospodinom, po Njemu, s Njime i u Njemu ne prestaju kod Oca za nas posredovati, prikazujući zasluge koje su stekli na zemlji po Kristu Isusu, jedinome posredniku između Boga i ljudi, služeći Gospodinu u svima i dajući u svom tijelu dopunu za ono što nedostaje Kristovim mukama za Njegovo Tijelo koje je Crkva. Stoga njihova bratska briga mnogo pomaže našoj slabosti.

SVETOST JE MOGUĆE OSTVARITI: Ova spoznaja i vjera nas ohrabruje. Međutim, pred nama stoji jedan zadatak kojega je sveti Augustin tako izazovno postavio: Kad su toliki i tolike mogli, zašto ne bi mogao ti Augustine? Jer je stvarno moguće ostvariti svetost. Slaviti, naime, blagdan Svih Svetih, a ne postaviti pitanje sebi o svetosti bilo bi promašeno. Spomenuti Sabor, kada poziva na svetost kaže: Gospodin Isus, božanski Učitelj i uzor svake savršenosti, svima je i pojedinim svojim učenicima kojega god položaja propovijedao svetost života, kojoj je On sam i početnik i usavršitelj: »Budite dakle savršeni kako je savršen vaš nebeski Otac« (Mt 5,48). Svima je poslao Duha Svetoga da ih iznutra potiče da Boga ljube svim srcem, svom dušom,

Ovih dana ćemo se često zaustaviti na grobovima dragih osoba.

Zastanemo, pomolimo se i razmišljamo. O čemu? Vjerojatno nas za te grobove veže zahvalnost. Često puta sjećanje koje je dio nas.

Pokušajmo ovih dana gledati barem neke grobove s pitanjem: Kako su živjeli? Vjerojatno ćemo u duši osjetiti odgovor koje su vrednote ostvarili da nam i nakon toliko godina još uvijek govore. Ne govori nam spomenik, koji može biti i lažna veličina, govori nam srce jer točno osjećamo što je to u njihovom životu što je neprolazna vrednota koju nije izjeo ni moljac vremena ni odnijela zaborav. To su sveci. Oni koji nam iz groba poručuju kao svojim potomcima da se na vrijeme »otrijeznimo«, razmislimo, možda i obratimo.

svom pameću i svom snagom svojom, i da se međusobno ljube kako je Krist ljubio njih. Kristovi sljedbenici, pozvani od Boga ne po svojim djelima, nego po odluci i milosti Njegovoj, i opravdani u Isusu Gospodinu, postali su po krštenju vjere uistinu Božja djeca i dionici božanske naravi, i zato uistinu sveti. Oni dakle moraju uz Božju pomoć živeti držati i usavršiti svetost koju su primili. Apostol ih opominje da žive »kako se pristoji svetima« (Ef 5, 3) i da se obuku »kao izabranici Božji, sveti i ljubljani, u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost« (Kol 3, 12), i neka imaju plodove Duha za posvećenje. A budući da svi činimo mnoge pogreške, neprestano trebamo Božje milosrđe i svaki dan moramo moliti: »I oprostí nam naše dugove« (Mt 6, 12).

SLIJEDITI ISUSOV PRIMJER: Svima je dakle jasno da su svi vjernici, bilo kojeg staleža i stupnja, pozvani na potpuni kršćanski život i na savršenu ljubav. Po toj se svetosti i u zemaljskom društvu promiče humaniji način života. Da postignu tu savršenost, neka vjernici upotrebljavaju sile primljene po mjeri po kojoj ih je Krist darivao, da – slijedeći njegov primjer i postavši slični njegovoj slici, u svemu slušajući Očevu volju, svom se dušom posvete slavi Božjoj i službi bližnjemu. Tako će svetost Božjega Naroda dati obilate plodove, kako u povijesti Crkve to izvrsno dokazuju životi tolikih svetaca.

Ovih dana ćemo se često zaustaviti na grobovima dragih osoba. Zastanemo, pomolimo se i razmišljamo. O čemu? Vjerojatno nas za te grobove veže zahvalnost. Često puta sjećanje koje je dio nas. Pokušajmo ovih dana gledati barem neke grobove s pitanjem: Kako su živjeli? Vjerojatno ćemo u duši osjetiti odgovor koje su vrednote ostvarili da nam i nakon toliko godina još uvijek govore. Ne govori nam spomenik, koji može biti i lažna veličina, govori nam srce jer točno osjećamo što je to u njihovom životu što je neprolazna vrednota koju nije izjeo ni moljac vremena ni odnijela zaborav. To su sveci. Oni koji nam iz groba poručuju kao svojim potomcima da se na vrijeme »otrijeznimo«, razmislimo, možda i obratimo. Ti grobovi naših predaka govore o drami života koja je završena pobjedom. To su sveci. Dakle, ne trebamo ići ni daleko ni široko, trebamo ići na grobove svojih predaka i vjerojatno ćemo naći u tom »besmrtnom lancu« po koji uzor kojega trebamo slijediti, koji nas poziva i poručuje: slijedi me!

Republika Srbija, Autonomna Pokrajina Vojvodina, Grad Subotica, Povjerenstvo za dodjelu stipendije

Broj: 1-67-51/08, Dana: 28.10.2008. godine, Subotica

Temeljem članka 10. stavak 1. točka 3. i članka 19. Odluke o stipendiranju studenata s teritorija Grada Subotice (»Službeni list Općine Subotica«, broj 12/2007 i 33/2007),

Povjerenstvo za dodjelu stipendije dana 28. 10. 2008. godine, raspisuje

NATJEČAJ

ZA STIPENDIJE ZA STUDENTE S TERITORIJA GRADA SUBOTICE ZA ŠKOLSKU 2008./2009. GODINU

I.

Dodjeljuje se:

- 51 stipendija na prijedlog Udruge za pomoć učenika i studenata »Dezső Kostolányi«, (telefon: 552-626)
- 32 stipendije na prijedlog Udruge »Antonije Hadžić«, (telefon: 553-583),
- 16 stipendija na prijedlog Hrvatskog društva za pomoć učenicima »Bela Gabrić« (telefon: 064 253-93-60) i
- 31 stipendija na prijedlog Povjerenstva za dodjelu stipendije.

II.

Na natječaj za dodjelu stipendije mogu se prijaviti studenti pod sljedećim uvjetima:

- da su državljani Republike Srbije i da imaju prebivalište na teritoriju Grada Subotice i
- da upisuju bilo koju godinu osnovnog studija fakulteta ili visokih škola strukovnih studija (bivše više škole) čije je sjedište na teritoriju Republike Srbije.

III.

Stipendiju ne ostvaruje student:

- koji ima status apsolventa,
- koji je u radnom odnosu,
- u godini u kojoj ponavlja aktualnu godinu,
- ako tijekom školske godine napusti školovanje
- ako je navršio 26 godina života ili
- koji koristi druge stipendije.

IV.

Uz zahtjev za dodjelu stipendije prilažu se sljedeći dokumenti:

1. popunjeni obrazac prijave;
2. kratki životopis;
3. originalna potvrda o upisu na fakultet ili visoku školu strukovnih studija (bivše više škole) ili o upisu naredne godine studija;
4. potvrda o prosjeku ocjena tijekom prethodnih godina studija (svjedodžbe o uspjehu za srednjoškolske);
5. preslik osobne iskaznice studenta.
6. izjava da ne koristi druge stipendije.

V.

Odluku o ostvarivanju prava na dodjelu stipendije donosi Gradonačelnik na prijedlog Povjerenstva za dodjelu stipendije, odnosno Udruge.

VI.

Student - korisnik stipendije gubi pravo na stipendiju tijekom školovanja u slučaju da Povjerenstvo ustvrdi kako je korisnik stipendije prilikom konkuriranja na natječaj za stipendiju dao lažne ili neistinite podatke o sebi ili o njegovu statusu.

U slučaju da student - korisnik stipendije tijekom školovanja izgubi pravo na stipendiju, sukladno prethodnom stavku dužan je vratiti stipendiju u cijelosti, u roku mjesec dana od dana prijama obavještenja s razlozima raskida ugovora potpisanog od strane Gradonačelnika.

U slučaju da student - korisnik stipendije tijekom školske godine napusti školovanje, dužan je o tomu obavijestiti davatelja stipendije u roku od pet radnih dana.

Stipendiju koju student - korisnik stipendije primi nakon napuštanja studija dužan je u roku pet radnih dana vratiti davatelju stipendije.

VII.

Po provedenom postupku, temeljem Odluke o dodjeli stipendije, sa svakim stipendistom pojedinačno zaključuje se Ugovor o stipendiranju, između Grada Subotice i korisnika stipendije.

Student kojemu se dodjeljuje stipendija, ima obvezu u prvih 6 mjeseci po završetku studija tražiti zaposlenje na teritoriju Grada Subotice.

Student – korisnik stipendije koji zasnjuje radni odnos, ima obvezu najmanje dvije godine biti uposlen na teritoriju Grada Subotice.

Student – korisnik stipendije dužan je prilikom prvoga zapošljavanja o tomu obavijestiti Službu za društvene djelatnosti Gradske uprave Subotica s priloženom potvrdom poslodavca.

Ukoliko se student – korisnik stipendije u roku godinu dana od dana prijama posljednje rate stipendije ne javi davatelju stipendije s potvrdom iz prethodnoga stavka ili s potvrdom Nacionalne službe za zapošljavanje da se vodi kao nezaposlena osoba, nastaje mu obveza cjelokupni iznos stipendije vratiti davatelju stipendije u roku mjesec dana od dana zaprimanja obavijesti o nastaloj obvezi koju će mu uputiti Služba za društvene djelatnosti Gradske uprave Subotica.

VIII.

Iznos stipendije po studentu je u visini iznosa stipendije na koji se ne plaća porez na dohodak građana po Zakonu o porezu na dohodak građana (»Službeni glasnik RS«, broj 24/2001, 80/2002, 135/2004, 62/2006, i 65/2006).

Stipendija se isplaćuje studentu za školsku godinu u 12 jednakih mjesečnih obroka, mjesečno - najkasnije do 5. u mjesecu za protekli mjesec.

IX.

Natječaj je otvoren do 28. studenoga 2008. godine.

Prijava za natječaj može se preuzeti u Općinskom uslužnom centru ili u Službi za društvene djelatnosti, odnosno na internetskim stranicama Grada Subotice www.subotica.rs

Prijave za dodjelu stipendije po ovom Natječaju podnose se neposredno Povjerenstvu za dodjelu stipendije, s naznakom »Prijava na natječaj za dodjelu stipendije«, Gradski uslužni centar, Subotica, Trg slobode 1.

Nepravodobne i nepotpune prijave neće se razmatrati.

X.

Podrobnije informacije u svezi Natječaja mogu se dobiti u Službi za društvene djelatnosti Općinske uprave Subotica, Trg slobode 1 - III. kat/305, ili na telefon 626-883 i 626-884.

Predsjednik Povjerenstva za dodjelu stipendije
Zoran Marković v.r.

Cijepljenje

Piše: dr. Marija Mandić

Aktualno je vakcinisanje protiv gripa, koliko je to dobro i što se time dobiva. Jesu li ljudi onda sigurni od virusa ili je to vezano samo za neke bolesti?

Gripa i prehlada su zarazne virusne bolesti koje se najčešće javljaju zimi i u rano proljeće. Obje se bolesti prenose kapljičnim putem, tj. udisanjem kapljica iz zraka, s tim da su simptomi gripe jači, a komplikacije teže. Gripu izazivaju tri tipa virusa: tip A, B, i C, a u novije se vrijeme razvilo *cjepivo protiv gripe*. Ono se najprije preporučuje osobama starijim od 65 godina, stanarima i zaposlenicima u staračkim domovima, osobama čiji je imunološki sustav oslabljen rakom (karcinomom), sidom ili nekim drugim kroničnim bolestima (dijabetes, kronična bolest srca, mozga ili bubrega...). Za razliku od gripe, prehladu izaziva više od 200 različitih vrsta virusa te ne postoji pravi lijek ni za jednog od njih.

Cjepiva protiv gripe prave se protiv jednog određenog tipa virusa za koji se pretpostavlja kako će u tom vremenskom razdoblju izazvati infekciju kod većine stanovništva. S obzirom da se i samim cijepljenjem mala doza virusa unosi u organizam neophodno je da u momentu primanja cjepiva protiv gripe osoba nije bolesna niti prehladena. Važno je znati kako je potrebno nekoliko tjedana (nekada i duže) da se imuni (obrambeni) sustav »naoruža« za borbu protiv

gripe nakon cijepljenja. Iako ste cijepljeni, nekoliko dana i tjedana nakon toga niste apsolutno zaštićeni od virusa protiv kojeg je cjepivo napravljeno.

Apsolutna kontraindikacija za primanje cjepiva, znači slučaj kada se cjepivo ne može primiti, je alergija na perje i jaja. Relativne kontraindikacije su one u kojima treba biti oprezan, a to su svježe preboljene prehlade i razne vrste upala. Svatko treba znati i kako ova cjepiva ne pružaju apsolutni imunitet te i pokraj njega može doći do infekcija, kao što su – upale pluća, upale mokraćnog mjehura, prostate, krajnika itd.

Je li potrebno prije dolaska zime ojačati imunitet, te uzimati neke vitamine, med ili nešto slično tome? Ako je potrebno u kojoj mjeri?

Kako biste tijekom zime ostali zdravi i spremni se uhvatiti u koštac s nastupajućom gripom i prehladama svakako savjetujemo određene pripreme. Prije svega, neophodno je ojačati imunološki sustav pravilnom prehranom, prestankom pušenja duhana i uzimanjem velike količine vode svakodnevno (10 čaša na dan). Također redovito i umjereno vježbanje, poput 45-minutne šetnje pet puta na tjedan, jača prirodnu otpornost organizma i smanjuje vjerojatnost dobivanja prehlada i drugih infekcija.

Što se tiče pravilne prehrane neophodno je jesti raznoliku hranu, puno voća i povrća. Prema potrebi uzimajte dodatne količine vitamina A, vitamina skupine B (B1, B2, B5, B6, folna kiselina) i vitamina C, te minerala cinka i bakra. U posljednjih 20 godina svjedoci

smo brojnih ispitivanja o potrebi unošenja velikih količina C vitamina u organizam. Stav je takav da velike količine C vitamina (više od 1 gram dnevno) neće spriječiti pojavu prehlade, ali će zasigurno smanjiti njene simptome i tegobe koje njome nastaju. Također topli napitci, ublažavaju simptome prehlade smanjujući kongestiju, odnosno otečenost sluznice nosa, koja je uzrok nastanka curenja iz nosa tijekom prehlade. Da bi uz to još i spriječili pojavu zapušenog nosa neophodno je na grijača tijela u zatvorenim prostorijama stavljati posudice s vodom radi stalnog vlaženja zraka. Također, nos se može ispirati preparatima na bazi morske vode, a sprejeve na bazi kortikosteroida treba koristiti samo u iznimnim slučajevima i to samo nekoliko dana kad su tegobe i najjače. ■

Poštovani čitatelji,

U želji unapređivanja medicinske strane u našem tjedniku, možete slati svoja pitanja na koja će odgovarati naši liječnici-suradnici.

Pisma možete slati poštom na adresu redakcije ili mailom na:

hrvatskarijec@tippnet.rs

OČNA KUĆA

optika i ordinacija
na jednom mjestu

 551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

Narodna književnost u školi

Djeca vole ono što mogu razumjeti

Dragi moji mali i veliki čitatelji, nadam se da ste poslušali svoje CD-e s radio dramama koje ste dobili na ovogodišnjim VII. danima Balinta Vujkova. Ukoliko niste, još uvijek nije kasno, te iako ga nema, možete ga posuditi od svog prijatelja ili prijateljice.

Neki od vas su sudjelovali na ovoj manifestaciji, pa vjerujem da ste uživali u prekrasnoj predstavi koju su pripremili učenici OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta. Doista, svi su glumci bili prekrasni, kao i scena i kostimi. Svakako pohvala glumcima i naravno učiteljici *Marici Skenderović* koja je režirala ovu predstavu po sada već vama poznatoj pripovijetki *Balinta Vujkova* – »Razlinkavi zec«.

Ova manifestacija »Narodna književnost u školi« održava se u okviru Dana Balinta Vujkova, a ove je godine priređena 23. listopada u dvorani HKC »Bunjevačko kolo«. Predsjednica organizacijskog odbora VII. dana Balinta Vujkova *Katarina Čeliković*, djeci iz vrtića i osnovnih škola iz Subotice koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku objasnila je tko je bio Balint Vujkov. Za one koji ne znaju, evo u kratkim crtama: »Balint Vujkov je 55 godina prolazio salašima, državama i zapisivao što stariji ljudi divane – priče, bajke, pripovijetke i puno, puno knjiga je napisao. Kada je umro, njegove su sve knjige ostavljene nama da ih možemo čitati, a iza njega su ostali njegovi nasljednici koji se brinu da te knjige i dođu do vas.«

Prije predstave, nazočnima je predstavljena knjiga »Mali diplomat«, u kojoj se nalaze igrokazi koji su namijenjeni vama, djeci. Ovu su knjigu dobili na dar svi glumci i sve škole za svoje knjižnice iz koje ćete vi moći posuditi tu knjigu i pročitati ju. Također svi koji su prisustvovali dobili su na dar i već spomenuti CD na kojem se nalaze radio drame. Ovaj nosač zvuka nosi ime »Na vrbi svirala«, koji je snimljen zahvaljujući Uredništvu na hrvatskom jeziku Radio Subotice, u suradnji s Hrvatskom

čitaonicom. CD je predstavila urednica hrvatske redakcije na Radiju Subotica Ljiljana Dulić, koja je djeci pojasnila što su to radio drame. »To su drame u kojima se čuju samo govor i zvukovi. Ne možete vidjeti slike, možete ju samo slušati jer se ona emitira na radiju«, rekla je Ljiljana Dulić. Među dramama koje se nalaze na CD-u su i dvije drame za djecu: »Trnuružica« i »Razlinkavi zec«. Knjigu »Mali diplomat« je za ovu manifestaciju priredila Hrvatska čitaonica. »Knjiga je namijenjena djeci, ima više autora, ali je zanimljivo da se među njima nalazi i dramatizacija dviju pripovijedaka Balinta Vujkova na bunjevačkoj ikavici. Ima i autora izvan Subotice i to iz Sombora i Sonte, tako da je ovdje povezan šokački i bunjevački prostor. Ovi se mjesni govori toliko razlikuju, toliko su šaroliki u svojem bogatstvu, da mislimo kako je zapravo to najveća vrijednost ove knjige«, rekla je Katarina Čeliković.

Gosti na ovoj manifestaciji su kao i prijašnjih godina bili članovi uže obitelji Balinta Vujkova, konzulica Generalnog konzulata RH u Subotici Iva Aranjoš, članica HNV-a zadužena za obrazovanje Stanislava Stantić-Prčić, te Stanka Kujundžić koja je djeci ispričala jednu bunjevačku pripovijetku.

U školi djeca često ne vole narodnu književnost, epske pjesme ili neke epske priče. Na koji način im približiti književnost onako kako bi oni to mogli shvatiti pitanje je koje je zainteresiralo i organizatoricu ove manifestacije. Evo što kaže Katarina Čeliković, kako su odlučili riješiti ovo pitanje: »Upravo radi toga smo mi krenuli drugim putem, djeci sve to napraviti na njima primjeren način, kako je i danas bilo vidljivo. Kad je predstava u pitanju djeca mnogo lakše primaju programske sadržaje koje inače u školi ne vole. Program Dana Balinta Vujkova, djeci približava na najdostupniji način narodnu književnost. Onako kako oni vole. Djeca vole razne medije, ali vole televiziju, vole kazalište. Oni vole predstavu. I ako ćemo iskreno, djeca iz vrtića su najljepše reagirala na predstavu. Svaki put kada je netko lupljen po nosu, oni su iskreno reagirali. Narodna književnost, ako ima dobar oblik, pristupačna je djeci. Ako je djeca sami čitaju onda je to teško. Vidjela sam kako djeca knjige koje smo mi tiskali – »Razlinkavog zeca«, pripovijetke za laku noć i druge, rado drže u rukama. Upravo radi toga treba raditi takve sadržaje koji su njima privlačni. Takav je ovaj nosač zvuka koji će njima biti interesantan. Oni vole slušati CD, gledati filmove, DVD-e i moramo krenuti u tom smjeru. Imali smo i animirani film, te smo radi njih kreirali i ovu predstavu. Sve medije sada već imamo zastupljene. No, ove predstave su najljepše, jer ih djeca gledaju u društvu i više se raduju i bolje ih doživljavaju.«

Ž. Vukov

Hrckov kreativni kutak

Vjerujem kako svi već to znate, no, ipak da vas podsjetim. Ovoga vikenda nas očekuju dva blagdana – Svih svetih i Dušni dan ili, kako se drugačije u narodu zove, Mrtvi dan.

Blagdan Svih svetih se obilježava 1. studenoga, kada se sjećamo svih koji su sveti. Dušni dan je 2. studenoga, a tada se sjećamo svih naših dragih pokojnika. Tih dana se osobito moli za pokojnike, te na blagdan Svih svetih navečer od 19–20 sati zvone zvona svih crkava i u to bi vrijeme svi u obitelji trebali moliti za svoje pokojnike. Tada svakako posjećujemo groblje, te na groblje obično nosimo blagoslovljenu vodu (svetu vodu), cvijeće i svijeće.

Ovoga puta na grob možete ponijeti i nešto u vašoj izradi. Svakako se prvo posavjetujte s roditeljima i, ako je potrebno, potražite njihovu pomoć. Ove lampione možete napraviti i kao ukras za vašu sobu.

Evo što vam je sve potrebno:

škare
paus-papir
ljepilo
karton
svijeća (mala)
flomasteri

Način izrade:

Paus-papir izrežite na željenu veličinu (otprilike 20x25 ili 25x30 cm).

Također izrežite i karton u trakice iste duljine kao što je paus-papir, a širine 1 cm.

Flomasterima ukasite lampion po slobodnoj volji.

Izrezane trakice zalijepite na krajeve pauspapira vodoravno, kad se malo prosuši zalijepite papir po visini, tako da se trakice od kartona spoje (za ovaj dio posla će vam možda trebati pomoć).

Kada ste to spojili dobit ćete uzani visoki lampion kojem još nedostaje svijeća.

Malu svjeću s posudom stavite na stol, poklopite je lampionom i vaša je zadaća gotova.

Ako ćete lampion ponijeti na groblje, predlažem da ponesete i malo cvijeća, te na taj način izrazite poštovanje prema pokojniku, a i ljepše će izgledati.

Ovaj lampion može prekrasno izgledati i u vašoj sobi, a za potpuni ugođaj ugasiite svjetlo.

Obvezno prije spavanja ugasiite svjeću i nemojte je ostavljati upaljenu ako niste u sobi! Budite oprezni!

Ž. Vukov

Darko Auguštan, predsjednik Pikado saveza Zagreba

Pikado prijateljstvo Subotice i Zagreba

U subotu, 25. listopada, održan je prijateljski susret klubova »Panda« i »Club«

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Pikado je od svojevrsne praktične zabave u ugostiteljskim lokalima postao ozbiljnim natjecateljskim sportom, a njegova atraktivnost krije se u neizvjesnoj igri do samoga kraja partije i neposrednom sudjelovanju (navijanju) publike tijekom igre. Uz to, ova vještina preciznog bacanja strelica u metu, pokraj sportskog nadmetanja potiče i razvijanje velikog prijateljstva između natjecatelja, prijateljstva koje razbija barijere i premošćuje brojne granice.

Darko Auguštan

U subotu, 25. listopada, zagrebački Pikado klub »Panda« gostovao je, po prvi puta, u Subotici i odigrao prijateljski susret na više tabli protiv svojih domaćina iz subotičkog Pikado kluba »Club«, a inicijativa ovoga lijepog, sportsko-prijateljskog druženja potekla je od *Damira Gabrića* (Subotica) i *Darka Auguštana* (Zagreb). Iako je, naravno, ovoga puta rezultat bio u drugom planu, ostat će ipak zabilježeno kako je muška momčad »Club« pobijedila, dok su djevojke iz »Pande« bile uspješnije od svojih subotičkih protivnica.

Kako je došlo do uspostavljanja pikado suradnje između Subotice i Zagreba, koja je, evo, rezultirala i prijateljskim posjetom momčadi Pikado kluba »Panda«?

Na brojnim pikado natjecanjima u Hrvatskoj i inozemstvu imali smo prilike upoznati se s igračima iz Subotice, koji su nastupali za reprezentativne selekcije ili na pojedinačnim natjecanjima. Sklopljeno je prijateljstvo, koje je tijekom proteklih godina njegovano, i sada je i praktično konkretizirano našim dolaskom i odigravanjem prijateljskog susreta.

Koliko je igrača i igračica doputovalo u Suboticu?

Na ovo premijerno gostovanje doveli smo jednu mušku i jednu žensku ekipu, a cijela delegacija predvođena predsjednikom i dopredsjednikom Pikado kluba »Panda« broji jedanaest natjecatelja.

Kakvi su prvi dojmovi?

Doček naših prijatelja iz »Club« je zbilja srdačan, kako to i dolikuje pikado susretima između sportskih prijatelja. Nekoliko naših igrača je već bilo u Subotici, dok su oni koji su po prvi puta posjetili sjever Bačke ugodno iznenađeni ljepotom grada i prijamom naših domaćina. Glede naše zahvalnosti za ovaj poziv PK »Panda« je uručila i prigodnu plaketu PK »Clubu« i pozvala naše domaćine na uzvratni prijateljski susret u Zagreb, koji bi se trebao odigrati u veljači sljedeće godine.

Hoće li ovaj pionirski oblik sportske suradnje biti možda i konkretnije realiziran potencijalnim nastupom nekih igrača s ovih prostora za klubove u Hrvatskoj?

Postoji mogućnost nastupa kvalitetnijih pojedinaca za neku od hrvatskih momčadi u ekipnom dijelu našeg ligaškog natjecanja, dok bi se za pojedinačne nastupe prvo trebala, sukladno našim propisima, ishoditi radna dozvola.

Hrvatska slovi za jednu od jačih svjetskih pikado sila, što može zahvaliti i izvrsnoj organiziranosti ovoga sporta. Na koji način je, primjerice, pikado organiziran u Zagrebu?

Zagrebački savez na čijem se čelu trenutačno nalazim je najorganiziraniji od svih županijskih regionalnih pikado saveza, imamo više od 500 članova registriranih u 62 muške i 10 ženskih ekipe. Naš savez prednjači u idejama i organiziranjima pikado natjecanja, tako već od ove godine kreće i Liga pojedinaca, koju ću osobno voditi. Željeli bismo da ovo natjecanje postane svojevrsan europski projekt, a namjeravamo u

budućnosti pozvati i velikane ovoga sporta, sve u želji veće popularizacije.

Pikado je sport koji potiče na druženje i razvijanje prijateljstva, a ovakvi susreti su najbolja potvrda njegove društveno-socijalne vrijednosti.

U biti, pikado je nastao u pubovima kao oblik aktivnijeg druženja gostiju i postupno je prebacio u organiziranu sportsku disciplinu. U Velikoj Britaniji se organiziraju natjecanja u kojima su predviđene velike novčane nagrade, što dodatno pospješuje njegovu popularnost, a samim tim i znatno veći broj ljudi sudjeluje u svim segmentima jednog takovog natjecanja. Igrači i publika nalaze se u neposrednoj blizini, svi se međusobno poznaju i »rađaju« se brojna nova prijateljstva.

Hoće li u skorijoj budućnosti elektronički pikado preuzeti primat »steel«, pikadu koji se igra strelicama s željeznim vrhovima?

Vjerujem da hoće, jer je umnogome jednostavniji za igrati. Nema potrebe za sucem, ne moraju se »pješice« sabirati poeni, jer sve radi stroj i cijela igra je posve pojednostavljena pritiscima na nekoliko gumbova. »Steel« je još uvijek popularniji jer ima nekoliko vrhunskih igrača koji su atraktivni za organizatore.

Kakvi su planovi Pikado saveza Hrvatske?

Iduće godine namjeravamo organizirati Svjetsko prvenstvo kojemu će domaćin biti Zadar, gdje ćemo ugostiti igrače iz cijeloga svijeta (Indonezija, Kuba, Južna Amerika...). Ovo bi natjecanje trebalo u potpunosti afirmirati hrvatski pikado sport.

Natjecanje dvojnika

Attila Szalai u finalu

Karikaturist »Hrvatske riječi« Attila Szalai nedavno je gostovao na mađarskom TV kanalu »RTL Club« natječući se u konkurenciji dvojnika poznatih ličnosti. Neospornom sličnošću s poznatim mađarskim TV voditeljem Sándorom Fábrijem, koji godinama vodi popularni »Esti showder«, naš je suradnik izborio plasman u finalno natjecanje ovog zanimljivog televizijskog programa koji redovito gleda približno tri milijuna gledatelja. Na slici je Attila u društvu Sándora tijekom televizijske emisije u kojoj je gostovao.

Subotičanin na reklami

Lift-boj Petar

Upoznatoj televizijskoj reklami Zagrebačke banke veoma je uočljivo simpatično nasmi-jano lice kovrčavog lift-boja kojega glumi Petar Konkoj, student glume i lutkarstva na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Petar je rođeni Subotičanin i vjerujemo da će mu ova mala rola pomoći na njegovom umjetničkom putu do većih uloga na televizijskoj i kazališnoj sceni, a nadamo se da bi ga uskoro mogli vidjeti i na subotičkoj pozornici.

U NEKOLIKO REDAKA

Sukob interesa

Svjetske burze bilježe konstantne padove vrijednosti dionica, milijarder gube svoja »papirnata« bogatstva, općenito padaju vrijednosti i prijete, kako to brojni analitičari svakodnevno upozoravaju, globalna ekonomska kriza. Ali, u općem padu svega, pala je i cijena nafte, sada je 62 dolara po barelu, na radost svih malih ljudi koji voze automobile i ostala prijevozna sredstva, i gle radosti, pojeftinilo je i gorivo na benzinskim crpakama. I sada objektivno dolazi do velikog »sukoba interesa«. Radost zbog pojeftinjenja ili zabrinutost zbog navješćavane krize?

FOTO KUTAK

Danas ne ustajem!

ŠALJIVI KUTAK

Pita učiteljica:

- * Zašto ti Ivice svaki dan kasniš u školu?
- * Zato što na uglu prije škole stoji znak na kojem piše »USPORI! ŠKOLA!«.

Mama, hoću li i ja ići u raj kad umrem? – znatiželjno će mali dinosaur svojoj mami.

- Ne, sine, ići ćeš u muzej!

Pita mala kamila mamu:

- Zašto ja imam tako dugačke trepavice?
- Pa da ti pustinjski pijesak ne ulazi u oči – reče mama.
- A zašto imam tako krupne noge s dva prsta?
- Pa da ti noge ne upadaju u pijesak tokom dugih putovanja...
- Mama... a zašto ja imam dvije ogromne grbe na leđima?
- Da tijekom nekoliko dana putovanja kroz pustinju možeš izdržati veliku vrućinu...
- PA ŠTO JA ONDA RADIM U ZOO VRTU???

Drže se slon i slonica za surlu. Upita slonica svog slona:

- Dragi, voliš li ti mene ili me samo vučeš za nos?

Hajduk bez trenera

Vučević podnio ostavku

Nakon poraza Hajduka na gostovanju u Zadru (0-1), trener Goran Vučević podnio je ostavku na mjesto šefa struke. Za njegova vodstva u 12 prvenstvenih kola »Bili« su osvojili 20 bodova nakon ostvarenih šest pobjeda, dva remija i četiri poraza, uz gol razliku 16-14. Hajduk se trenutno nalazi na 3. mjestu tablice 1. HNL, a sljedeći prvenstveni susret igrat će protiv Varteksa u Varaždinu.

Bolesni »Modri«

Viroza pokosila Dinamo

Nogometaši Dinama morali su odgoditi prvenstveni susret protiv Rijeke zbog epidemije crijevnog virusa od kojeg je oboljelo više od pola momčadi. Velika pobjeda protiv NEC Nijmegena u Ligi Uefe (3-2) odnijela je danak u velikoj istrošenosti, a iznenaadni naljet bolesti prikovao je igrače za postelju. Ipak, liječnici uvjeravaju kako će momčad biti posve spremna za drugi susret Lige Uefe koji Dinamo igra u četvrtak 6. studenoga protiv Tottenhama u Londonu.

Masters serija

Borba za hrvatski br. 1

Ukoliko Marin Čilić ostvari zapaženiji uspjeh na posljednjem ovogodišnjem turniru Masters serije koji se igra u pariškom Bercyju, mogao bi po prvi put u svojoj profesionalnoj karijeri sezonu završiti kao hrvatski br. 1 na svjetskoj ATP ljestvici. S obzirom da je Ivo Karlović turnir završio porazom u prvom kolu (Kiefer), a Marin uspješno svladao Talijana Seppija, opcije su otvorene. Na turniru u Parizu igraju još dva hrvatska tenisača: Mario Ančić i Ivan Ljubičić.

Rukomet

Kvalifikacije za EP

Rukometna reprezentacija Hrvatske igrat će u nedjelju 2. studenoga u gostima protiv Mađarske iznimno važan susret kvalifikacija za sljedeće Europsko prvenstvo koje će se igrati u Austriji 2010. godine. U skupini se još nalaze Finska, Grčka i Slovačka, a prve dvije momčadi izborit će plasman na završno natjecanje najboljih reprezentacija Staroga kontinenta.

Temeljem članka 10. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (Službeni glasnik RS broj 135/04) Gradska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, Subotica – Trg Slobode br.1

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen zahtjev za odlučivanjem o potrebi izrade studije o procjeni utjecaja projekta: BUNARSKO VODOCRPILIŠTE B- 1/III na VODOCRPILIŠTU II. čija realizacija se planira na kat. česticama 14590/2 14591/4 KO Novi grad općine Subotica

Uvid u podatke, obavijesti i dokumentaciju iz zahtjeva nositelja projekta može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša II. kat stare Gradske kuće – ured 226, u razdoblju od 24. listopada do 10. studenoga 2008. godine u vremenu od 10 do 12 sati

Molimo vas da u roku 15 dana od dana oglašavanja, dostavite mišljenje o zahtjevu za odlučivanjem o potrebi izrade studije o procjeni utjecaja predmetnog objekta na okoliš, ovom mjerodavnom tijelu.

SUBOTICA-TRANS obavještava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koja se dobiva na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine, tvrtke, kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje transporta
- Osiguranje nezgoda, obvezna i sva imovinska osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike obitelji "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D. Beograd - Filijala Subotica

24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406

E-mail: mios@tippnet.co.yu

Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

Bojan Temunović, tenisač

Pokušaj ulaska u svijet profesionalnoga tenisa

Stanku između završene gimnazije i upisa na koledž provodim u Subotici, svakodnevno trenirajući

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Mladi tenisač subotičkog Spartaka *Bojan Temunović* (1989.), već nekoliko godina živi na relaciji između SAD i svog rodnog grada. Nakon završene osnovne škole otišao je kod oca Gorana, nekadašnjeg nogometaša prvoligaške momčadi NK Spartak, koji već godinama živi u Americi i završio srednju školu, uz koju je povremeno igrao i tenis. Po završetku ovog dijela školovanja, vratio se u Suboticu i odlučio uzeti godinu dana pauze u namjeri oprobati se u svijetu profesionalnoga tenisa.

Je li tenis glavni krivac Vašeg povratka, određeno vrijeme, u rodni grad?

Nakon završene gimnazije općeg smjera u Phoenixu (Arizona), gdje sam živio nekoliko proteklih godina, odlučio sam pokušati u svijetu profesionalnoga tenisa. Najbolji izbor za bazu treninga jamačno je bila Subotica, moj rodni grad i TK Spartak, klub u kojemu sam načinio svoje prve teniske korake.

Niste li u SAD imali bolje uvjete za trening?

Pa i nisam, na određeni način, jer sam tijekom srednje školske naobrazbe vrlo malo imao prigode za pravi trening. Najviše sam na terenu bio kao trener, davao sate drugima, a mnogo manje posvećivao pažnje svom teniskom usavršavanju.

U posljednjih nekoliko mjeseci odigrali ste nekoliko turnira nakon dulje igračke pauze. Koliko je vremena proteklo od posljednjeg turnirskog nastupa i kako se to sve odražava na Vašu sadašnju igru?

Nešto više od godinu i pol, točnije od mog posljednjeg dolaska u Suboticu. Tolika pauza je ipak prevelika za razvojni igrački put, pa se posljedice osjećaju u mojim

nastupima. U određenim dijelovima igre sve je OK, ali u kontinuitetu tempo lagano opada, a samim tim i konačni rezultat. No, mislim kako je u ovom trenutku najvažnije ostati pozitivan, nastaviti svakodnevne treninge i igrati što više, a s vremenom će sve doći na svoje mjesto. Imam tek 19 godina i mislim da još uvijek ima vremena za igrački napredak.

Što smatrate svojim najvećim igračkim nedostatkom, točnije što biste trebali popraviti na putu do boljih profesionalnih rezultata?

U prvom redu, moj najveći problem oduvijek je bila psiha i »tanki nervi«, urođena impulzivnost zbog koje često dolazim u situacije da gubim dobivene poene i na koncu i čitave mečeve. Nastojat ću u budućnosti biti što više pribran i smireniji tijekom svojih mečeva. S druge strane, u profesionalnom tenisu iznimno je važna dobra tjelesna sprema, što je također oduvijek bio moj drugi veliki problem, osobito tijekom juniorskih igračkih godina.

A što je ono što Vašu igru čini kvalitetnijom od drugih protivnika?

Ponajprije, mislim kako je to moj servis, koji kada me ide, zna ići vrlo često preko 200 km na sat. No, trebao bih ga još »brusiti«, jer njegova idealna snaga i brzina često nisu ukomponirani u cijeli sustav moje igre. S obzirom da sam nekoliko godina proveo u SAD, gdje se tenis poglavito igra na brzim podlogama, jača strana moje igre su svakako volej i smash udarac.

Već nekoliko mjeseci ste u Subotici gdje svakodnevno vridno trenirate. Tko je Vaš trener?

U biti pravoga trenera i nemam, ali mi u teniskom radu uveliko pomaže *Lajos Szakal*, diplomirani trener tenisa, a svakodnevne sparinje imam s *Ilijom Aradskim* i *Bernardet Birkas*, koji poput mene traže svoje mjesto u svijetu profesionalnog tenisa. Uz igru, dodatno nastojim podići i razinu tjelesne pripremljenosti bez koje je profesionalni tenis nezamisliv.

Predstavlja li ulazak u svijet profesionalnog tenisa i kraj akademske naobrazbe?

Ne. U pitanju je samo jedna pauza, jer sam upisao koledž u Phoenixu na kojemu imam namjeru studirati biznis.

Na koncu jedno stereotipno pitanje glede relacije Subotica – SAD. Gdje je bolje?

Iskreno, meni je bolje u Subotici zbog ustaljenog načina življenja i okruženja na koje sam navikao. U Americi je sve u znaku журнаве i biznisa i ima se vrlo malo vremena. Opet, s druge strane, tamo uvijek imaš šansu i priliku postići nešto. Gledano za neku daljnju budućnost, ne znam, ali u bližoj budućnosti moje će relacije i dalje biti vezana za obje strane.

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	OTOK KOD ISTA	SL. OSKI PRIJED- NIK	JAHACKI STAP ISTOG	DEKORA- TIVNE PLATNE	THREE TWO....	GLAVNI LJUNAK ROMANA ZOVEM SE CRVENA	NAŠ NA- BECNIK ZA TINELOZE RICE	RIMSKA PETICA	BIVŠI LANAC VELIKIH PUČANA U SLAVONIJI	UŠEĆE KORUMPIRA		OKRUGLO SLOVO	FRANJEVO
PRIJADNIK HRVAT SKOJE MAS- POKA											PRODUKT		
NEODLA ZAK								LINFORD KRACE BRUJASRI BRUKAC LAKKONEN				"RIZMA"	CVJETNI MEDNIK
POLJICE- LAVI ZOE, BUBUJIL BORIS							ROPNIL DIO BLUKE (MNOŽ) LITU						
ASIM COMILA					U ZEMLJA ČUDESA VODA, LIDER						EMMA THOMPSON NORSKA SILJUNA, SELA		
OVO			VANA PEIKOVIC ZAMRSKIL DRAMSKA RADNUL			OTOK KOD MOLATA OVA				SKRACE- NO BRISAN PROSTOR, CIS INA			
PRIREDILA REDAKCIJA ENIGMATSKOG TJEDNIKA "KVISKOTEKE"	RAIKO ZVIRKO RIBA IL PTICA			...CORRE NADE TSF			LUVATI II POSLUJ POK TA- LIJANSKI KOMICAR						PARIJIN FRANJO...
ZADNJE SLOVO ARCEDE		NAČIN BUTIRANJA SKLADE IL. GRAD OREGONA											
IGRANJE CRKES						OKRUGLO SLOVO NEJIRNA AZUSKA DRŽAVA		DOPITNIK OSCARA	ROTURGEN FRANAG LAČANO SPUSTANJE RAMEJIMA				
FORMIRA- VOST U OVIKI VALOVA											IRICI BALKANSKI SAJNOVI		
FORLIK U KORIDI				MUŠTO U ZAGORJU ALTOI AN- TIDRAMA, LUGENI									
ARLOVA MAJKA UTISI						KAZA IBNI REDAKCIJA JANUSZ BATOMIR TVRUC						NORVEŠKA VJERA OD OVC I S UTRE	
IMOA KORNAK			NAČINOM KRAJU KOLIFLET							JAK STRES HJUDANSKI SAHIST, ALBERTO			
SI OŠFNO SLOVO		SNIVO BANJE MAENE TRULSKE NASLAGE				TRJESAK ŠOKOT							FRANCI LIPKAVCI
SI EDISTE, MOTRISTE							OGORJELI NA, UGARAR CIRNA ŠUMARSKA KREDA						
	DANSKI OTOK U MALUM BELTU AMERICU				SUPARNICI							OKRUGLO SLOVO JA, TI...	
GLUMAC GUINNESS					ODASILJA- NIJE TRADIJUS						Š.Š.Š.Š.Š.Š. SLOVA AUSTRIJA		
WOTOCIRI						LUDI IZ DREVNJE ACERE							

RJEŠENJE KRIŽALJKE: Riješena križaljka je 10x10 slova. Na početku je bilo 10 riječi, koje su bile: 1. OTOK KOD ISTA, 2. SL. OSKI PRIJEDNIK, 3. JAHACKI STAP ISTOG, 4. DEKORATIVNE PLATNE, 5. THREE TWO..., 6. GLAVNI LJUNAK ROMANA ZOVEM SE CRVENA, 7. NAŠ NABECNIK ZA TINELOZE RICE, 8. RIMSKA PETICA, 9. BIVŠI LANAC VELIKIH PUČANA U SLAVONIJI, 10. UŠEĆE KORUMPIRA. Riješena križaljka je 10x10 slova. Na početku je bilo 10 riječi, koje su bile: 1. OTOK KOD ISTA, 2. SL. OSKI PRIJEDNIK, 3. JAHACKI STAP ISTOG, 4. DEKORATIVNE PLATNE, 5. THREE TWO..., 6. GLAVNI LJUNAK ROMANA ZOVEM SE CRVENA, 7. NAŠ NABECNIK ZA TINELOZE RICE, 8. RIMSKA PETICA, 9. BIVŠI LANAC VELIKIH PUČANA U SLAVONIJI, 10. UŠEĆE KORUMPIRA.

FOND ZA RAZVITAK GOSPODARSTVA OPĆINE SUBOTICA

Temeljem članka 13. točka 2. Odluke o razvitku i unaprjeđenju gospodarstva putem razvitka privatnog poduzetništva na području Grada Subotice, kao i u skladu s Godišnjim programom rada za 2008. godinu, Gradonačelnik Grada Subotice, raspisuje

NATJEČAJ**ZA DODJELU DUGOROČNIH KREDITA ZA UNAPRJEĐENJE GOSPODARSTVA PUTEM RAZVITKA PRIVATNOG PODUZETNIŠTVA NA PODRUČJU GRADA SUBOTICE****1. CILJEVI DODJELE SREDSTAVA**

Osnovni ciljevi dodjele sredstava su: oživljavanje ekonomskih tijekova i dinamičniji razvitak gospodarstva Grada Subotice kroz uvođenje suvremenih tehnologija, poticanje i razvitak inovativnih aktivnosti, rješavanje problema nezaposlenosti i osiguravanje nedostajućih financijskih sredstava.

2. NAMJENA SREDSTAVA

Po ovom natječaju, krediti će se dodjeljivati:

- za financiranje izrade prototipova proizvoda i/ili pilot postrojenja,
- za nabavu osnovnih sredstava odnosno opreme.

Kupnja zemlje, građevinskih objekata kao i adaptacija istih nisu predmet kreditiranja.

Sredstva Fonda ujedno se mogu koristiti i kao vlastiti udio u programima kreditiranja i financiranja drugih financijskih institucija.

Prioritet u dodjeli sredstava po ovom natječaju imat će:

- inovativni programi i programi koji podržavaju uvođenje nove tehnologije
- izrada prototipova proizvoda i/ili pilot postrojenja.

U slučaju da se sredstva za financiranje programa koji uvode suvremene tehnologije (o njima odlučuje Povjerenstvo) zbog nepostojanja uvjeta ne rasporede u cijelosti, sredstva se raspoređuju za ostale programe.

3. PRAVO SUDJELOVANJA I PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA DODJELU SREDSTAVA

Pravo sudjelovanja po ovom natječaju imaju isključivo fizičke osobe sa sjedištem na području grada Subotice koje su:

- Registrirani poduzetnici (osim trgovinske djelatnosti)
- Radno neaktivne osobe s evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje Filijale Subotica.

Sudionici natječaja za dodjelu sredstava uz Zahtjev podnose:

1. Poslovni plan
2. Predračun predmeta kreditiranja
3. Ovjeren preslik Rješenja o upisu u registar gospodarskih subjekata (za radno aktivne)
4. Potvrdu s evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje Filijale Subotica (za radno neaktivne)
5. Potvrdu mjerodavnoga poreznoga tijela o izmirenosti obveza na temelju poreza (za radno aktivne)
6. ZK uložak i na zahtjev Povjerenstva za plasman, procjenu vrijednosti nekretnine od strane ovlaštenog procjenitelja odnosno pismo o namjerama banke za izdavanje bankarske garancije.

Ukoliko se zahtjev za dodjelu sredstava podnosi za programe koji za cilj imaju **izradu prototipa proizvoda odnosno pilot postrojenja**, podnositelj zahtjeva dužan je uz navedenu dokumentaciju dostaviti i sljedeće:

- Tehničku dokumentaciju ili recepturu za realizaciju inovativne poslovne ideje;
- Prikaz tehničkih karakteristika proizvoda koji će nastati ili koji je nastao kao rezultat realizacije same poslovne ideje;
- Prikaz validnih rezultata ispitivanja proizvoda, ako je ideja već realizirana;
- Prikaz rezultata istraživanja tržišta koje rezultira tražnjom za novim proizvodom nastalim realizacijom inovativne poslovne ideje;
- Referentnu listu realiziranih rješenja.

Podnositelj zahtjeva treba dostaviti i popis raspoložive opreme, opis tehnologije kojom raspolaže, kao i potencijal zaposlenih za realizaciju poslovne ideje. Ideja za prototip proizvoda ili pilot postrojenja mora imati inovativni karakter i ne smije kršiti prava intelektualnoga vlasništva.

4. UVJETI KREDITIRANJA

Rok otplate kredita sadrži razdoblje mirovanja vraćanja kredita od 12 mjeseci i iznosi 4 (četiri) godine, uz primjenu valutne klauzule.

Maksimalni iznos po pojedinačnom zahtjevu ne može biti veći od 2.000.000,00 dinara.

Korisnik kredita ima obvezu plaćanja 2 posto godišnje od iznosa kredita na ime troškova obrade kredita i troškova koje iziskuje natječajna procedura.

Prioritet u dodjeli sredstava osim osnovnih, određivat će i sljedeći kriteriji:

- Veći vlastiti udio u ukupnoj vrijednosti investicije
- Nadregionalni plasman proizvoda ili usluga
- Veći broj djelatnika koje zapošljava.

Kriteriji i mjerila koja Povjerenstvo primjenjuje boduju se, i to:

- primjena suvremene tehnologije	30 bodova
- ocjena prototipa/pilot postrojenja	15
- dužina čekanja na evidenciji NSZ	15
- veći vlastiti udio	15
- nadregionalni karakter plasmana	10
- broj novozaposlenih osoba	15

Natječaj je otvoren do 17. 11. 2008. godine. Zahtjevi se podnose u Uslužnom centru Grada Subotice, Trg slobode 1. Sve dodatne informacije mogu se dobiti u Službi za lokalni ekonomski razvitak, gospodarstvo, poljoprivredu i turizam, telefonom na broj: 626-876 i 626-871.

Nepotpuni i nepravodobni zahtjevi neće biti razmatrani.

GRADONAČELNIK GRADA SUBOTICE
Saša Vučinić

**PETAK
31.10.2008.**

05.55 - Trenutak spoznaje
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Sve će biti dobro
10.00 - Vijesti
10.15 - Vrhunska putovanja, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Opijeni ljubavlju
13.20 - Dan za danom, emisija
14.30 - Vijesti
14.45 - Glas domovine
15.10 - Znanstvena petica
15.40 - Drugo mišljenje
16.15 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.55 - Iza ekrana
18.35 - Sve će biti dobro
19.30 - Dnevnik
20.15 - Heroji Vukovara: Pejton, dokumentarni serijal
21.26 - Film - blockbuster
23.00 - Lica nacije
23.50 - Poslovne vijesti
00.00 - Dnevnik 3
00.25 - Dosjei X (1.), serija
01.10 - Filmski maraton: Svjetski putnik, američko-kanadski film
02.55 - Filmski maraton: Čudna srca, film
04.25 - Skica za portret
04.40 - Oprah show
05.25 - Opijeni ljubavlju, telenovela

06.55 - Najava programa
07.00 - Crtani film
07.05 - Nove pustolovine: Lucky Luke
07.30 - Crtani film
07.40 - Dječak i vjeverica, crtana serija
08.05 - Na kraju ulice
08.20 - Na kraju ulice: Čarobna ploča (učimo engleski)
08.35 - Učilica
08.50 - Moji su roditelji izvanzemaljci, serija
09.15 - Beverly Hills 5., serija
10.00 - Prijenos sjednica Hrvatskog sabora
13.35 - Slikovnica
14.05 - Dokuteka - Vanja Kavurić (1972.)
14.45 - Prijatelji 9., humoristična serija

15.10 - Dragi Johnne, humoristična serija
15.40 - Crveni patuljak 4., humoristična serija
16.10 - Rukometna LP (Ž): Podravka Vegeta - Lada, prijenos
17.50 - Županijske panorame
18.15 - Vijesti na Drugom
18.35 - Drugi red partera, emisija o kazalištu
19.20 - Crtani film
19.25 - Veliki odmor: Glazbeceda
19.40 - Veliki odmor - tema
20.00 - Eureka 2., serija
20.50 - Vijesti na Drugom
21.05 - Sedam razdoblja rocka, dokumentarna serija
22.00 - Načelnica: Prevarant, mini-serija
00.10 - Nabrijani, serija
00.55 - Transfer
01.30 - Zvezdane staze: Deep Space Nine 1., serija
02.15 - Zvezdane staze: Deep Space Nine 1., serija
03.00 - Zvezdane staze: Deep Space Nine 1., serija
03.45 - Zvezdane staze: Deep Space Nine 2., serija
04.30 - Zvezdane staze: Deep Space Nine 2., serija
05.15 - TV raspored

05:35 Ružna ljepotica, serija
06:25 Iggy Arbuckle
06:50 Power rangers, serija
07:15 Pepa praščić
07:35 Graditelj Bob
07:45 Roary, crtana serija
08:00 Pocoyo, crtana serija
08:30 Nova lova
10:30 Svi vole Raymonda
10:55 Zakon ljubavi, serija
11:55 Čuvar pravde, serija
12:55 Vijesti
13:10 Nikita, serija
14:10 Inspektor Rex, serija
15:10 Hokus pokus, film
17:00 Vijesti
17:15 Operacija Trijumb, reality show
18:15 Zakon ljubavi, serija
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Moj tata je bolji od tvog tate, obiteljski show
21:20 Povratak u začarani grad, igrani film
23:00 Vijesti
23:15 Ženska ucjena, film
00:50 Šašavi robijaši, film
02:40 Kritični pacijent, film
04:25 Nikita, serija
05:10 Svi vole Raymonda
05:35 Kraj programa

05.15 Big Brother, show
06.35 Cobra 11, serija (R)
07.20 Spužva Bob Skockani
08.15 Sam svoj majstor, humoristična serija
08.40 Korak po korak, humoristična serija (R)
09.25 Kunolovac, kviz
10.10 Puna kuća, serija (R)
10.35 Malcolm u sredini, humoristična serija (R)
11.05 Dadija, serija (R)
11.30 Reba, serija (R)
12.00 Vijesti
12.05 Ekkluziv, magazin (R)
12.20 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
12.50 Punom parom, kulinarski izazov (R)
13.15 Obalna straža, drama
14.15 Cobra 11, serija
15.05 Magnum, serija
16.05 Korak po korak, serija
16.35 Puna kuća, serija
17.05 Malcolm u sredini, humoristična serija
17.30 Dadija, humoristična serija
18.00 Reba, serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.05 Večera za 5, lifestyle emisija
19.35 Punom parom, kulinarski izazov
20.00 Big Brother, show
22.10 Rocky 3, igrani film
00.10 Vijesti
00.20 Johnny Mnemonic, film
02.00 Kunolovac, kviz
04.00 Rocky 3, igrani film

**SUBOTA
1.11.2008.**

06.00 - Reprizni program
06.25 - Znanstvena petica
06.55 - Iza ekrana
07.35 - Nebeski vrt, dokumentarna serija
08.00 - Vijesti
08.15 - Kinoteka - filmovi Johna Forda: Fort Apache, američki film
10.00 - Vijesti
10.15 - Kućni ljubimci
10.50 - Veterani mira, emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Opijeni ljubavlju
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.05 - Duhovni izazovi
14.40 - Svirci moji, glazbena emisija
15.10 - Euromagazin
15.45 - Vijesti
16.00 - MISA SVI SVETI - MIROGOJ
17.50 - Hrvatska kulturna

baština: Mirogoj
18.35 - TV Bingo show
19.15 - Loto 7/39
19.30 - Dnevnik
20.15 - Savršeni svijet, film
22.40 - Ciklus Jamesa Bonda: Operacija Grom, američko-britanski fim
00.50 - Dnevnik 3
01.10 - Ciklus horora: Otrovi, američki film
02.35 - Filmski maraton: Kronike, meksičko-ekvadorski film
04.10 - Filmski maraton: Tko je ubio Pixotea?, brazilski film
06.05 - Opijeni ljubavlju
06.50 - Euromagazin

06.45 - Najava programa
06.50 - Disneyjevi crtići: Miki i prijatelji
07.10 - Disneyjevi crtići: Kuzco - careva nova škola
07.35 - Žutokljunac
08.00 - Danica
08.05 - Čarobna ploča (Učimo engleski)
08.20 - Ninin kutak
08.30 - Pripovjedač
09.00 - Veliki odmor: Brlog
09.15 - Veliki odmor: Navrh jezika
09.25 - Veliki odmor: Kokice
09.40 - Parlaonica
10.40 - Briljanteen
11.30 - Doctor Who 2., serija za djecu i mlade
12.15 - Majstori svirači
12.45 - Prirodni svijet: Medvjedi naočari - šumske sjene, dokumentarni film
13.40 - Filmski klasici - filmovi Elizabeth Taylor: Nevjestin otac, američki film
15.20 - KS automagazin
15.55 - Košarka (M), NLB liga: Cibona - Crvena zvezda, prijenos
17.55 - Sao Paulo: Formula 1, VN Brazila - prijenos kvalifikacijske utrke
19.25 - U vrtu pod zvijezdama
20.00 - Azijska pustolovina, dokumentarni film
21.00 - Spašavanje blaga, dokumentarna serija
21.35 - Ana Rucner: Glas andela, koncert
22.40 - Sportske vijesti
22.50 - Noć u kazalištu

05:50 Tomica i prijatelji
06:15 Yu-Gi-Oh GX
06:40 Supeheroj Spiderman
07:10 Iron Kid, crtana serija
07:35 Dora istražuje
08:05 Bratz, crtana serija
08:30 Nova lova
10:30 Zakon ljubavi, serija
12:30 Šašavi robijaši, film
14:30 Nad lipom 35, show
16:00 Ne zaboravi stihove, glazbeni kviz
17:05 Vijesti
17:10 Hitna 94, serija
18:10 Trenutak istine, game show
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Španjolski Engleski, igrani film
22:25 Planina Brokeback, film
00:45 Vatromet taštine, film
02:50 Bolje sutra, igrani film
04:25 Kraj programa

06.25 Look, zabavna emisija (R)
06.50 Najbolje godine, serija
07.15 Ulica Sezame
08.20 Bikeri s Marsa
08.50 Bijeg, dramska serija
09.40 Valovi Havaja, reality drama
10.05 Lutrija života, serija
11.00 Početnik godine, film, komedija
12.55 Vijesti uz ručak
13.00 Big Brother, show (R)
15.00 Zvijezde Extra: Forbesovih 100 najbogatijih zvijezda u 2007. (2. dio), zabavna emisija
15.55 Premiere League, prijenos
17.55 Look, zabavna emisija
18.30 Vijesti
19.05 Eksploziv, magazin
19.30 Big Brother, show
20.00 Madagaskar, igrani film
21.35 Mexican, film, triler
23.45 Snovolovka, igrani film
02.05 Kunolovac, kviz
04.05 Johnny Mnemonic, film, triler (R)

**NEDJELJA
2.11.2008.**

08.00 - Vijesti
08.10 - Koncert - W.A.Mozart: Requiem
09.00 - Opera box
09.35 - Jelovnici izgubljenog vremena
10.00 - Vijesti
10.20 - Cadfael 2., mini serija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Plodovi zemlje

13.25 - Rijeka: More
 14.00 - Nedjeljom u dva
 15.10 - Mir i dobro
 15.50 - Lijepom našom:
 Benkovac (1/2)
 16.50 - Vijesti
 17.10 - Free Willy 3: The
 Rescue, američki film
 18.45 - Osnivači crkvenih
 redova, dok. serija
 19.15 - Loto 6/45
 19.30 - Dnevnik
 20.15 - 1 protiv 100, kviz
 21.20 - Odmori se, zaslužio
 si - TV serija
 22.15 - Rizzi-bizzi
 23.05 - Dnevnik 3
 23.15 - Vijesti iz kulture
 23.25 - Fimski klub: Kandidat,
 američki film
 01.10 - Filmski maraton:
 Samsara, talijansko-
 francusko-indijsko-
 njemački film
 03.40 - Jelovnici izgubljenog
 vremena
 04.00 - Opera box
 04.30 - Plodovi zemlje
 05.20 - Rijeka: More
 05.50 - Glas domovine

07.15 - Mala sirena
 07.40 - Napoleon i Samantha,
 američki film za djecu
 09.10 - Leo, serija za djecu
 09.35 - Nora Fora,
 TV igra za djecu
 10.20 - Na prvi pogled, serija
 10.50 - Biblija
 11.00 - Zagreb (Oranice):
 Misa - izravni prijenos
 12.10 - 11. međunarodni
 JUDO CUP, reportaža
 12.20 - Dance Grand Prix,
 reportaža
 12.40 - Rukomet, kvalifikacije
 za EP: Hrvatska -
 Mađarska, prijenos
 14.20 - HAKS specijal,
 reportaža
 15.00 - Volim nogomet
 20.00 - HNL - emisija
 20.10 - HNL - prijenos
 22.05 - HNL - emisija
 22.20 - Sportske vijesti
 22.30 - Magazin Lige prvaka
 23.00 - Zašto demokracija?: U
 potrazi za Gandhijem,
 dokumentarna serija
 23.55 - Vrijeme je za jazz
 01.00 - Specijalna postrojba
 1., serija
 01.45 - TV raspored

06:40 Tomica i prijatelji
 07:10 Yu-Gi-Oh GX

07:35 Supeheroj Spiderman
 08:00 Iron Kid, crtana serija
 08:25 Dora istražuje
 08:50 Bratz, crtana serija
 09:20 Automotiv, auto moto
 magazin
 09:50 Novac,
 buisness magazin
 10:20 Zakon ljubavi, serija
 13:20 Moj tata je bolji od tvog
 tate, obiteljski show
 14:50 Čovjek koji je premalo
 znao, igrani film
 16:40 Vijesti
 16:45 Bračne vode, serija
 17:30 Lud, zbunjen, normalan
 18:10 Pazi, zid!, game show
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:00 Nad lipom 35, show
 21:10 Dobro došli u džunglu,
 igrani film
 23:00 Red carpet,
 showbizz magazin
 00:25 Svi mrže Chrisa, serija
 01:20 Španjolski engleski,
 igrani film
 03:30 Red carpet,
 showbizz magazin
 04:45 Kraj programa

05.35 Big Brother, show
 06.20 Valovi Havaja,
 reality drama (R)
 06.45 Lutrija života, serija (R)
 07.30 Jedna od dečki, serija
 07.55 Ulica Sezam
 09.00 Bikeri s Marsa
 09.25 Lijepje žene, serija
 10.25 Zakon mržnje,
 igrani film, vestern
 12.10 De-Lovely, igrani film,
 glazbena drama
 14.30 Vijesti
 14.35 Madagaskar, film, (R)
 16.05 Odred za čistoću,
 zabavna emisija
 16.40 Discovery: Vođeni svijet
 Orlando, dok. serija
 17.35 Ekkluziv, magazin
 18.30 Vijesti
 19.05 Nivea for men
 Nogometni izazov,
 reality show
 20.00 Big Brother, show
 21.00 Osveta Pink Panthera,
 igrani film, komedija
 22.50 CSI: Miami, serija
 23.45 Kunolovac, kviz
 01.45 Mexican, film, triler (R)
 03.45 Snovolovka, film, horor (R)

PONEDJELJAK
3.11.2008.

06.15 - Drugo mišljenje
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska

07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.10 - Sve će biti dobro
 09.55 - Prozor u svijet 125
 10.00 - Vijesti
 10.15 - Vrhunska putovanja:
 Antarktika, dok.serija
 11.10 - Treća dob, emisija
 12.00 - Dnevnik
 12.30 - Opijeni ljubavlju
 13.20 - Dan za danom, emisija
 14.30 - Vijesti
 14.45 - Normalan život -
 emisija o osobama
 s invaliditetom
 15.35 - Direkt
 16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
 16.15 - Hrvatska uživo
 17.34 - Prozor u svijet 125
 17.45 - Najslabija karika, kviz
 18.35 - Sve će biti dobro
 19.30 - Dnevnik
 20.15 - Latinica
 21.55 - Potrošački kod
 22.35 - Otvoreno
 23.35 - Poslovne vijesti
 23.45 - Dnevnik 3
 00.10 - Dosjei X (1.), serija
 00.55 - Južnjačka dinastija,
 serija
 01.40 - Dr. House 4., serija
 02.25 - McLeodove kćeri 7.
 03.10 - Potrošački kod
 03.40 - Latinica
 05.10 - Opijeni ljubavlju

06.55 - Najava programa
 07.00 - Crtani film
 07.05 - Nove pustolovine:
 Lucky Luke, crtana serija
 07.30 - Crtani film
 07.40 - Dječak i vjeverica
 08.05 - Na kraju ulice
 08.20 - Čarobna ploča
 (2. razred)
 08.35 - Učilica
 08.50 - Moji su roditelji
 izvanzemaljci, serija
 09.15 - Beverly Hills 5., serija
 10.00 - Antologija hrvatskog
 glumišta: Galilejevo
 uzašće
 11.00 - Reprizni progam
 11.45 - Daleko od doma, serija
 12.15 - Mladi mušketiri,
 britansko-francuski film
 13.55 - TOP 40
 14.40 - Prijatelji 9.,
 humoristična serija
 15.05 - Dragi John 2., serija
 15.35 - Crveni patuljak 4.,
 humoristična serija
 16.10 - Zvezdane staze: Deep
 Space Nine 1., serija
 17.00 - McLeodove kćeri 7.
 17.50 - Županijske panorame
 18.15 - Vijesti na Drugom

18.35 - Na rubu znanosti
 19.20 - Veliki odmor: Brlog
 19.35 - Veliki odmor - tema
 19.50 - Crtani film
 20.00 - Uzmi ili ostavi, igra
 20.35 - Južnjačka dinastija
 21.25 - Vijesti na Drugom
 21.45 - Dr. House 4., serija
 22.35 - Garaža
 23.10 - Ciklus europskog
 filma: Un long dimanche
 de fiancailles (Zaruke
 su dugo trajale),
 francuski film
 00.50 - Specijalna postrojba
 1., serija
 01.35 - TV raspored

05:35 Ružna ljepotica, serija
 06:25 Iggy Arbuckle
 06:50 Power rangers, serija
 07:15 Pepa prašćić
 07:35 Graditelj Bob
 07:45 Roary, crtana serija
 08:00 Pocoyo, crtana serija
 08:30 Nova lova
 10:45 Zakon ljubavi, serija
 11:45 Čuvar pravde, serija
 12:45 Vijesti
 13:00 Nikita, serija
 14:00 Inspektor Rex, serija
 15:00 Dobro došli u džunglu,
 igrani film
 17:00 Vijesti
 17:15 Operacija Trijumf,
 reality show
 18:15 Zakon ljubavi, serija
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:00 Ne zaboravi stihove,
 glazbeni kviz
 21:00 Operacija Trijumf,
 reality show
 23:30 Vijesti
 23:45 Seks i grad, serija
 00:15 Seinfeld, serija
 00:45 Život na sjeveru, serija
 01:40 Sve o mojoj majci, film
 03:30 Čarobnice, serija
 04:15 Nikita, serija
 05:00 Kraj programa

05.50 Magnum, serija (R)
 06.40 Spužva Bob Skockani
 07.30 Sam svoj majstor,
 humoristična serija
 08.00 Korak po korak,
 humoristična serija (R)
 08.25 Puna kuća,
 humoristična serija (R)
 08.55 U dobroj formi, emisija
 09.25 Kunolovac, kviz
 10.10 Malcolm u sredini,
 humoristična serija (R)
 10.35 Dadija, serija (R)
 11.05 Reba,
 humoristična serija (R)

11.35 Vijesti
 11.40 Ekkluziv, magazin (R)
 12.20 Večera za 5,
 lifestyle emisija (R)
 12.50 Punom parom,
 kulinarski izazov (R)
 13.15 Obalna srtraža, drama
 14.15 Cobra 11, serija
 15.05 Magnum, serija
 16.05 Korak po korak,
 humoristična serija
 16.35 Puna kuća, serija
 17.05 Malcolm u sredini,
 humoristična serija
 17.30 Dadija, serija
 18.00 Reba, serija
 18.30 Vijesti
 18.55 Ekkluziv, magazin
 19.05 Večera za 5,
 lifestyle emisija
 19.35 Punom parom,
 kulinarski izazov
 20.00 Big Brother, show
 21.00 Zora očajnika,
 igrani film, triler
 23.10 CSI, serija
 00.00 CSI: New York,
 kriminalistička serija
 01.00 Vijesti
 01.10 Kunolovac, kviz
 03.10 CSI, serija (R)
 03.55 CSI: New York, (R)
 04.40 Big Brother, show

UTORAK
4.11.2008.

05.55 - Normalan život -
 emisija o osobama
 s invaliditetom
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.10 - Sve će biti dobro
 09.55 - Prozor u svijet 125
 10.00 - Vijesti
 10.15 - Vrhunska putovanja:
 London, dok.serija
 11.10 - Oprah show
 12.00 - Dnevnik
 12.30 - Opijeni ljubavlju
 13.20 - Dan za danom, emisija
 14.30 - Vijesti
 14.45 - Među nama
 15.35 - Emisija pučke i
 predajne kulture
 16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
 16.15 - Hrvatska uživo
 17.34 - Prozor u svijet 125
 17.45 - Najslabija karika, kviz
 18.35 - Sve će biti dobro
 19.30 - Dnevnik
 20.15 - Globalno sijelo
 20.50 - Jane Eyre, serija
 21.55 - Poslovni klub
 22.35 - Otvoreno
 23.35 - Poslovne vijesti

23.45 - Dnevnik 3
00.10 - Dosjei X (1.), serija
00.55 - CSI: Las Vegas 8.
01.40 - Vrhunska putovanja:
London, dok.serija
02.30 - Specijalna postrojba
1., serija
03.15 - Oprah show
04.00 - Skica za portret
04.10 - Emisija pučke i
predajne kulture
04.40 - Globalno sijelo
05.10 - Opijeni ljubavlju

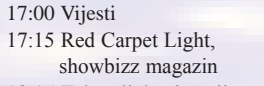

06.55 - Najava programa
07.00 - Crtani film
07.05 - Nove pustolovine:
Lucky Luke, crtana serija
07.30 - Crtani film
07.40 - Dječak i vjeverica
08.05 - Na kraju ulice
08.20 - Danica
08.25 - Crtani film
08.35 - Učilica
08.50 - Moji su roditelji
izvanzemaljci, serija
09.15 - Beverly Hills 5., serija
09.57 - Kino informator
10.00 - Antologija hrvatskog
glumišta: Zagrepčanka
11.00 - Reprizni progam
11.40 - Daleko od doma, serija
12.15 - Zvezdana noć, film
14.00 - TOP 40
14.45 - Prijatelji 9.,
humoristična serija
15.10 - Dragi John 2.,
humoristična serija
15.40 - Crveni patuljak 4.,
humoristična serija
16.10 - Zvezdane staze: Deep
Space Nine 2., serija
17.00 - Obični ljudi, TV serija
17.50 - Županijske panorame
18.15 - Vijesti na Drugom
18.35 - Drugi format
19.20 - Veliki odmor:
Navrh jezika
19.30 - Veliki odmor - tema
19.40 - Crtani film
19.50 - Uzmi ili ostavi, igra
20.25 - Nogometna Liga
prvaka - emisija
20.35 - Nogometna Liga
prvaka, 1. poluvrijeme
21.40 - Nogometna Liga
prvaka, 2. poluvrijeme
22.35 - Vijesti na Drugom
22.45 - Nogometna Liga
prvaka - emisija i sažeci
23.40 - CSI: Las Vegas 8.
00.30 - Specijalna postrojba
1., serija
01.15 - TV raspored

05:35 Ružna ljepotica, serija

06:25 Iggy Arbuckle
06:50 Power rangers, serija
07:15 Pepa prašćić
07:35 Graditelj Bob
07:45 Roary, crtana serija
08:00 Pocoyo, crtana serija
08:30 Nova lova
10:30 Svi vole Raymonda
11:00 Zakon ljubavi, serija
12:00 Čuvar pravde, serija
13:00 Vijesti
13:15 Nikita, serija
14:15 Inspektor Rex, serija
15:15 Čovjek koji je premalo
znao, igrani film
17:00 Vijesti
17:15 Red Carpet Light,
showbizz magazin
18:15 Zakon ljubavi, serija
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Trenutak istine,
game show
21:00 Od klinke do komada,
igrani film
22:55 Pod nož, serija
23:55 Vijesti
00:10 Seks i grad, serija
00:40 Seinfeld, serija
01:10 Život na sjeveru, serija
02:00 Zla sudbina, igrani film
03:25 Čarobnice, serija
04:10 Nikita, serija
04:55 Svi vole Raymonda
05:20 Kraj programa

06.20 Magnum, serija (R)
07.05 Spužva Bob Skockani
08.00 Sam svoj majstor, serija
08.25 Korak po korak,
humoristična serija (R)
08.55 U dobroj formi, emisija
09.25 Kunolovac, kviz
10.10 Puna kuća, serija (R)
10.35 Malcolm u sredini,
humoristična serija (R)
11.05 Dadilja, serija (R)
11.30 Reba,
humoristična serija (R)
12.00 Vijesti
12.05 Ekkluziv, magazin (R)
12.20 Večera za 5,
lifestyle emisija (R)
12.50 Punom parom,
kulinarski izazov (R)
13.15 Obalna straža, drama
14.15 Cobra 11, serija
15.05 Magnum, serija
16.05 Korak po korak,
humoristična serija
17.30 Dadilja, serija
18.00 Reba, serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin

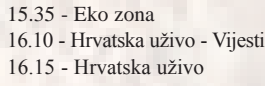
06.20 Magnum, serija (R)
07.05 Spužva Bob Skockani
08.00 Sam svoj majstor, serija
08.25 Korak po korak,
humoristična serija (R)
08.55 U dobroj formi, emisija
09.25 Kunolovac, kviz
10.10 Puna kuća, serija (R)
10.35 Malcolm u sredini,
humoristična serija (R)
11.05 Dadilja, serija (R)
11.30 Reba,
humoristična serija (R)
12.00 Vijesti
12.05 Ekkluziv, magazin (R)
12.20 Večera za 5,
lifestyle emisija (R)
12.50 Punom parom,
kulinarski izazov (R)
13.15 Obalna straža, drama
14.15 Cobra 11, serija
15.05 Magnum, serija
16.05 Korak po korak,
humoristična serija
16.35 Puna kuća,
humoristična serija
17.05 Malcolm u sredini,
humoristična serija
17.30 Dadilja,
humoristična serija
18.00 Reba,
humoristična serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin

19.05 Večera za 5,
lifestyle emisija
19.35 Punom parom,
kulinarski izazov
20.00 Big Brother, show
21.00 Cura na zadatku,
igrani film, komedija
23.05 Reži me, dramska serija
00.10 Vijesti
00.20 Kunolovac, kviz
02.20 Zora očajnika, film, triler (R)
04.15 Reži me, serija (R)

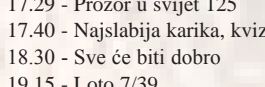
**SRIJEDA
5.11.2008.**

05.55 - Među nama
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Sve će biti dobro
09.55 - Prozor u svijet 125
10.00 - Vijesti
10.15 - Vrhunska putovanja:
Mallorca, dok. serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Opijeni ljubavlju
13.20 - Dan za danom, emisija
14.30 - Vijesti
14.45 - Riječ i život,
religijski program
15.35 - Eko zona
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.15 - Hrvatska uživo
17.29 - Prozor u svijet 125
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Sve će biti dobro
19.15 - Loto 7/39
19.30 - Dnevnik
20.15 - Idemo na put s
Goranom Milićem
21.10 - Luda kuća 4., serija
21.55 - Proces
22.35 - Otvoreno
23.35 - Poslovne vijesti
23.45 - Dnevnik 3
00.10 - Dosjei X (1.), serija
00.55 - E-Ring 1., serija
01.40 - Vrhunska putovanja:
Mallorca, dok. serija
02.30 - Specijalna postrojba
1., serija
03.15 - Oprah show
04.00 - Skica za portret
04.10 - Proces
04.40 - Eko zona
05.10 - Opijeni ljubavlju

06.55 - Najava programa
07.00 - Crtani film
07.05 - Nove pustolovine:
Lucky Luke, crtana serija
07.30 - Crtani film
07.40 - Dječak i vjeverica
08.05 - Na kraju ulice
08.20 - Ninin kutak
08.30 - Crtani film
08.35 - Učilica
08.50 - Moji su roditelji
izvanzemaljci, serija
09.15 - Beverly Hills 5., serija
10.00 - Prijenos sjednica
Hrvatskog sabora /
reprizni program
13.45 - Garaža
14.15 - Potrošački kod
14.45 - Prijatelji 9., serija
15.10 - Dragi John 2., serija
15.40 - Crveni patuljak 4.,
humoristična serija
16.10 - Zvezdane staze: Deep
Space Nine 2., serija
17.00 - Obični ljudi, TV serija
17.50 - Županijske panorame
18.15 - Vijesti na Drugom
18.35 - Scientia Croatica -
znanstveni forum
19.05 - Znanstvene vijesti
19.20 - Veliki odmor - Ta politika
19.30 - Veliki odmor - tema
19.40 - Crtani film
19.50 - Uzmi ili ostavi, igra
20.25 - Nogometna Liga
prvaka - emisija
20.35 - Nogometna Liga
prvaka, 1. poluvrijeme
21.40 - Nogometna Liga
prvaka, 2. poluvrijeme
22.35 - Vijesti na Drugom
22.45 - Nogometna Liga
prvaka - emisija i sažeci
23.40 - E-Ring 1., serija
00.30 - Specijalna postrojba
1., serija

05:35 Ružna ljepotica, serija
06:25 Iggy Arbuckle
06:50 Power rangers, serija
07:15 Pepa prašćić
07:35 Graditelj Bob
07:45 Roary, crtana serija
08:00 Pocoyo, crtana serija
08:30 Nova lova
10:30 Svi vole Raymonda
10:55 Zakon ljubavi, serija
11:55 Čuvar pravde, serija
12:55 Vijesti
13:10 Nikita, serija
14:10 Inspektor Rex, serija
15:10 Od klinke do komada,
igrani film
17:00 Vijesti
17:15 Operacija Trijumf,
reality show
18:15 Zakon ljubavi, serija
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Pazi, zid!, game show
21:00 Lud, zburjen, normalan
21:35 Bračne vode, serija
22:10 Zaseda, igrani film
00:20 Vijesti
00:40 Seks i grad, serija
01:10 Seinfeld, serija
01:40 Život na sjeveru, serija

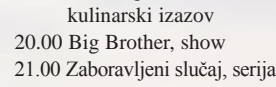

06.55 - Najava programa
07.00 - Crtani film
07.05 - Nove pustolovine:
Lucky Luke, crtana serija
07.30 - Crtani film
07.40 - Dječak i vjeverica
08.05 - Na kraju ulice

02:30 Kocka, igrani film
03:55 Čarobnice, serija
04:40 Nikita, serija
05:25 Kraj programa

06.20 Magnum, serija (R)
07.05 Spužva Bob Skockani
08.00 Sam svoj majstor, serija
08.25 Korak po korak, (R)
08.55 U dobroj formi, emisija
09.25 Kunolovac, kviz
10.10 Puna kuća, serija (R)
10.35 Malcolm u sredini,
humoristična serija (R)
11.05 Dadilja, serija (R)
11.30 Reba, serija (R)
12.00 Vijesti
12.05 Ekkluziv, magazin (R)
12.20 Večera za 5,
lifestyle emisija (R)
12.50 Punom parom,
kulinarski izazov (R)
13.15 Obalna straža, drama
14.15 Cobra 11, serija
15.05 Magnum, serija
16.05 Korak po korak, serija
16.35 Puna kuća, serija
17.05 Malcolm u sredini,
humoristična serija
17.30 Dadilja, serija
18.00 Reba, serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.05 Večera za 5,
lifestyle emisija
19.35 Punom parom,
kulinarski izazov
20.00 Big Brother, show
21.00 Zaboravljeni slučaj, serija
22.00 Kosti, serija
23.00 Grad uragana, serija
00.00 Vijesti
00.10 Vatrene dečki, serija
01.00 Kunolovac, kviz
03.00 Cura na zadatku, igrani
film, komedija (R)
04.45 Big Brother, show
05.55 - Riječ i život,
religijski program

05:35 Ružna ljepotica, serija
06:25 Iggy Arbuckle
06:50 Power rangers, serija
07:15 Pepa prašćić
07:35 Graditelj Bob
07:45 Roary, crtana serija
08:00 Pocoyo, crtana serija
08:30 Nova lova
10:30 Svi vole Raymonda
10:55 Zakon ljubavi, serija
11:55 Čuvar pravde, serija
12:55 Vijesti
13:10 Nikita, serija
14:10 Inspektor Rex, serija
15:10 Od klinke do komada,
igrani film
17:00 Vijesti
17:15 Operacija Trijumf,
reality show
18:15 Zakon ljubavi, serija
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Pazi, zid!, game show
21:00 Lud, zburjen, normalan
21:35 Bračne vode, serija
22:10 Zaseda, igrani film
00:20 Vijesti
00:40 Seks i grad, serija
01:10 Seinfeld, serija
01:40 Život na sjeveru, serija

**ČETVRTAK
6.11.2008.**

07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Sve će biti dobro
09.55 - Prozor u svijet 125
10.00 - Vijesti
10.15 - Vrhunska putovanja:
Norveška, dok.serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Opijeni ljubavlju
13.20 - Dan za danom, emisija
14.30 - Vijesti

14.45 - Trenutak spoznaje
 15.35 - Domaći dok.film
 17.34 - Prozor u svijet 125
 17.45 - Najslabija karika, kviz
 18.35 - Sve će biti dobro
 19.30 - Dnevnik
 20.15 - 1 protiv 100, kviz
 21.20 - dossier.hr
 22.10 - Pola ure kulture
 22.50 - Otvoreno
 23.35 - Poslovne vijesti
 23.45 - Dnevnik 3
 00.10 - Dosjei X (1.), serija
 00.55 - Igrana strana serija
 01.40 - Vrhunska putovanja:
 Norveška, dok. serija
 02.30 - Specijalna postrojba
 1., serija
 03.15 - Oprah show
 04.00 - dossier.hr
 04.45 - Pola ure kulture
 05.15 - Opijeni ljubavlju

07.00 - Crtani film
 07.05 - Nove pustolovine:
 Lucky Luke, crtana serija
 07.30 - Crtani film
 07.40 - Dječak i vjeverica
 08.05 - Na kraju ulice
 08.20 - Danica
 08.35 - Učilica
 08.50 - Moji su roditelji
 izvanzemaljci, serija
 09.15 - Beverly Hills 5., serija
 10.00 - Prijenos sjednica
 Hrvatskog sabora /
 reprizni program
 13.25 - Prijatelji 9., serija
 13.50 - Dragi John 2., serija
 14.20 - Crveni patuljak 4., serija
 14.55 - Zvezdane staze: Deep
 Space Nine 2., serija
 15.40 - Obični ljudi, TV serija
 16.30 - Veliki odmor: Kokice
 16.45 - Veliki odmor - tema
 17.00 - Tekstura - emisija o
 knjigama
 17.45 - Županijske panorame
 18.10 - Vijesti na Drugom
 18.25 - Košarka, Euroliga:
 Cibona - Olympiacos,
 prijenos
 20.20 - Vijesti na Drugom
 20.40 - Nogometni Kup UEFA:
 Tottenham - Dinamo,
 1. poluvrijeme
 21.45 - Nogometni Kup UEFA:
 Tottenham - Dinamo,
 2. poluvrijeme
 22.45 - Garaža
 23.20 - Šljam 2., serija
 23.55 - Specijalna postrojba
 1., serija

05:35 Ružna ljepotica, serija
 06:25 Iggy Arbuckle

06:50 Power rangers, serija
 07:15 Pepa prašćić
 07:35 Graditelj Bob
 07:45 Roary, crtana serija
 08:00 Pocoyo, crtana serija
 08:30 Nova lova
 10:30 Svi vole Raymonda
 11:00 Zakon ljubavi, serija
 12:00 Čuvar pravde, serija
 13:00 Vijesti
 13:15 Nikita, serija
 14:15 Inspektor Rex, serija
 15:15 R. Pilcher: Obiteljsko
 nasljeđe 1, igrani film
 17:00 Vijesti
 17:15 Operacija Trijumf,
 reality show
 18:15 Zakon ljubavi, serija
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:00 Istraga, magazin
 21:15 Provjereno,
 informativni magazin
 22:15 Hitna 94, serija
 23:20 Vijesti
 23:35 Seks i grad, serija
 00:05 Seinfeld, serija
 00:35 Život na sjeveru, serija
 01:30 Vratit će se rode, serija
 02:25 Kocka na kvadrat, film
 03:55 Čarobnice, serija
 04:30 Nikita, serija
 05:15 Kraj programa

06.20 Magnum, serija (R)
 07.05 Spužva Bob Skockani
 08.00 Sam svoj majstor, serija
 08.25 Korak po korak, (R)
 08.55 U dobroj formi, emisija
 09.25 Kunolovac, kviz
 10.10 Puna kuća, serija (R)
 10.35 Malcolm u sredini, (R)
 11.05 Dadilja, serija (R)
 11.30 Reba, serija (R)
 12.00 Vijesti
 12.05 Ekkluziv, magazin (R)
 12.20 Večera za 5,
 lifestyle emisija (R)
 12.50 Punom parom,
 kulinarski izazov (R)
 13.15 Obalna straža, drama
 14.15 Cobra 11, serija
 15.05 Magnum, serija
 16.05 Korak po korak, serija
 16.35 Puna kuća, serija
 17.05 Malcolm u sredini
 17.30 Dadilja, serija
 18.00 Reba, serija
 18.30 Vijesti
 18.55 Ekkluziv, magazin
 19.05 Večera za 5,
 lifestyle emisija
 19.35 Punom parom,
 kulinarski izazov
 20.00 Big Brother, show
 21.00 Uvod u anatomiju, serija
 22.00 Kućanice, serija
 23.55 Vijesti
 00.05 Vatrene dečki, serija
 00.55 Kunolovac, kviz
 02.55 Grad uragana, serija (R)
 03.45 Kost, serija (R)

PRIZMA

Emisija na hrvatskom jeziku »Prizma« emitira se svake druge subote u 16.30 na RTV2 a repriza utorkom u 12.10 sati. E-mail emisije je: prizma@rtv.co.yu

KRONIKA

Polusatna televizijska emisija na hrvatskom jeziku »Kronika« emitira se nedjeljom na subotičkoj TV K23 u nedjeljom 13 sati, i na somborskoj TV Spektar, također nedjeljom u 13 sati. Polusatna radijska emisija »Kronika« emitira se na valovima Radio Sombora, nedjeljom u 12 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«, emitira se na HRT1 petkom u 14,45 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 - 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 - 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' - zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' - narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' - ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 - 20,00

- 'Europski magazin' - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 - 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'DW Puls' - regionalni magazin Radija Deutsche Welle (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultur café' - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom)
- Emisija za mlade (petkom)

20,30 - 21,00

- Narodna glazba
- Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, Kronologija, zabavna glazba
- 18,30 'Deutsch - warum nicht?' - tečaj njemačkog jezika Radija Deutsche Welle
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', narodna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 Nedjeljni mozaik (kronologija, komentar, zanimljivosti, zabavna glazba)
- 18,30 'Deutsch - warum nicht?' - tečaj njemačkog jezika Radija Deutsche Welle
- 19,30 Emisija za djecu
- 20,00 'Ljudi nizine' - talk show Bele Franciskovića
- 20,30 Narodna glazba
- 20,55 Odjava programa

104,4 Mhz

Prodajem kuću u Rovinju 160 m², P+1, plac 660 m², 50 m od obale, sva infrastruktura.
Tel.: +381/24/527-213

Tražim u Zagrebu praznu garsonijeru ili jednosoban stan u novogradnji.
Tel.: +381/24/527-213

Izdajem namještenu sobu s kuhinjom i kupaticom za učenicu ili radnicu, isključivo nepušača, blizu Medicinske škole, KTC-a i IDEA-e. Centralno grijanje i kablovska TV.
Tel.: 024/566-898

Prodajem crpku – dvoklipnu 30 atm i priključicu za moto-kultivator »IMT-506-DELUXE« i peć »KREKA VESO« 12T. Informacije od 17 sati. Tel.: 022/591-264.

Prodajem staru kuću u Cabuni kod Virovitice (Hrvatska), zemlju za malu industriju i šumu.
Tel.: +385/33/673-076 i 063/766-8808. Boris

Prodaje se očuvana ležea kada, umivaonik sa slavinom, toalet školjka s poklopcem, velika plafonjerka i tegle za med.
Cijena po dogovoru. Zvati na 064/587-9790

Izdajem namještenu sobu na Radijalcu učenicu/ku ili studenticu/u, s CG, s korištenjem kuhinje i kupaoalice, za nepušače.
Tel.: 024/558-227 ili 063/597-021

Izdajem u Zagrebu dvosoban namješten stan (3 kreveta) od 1. srpnja, Folnegovićevo naselje (treća postaja od Autobusnog kolodvora prema Savi, blizina tramvaja, 300 eura.
Tel.: u Srbiji +381/63/882-0654, u Hrvatskoj +385/91/177-7700

Profesor elektrotehnike daje sate fizike i matematike učenicima osnovnih i srednjih škola.
Tel.: 064/292-1043 ili 024/524-844

Potrebno 10 konobara na otoku Cresu. Potrebno je imati hrvatsku putovnicu. Starosna granica je do 35 godina.
Tel.: 063/110-7751.

Prodajem staru kuću u Čačincima kod Slavonske Orahovice, pet jutara zemlje i jedno jutro šume kod Vočina (sve u Hrvatskoj), ili sve to mijenjamo za Vojvodinu (Irig, Ruma, Srijemska Kamenica...).

Prenočište na Paliću. Dvokrevetne sobe sa zasebnom kupaoalicom. Kanjiški put 58/b
Tel.: 024/754-543

Prodajem veliko stablo limuna s plodovima, pogodno za veće prostore, cijena: 5.000,00 dinara.
Tel.: 024/561-321

Izdajem dvosobni apartman u Poreču.
Tel.: +385/5242-5035, +385/989-1627

Molim dobre prema invalidu suosjećajne ljude ili udruge koje su u mogućnosti omogućiti da nabavim natkoljenu protezu koja mi je hitno potrebna da bih se mogla normalno kretati.
Tel.: +381/25-29-030

Prodajem vagu, s pripadajućim utegama, koja mjeri do 450 kg. Cijena: 250 eura.
Tel.: 024/523-284

Prodajem pčelarsku prikolicu »Goša T-10«, bez pčela, s 60+10 m AŽ košnicom.
Tel.: 063/8106991

Izrađujem umjetničke slike po narudžbi: portrete, pejzaže, sakralne, uljem na platnu. Slike su vrhunske kvalitete, cijena povoljna. Naručite odmah za rođendanski, svadbeni ili Božićni dar!
Tel.: 024/783-636 ili 063/729-3264

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karadordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika,

I dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon kojega objavljujemo u svakom broju »Hrvatske riječi«. **Jedan poslani kupon važit će za četiri broja.**

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

PRIVATNO POGREBNO PODUZEĆE

"URNA"

A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PODUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PRIJVOZ I CEREEMONIJAL
POKOPA

Tel.: 024-558-011

Cyjećara:

Tel.: 024/557-130